

შპს "KPMG Georgia"
მე-5 სართული, GMT პლაზა
მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)
თბილისი, საქართველო 0105
IN 404437695
ტელეფონი +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

სს "ნავთობის და გაზის კორპორაციას"
კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190,
საქართველო.

ჩვენი საცნობარო ნომერი: გე/1/098/22

3/10/2022

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2022 წლის 3 ოქტომბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2022 წლის 3 ოქტომბრით, გამოცემულია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2022 წლის 7 სექტემბერს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2022 წლის 7 სექტემბრის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცემთ რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს; მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ირინა გვეორგიანი
აუდიტის პარტნიორი
შპს „KPMG Georgia“

საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია
GEORGIAN OIL & GAS CORPORATION

2021 წლის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება

სარჩევი

ზოგადი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ.....	3
ჯგუფის სტრუქტურა.....	6
ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები.....	7
ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები	8
ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	11
ჯგუფის შემოსავლები/ხარჯები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით.....	14
ჯგუფის განვითარების გეგმები	16
საინვესტიციო საქმიანობა	19
ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკები.....	24
ინფორმაცია კორპორაციის მიერ გაცემული დივიდენდების შესახებ.....	27
კორპორატიული მართვა. კორპორაციის მმართველობითი ორგანოები.....	27
კორპორაციის შიდა კონტროლის სისტემა.....	28
გარემოს დაცვა	29
კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	29

ზოგადი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია (შემდგომში იწოდება: „კორპორაცია“), როგორც სახელმწიფოს 100%-იან საკუთრებაში მყოფი საწარმო დაარსდა 2006 წლის 21 მარტს საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული შემდეგი სამი კომპანიის ბაზაზე: სს „საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია“, სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ და სს „თელეთის ნავთობის კომპანია“.

„კორპორაციის“ შვილობილი კომპანიებია: შპს „გარდაბნის თბოსადგური“, შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“, GOGC Trading S.A, შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“, შპს „გარდაბნის თბოსადგური 3“, შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“, შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“ („კორპორაცია“ და შვილობილი კომპანიები ერთობლივად შემდგომში იწოდება: „ჯგუფი“). აგრეთვე, „კორპორაცია“ ფლობს ენერგოსექტორში მომუშავე სხვადასხვა კომპანიებს, რომელთა მეშვეობითაც ის ახორციელებს სტრატეგიულად მნიშვნელოვან პროექტებს და აფართოებს საქმიანობის მიმართულებებს.

„ჯგუფი“ ეკონომიკური საქმიანობის სფეროების დივერსიფიკაციის პროცესში ჩამოყალიბდა, რაც „კორპორაციის“ განვითარების პრიორიტეტული, სტრატეგიული მიმართულებაა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, „კორპორაცია“ უშუალოდ, ასევე „ჯგუფის“ სხვა წევრების მეშვეობით ენერგეტიკის სხვადასხვა სექტორში არის წარმოდგენილი.

„ჯგუფის“ საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია:

- ქვეყნის გაზომარაგების უსაფრთხოებისა და სოციალური გაზის სექტორის შეუფერხებელი მომარაგება
- მაგისტრალური გაზსადენების სისტემისა (შემდგომში იწოდება: „მგს“) და ბაქო-სუფსის (დასავლეთის საექსპორტო მიმართულების მილსადენი) ქართული სექციის ოპერატორი სუბიექტებისათვის იჯარით გადაცემა
- საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილების საფუძველზე, მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის რეაბილიტაციისა და განვითარების კონკრეტული პროექტების განხორციელება, 2023 წლის ჩათვლით პერიოდში
- თბოელექტროენერგიის გენერაციის სექტორის განვითარება და თბოელექტროგენერაციის ახალი ენერგოეფექტური ობიექტების მშენებლობა. ასევე, თბოელექტროგენერაციის, როგორც სოციალური გაზის სექტორის, შემადგენელი ნაწილის ხელშეწყობა
- ნავთობისა და გაზის ძებნა-ძიების, მოპოვების სფეროში სახელმწიფოსა და კონტრაქტორებს/ინვესტორებს შორის გაფორმებული პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების (შემდგომში წოდებული: „პწხ“) ფარგლებში ნავთობის ეროვნული კომპანიის ფუნქციების შესრულება. აღნიშნული ხელშეკრულებების საფუძველზე მიღებული სახელმწიფოს კუთვნილი ნავთობისა და გაზის წილის განკარგვა.

2019 წლის 27 დეკემბერს ძალაში შევიდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ახალი კანონი (შემდგომში წოდებული: „კანონი“), რომელსაც საფუძვლად დაედო ენერგეტიკული გაერთიანების ხელშეკრულება, ასევე, ელექტროენერგეტიკისა და გაზის სფეროში მოქმედი *acquis communautaire*. „კანონი“ ითვალისწინებს ღია და კონკურენტული ელექტროენერგეტიკული და გაზის ბაზრების ჩამოყალიბებას. „კანონით“, ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციითა (შემდგომში იწოდება: „ეზმკ“) და ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციით (შემდგომში იწოდება: „ზგზმკ“) განსაზღვრული მიმართულებებისა და პრინციპების შესაბამისად „ეზმკ“-ის და „ზგზმკ“-ის დანერგვა მიჰყვება „კანონით“ განსაზღვრულ გარკვეულ გრაფიკს, რომლის მიხედვით აღნიშნულ ცვლილებებს არ ექნება მყისიერი გავლენა საქართველოს ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის ბაზარსა და მის მონაწილეებზე („ჯგუფის“ წევრების ჩათვლით).

„კორპორაციის“ მენეჯმენტის შეფასებით, „ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 16 აპრილის №246 და „ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 2 სექტემბრის №447 დადგენილებების მიღებამ 2021 წელს არსებითი გავლენა „ჯგუფის“ ოპერაციებზე¹ არ მოუხდენია.

„კორპორაციის“ მენეჯმენტის ვარაუდით, „კანონის“, „ეზმკ“-ის და „ზგზმკ“-ის დებულებათა ეტაპობრივი დანერგვისა და ამოქმედების პროცესი „ჯგუფის“ ოპერაციებზე აისახება 2023-2024 წლიდან, როცა სრულად ამოქმედდება საქართველოს ენერგეტიკული და გაზის ბირჟა. „ჯგუფისა“ და „კორპორაციის“ მენეჯმენტის აზრით, აღნიშნული დადგენილებები 2022 წელს არსებით გავლენას არ მოახდენენ „ჯგუფის“ ოპერაციებზე. ამასთან, „კორპორაციის“ მენეჯმენტი თვლის, რომ საჯარო მომსახურების ვალდებულების განხორციელების მომწესრიგებელი ნორმების გავრცელება სოციალური გაზის სექტორზე „კორპორაციის“ ოპერაციებზე მნიშვნელოვან დადებით გავლენას იქონიებს, კერძოდ კი მის საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებზე.

გაზის ოპერაციები

როგორც აღინიშნა, 2021 წელს „ზგზმკ“-ის მიღებამ შემდეგი ფაქტორების გამო არ იმოქმედა „კორპორაციის“ გაზის ოპერაციებზე:

- ოპერაციები საბითუმო ვაჭრობის სეგმენტში მიმდინარეობდა;
- არსებული საკონტრაქტო პირობების მიხედვით, „კორპორაციის“ გაზის გაყიდვების უდიდესი ნაწილი მიეწოდებოდა სოციალური სექტორის საჭიროებისათვის;
- კომერციულ სექტორში გაზი იყიდებოდა ორმხრივი ხელშეკრულებების საფუძველზე;
- გაზის სავაჭრო პლატფორმის ამოქმედება მომავლისთვის არის გადადებული².

¹ ინფორმაცია შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორის“ ჩამოყალიბებისა და საქმიანობის თაობაზე იხილეთ ქვემოთ.

² აღსანიშნავია, რომ „ზგზმკ“-ს მიხედვით, ორგანიზებულ საბითუმო ბაზრის ამოქმედების შემდეგ პერიოდში „კორპორაცია“ ბაზრის სხვა მონაწილეებთან ერთად ვალდებული იქნება ორგანიზებულ ბაზარზე სარეალიზაციოდ გაიტანოს გასაყიდი ბუნებრივი გაზის მოცულობის 10%. ორგანიზებული ბაზარზე ბუნებრივი გაზით საბაზრო ფასად ვაჭრობა მომგებიანი იქნება „კორპორაციისთვის“. აღსანიშნავია, რომ ბაზრის ოპერატორის ფუნქციებს შეითავსებს სპეციალურად შექმნილი კომპანია - შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“, რომელიც დაფუძნებულია „კორპორაციისა“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ მონაწილეობით.

საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა

2021 წლის 25 მარტის №129 „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების მიხედვით, შეირჩა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის მოდელი. აღნიშნული მოდელის მიხედვით „კორპორაცია“ ინარჩუნებს „მგს“-ის სრულ კონტროლს (საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემ სისტემაზე). „მგს“-ის მესაკუთრეა „კორპორაციის“ 100%-ნი წილობრივი მონაწილეობით ჩამოყალიბებული შვილობილი კომპანია - შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“. შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრის“ კაპიტალში „მგს“-ის შეტანის შემდეგ, მან ჩაანაცვლა „კორპორაცია“ შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-თან გაფორმებულ „მგს“-ის იჯარის ხელშეკრულებაში.

„ჯგუფის“ ოპერაციებზე (ჯგუფის დონეზე), განცალკევებას არ ექნება ეფექტი, რადგან შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ არის „კორპორაციის“ 100%-ნი შვილობილი კომპანია.

ელექტროენერგიასთან დაკავშირებული ოპერაციები

„კორპორაციის“ მენეჯმენტის შეფასებით, „კანონი“ და „ებმკ“ არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას შპს „გარდაბნის თბოსადგურისა“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს ოპერაციებზე და მათ ფინანსურ შედეგებზე. შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ ოპერაციები რეგულირდება იმპლემენტაციის ხელშეკრულებით, რომელიც გაფორმებულია „კორპორაციას“, შპს „გარდაბნის თბოსადგურს“, საქართველოს მთავრობასა და სს „ელექტროენერგიის სისტემის კომერციულ ოპერატორს“ შორის. აგრეთვე, შპს „გარდაბნის თბოსადგურსა“ და სს „ელექტროენერგიის სისტემის კომერციულ ოპერატორთან“ გაფორმებული გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვის ხელშეკრულებით.

იმპლემენტაციის ხელშეკრულებისა და საქართველოს კანონის შესაბამისად, შპს „გარდაბნის თბოსადგურისთვის“ მინიჭებული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს სტატუსი, „ებმკ“-ს ფარგლებში განხილულია როგორც საზოგადოებრივი მომსახურების ვალდებულება, რომელსაც განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნულ კომისიასა და ენერგეტიკის ეროვნულ საბჭოსთან კონსულტაციის შემდეგ. მნიშვნელოვანია, რომ იმპლემენტაციის ხელშეკრულების საფუძველზე გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს სტატუსი საქართველოს მთავრობისგანაა მინიჭებული.

„ელექტროენერგიის ზოგიერთ მწარმოებელზე (თბოელექტროსადგურებზე) საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულების დაკისრების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 28 დეკემბრის №625 დადგენილებით, რომელიც გამოცემულია „კანონის“ და „ებმკ“-ს საფუძველზე, შპს „გარდაბნის თბოსადგურს“ დაეკისრა საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულება, რომელიც გარანტირებული სიმძლავრის უზრუნველყოფას გულისხმობს. მითითებული დადგენილება, შეესაბამება იმპლემენტაციის ხელშეკრულების ნორმებს.

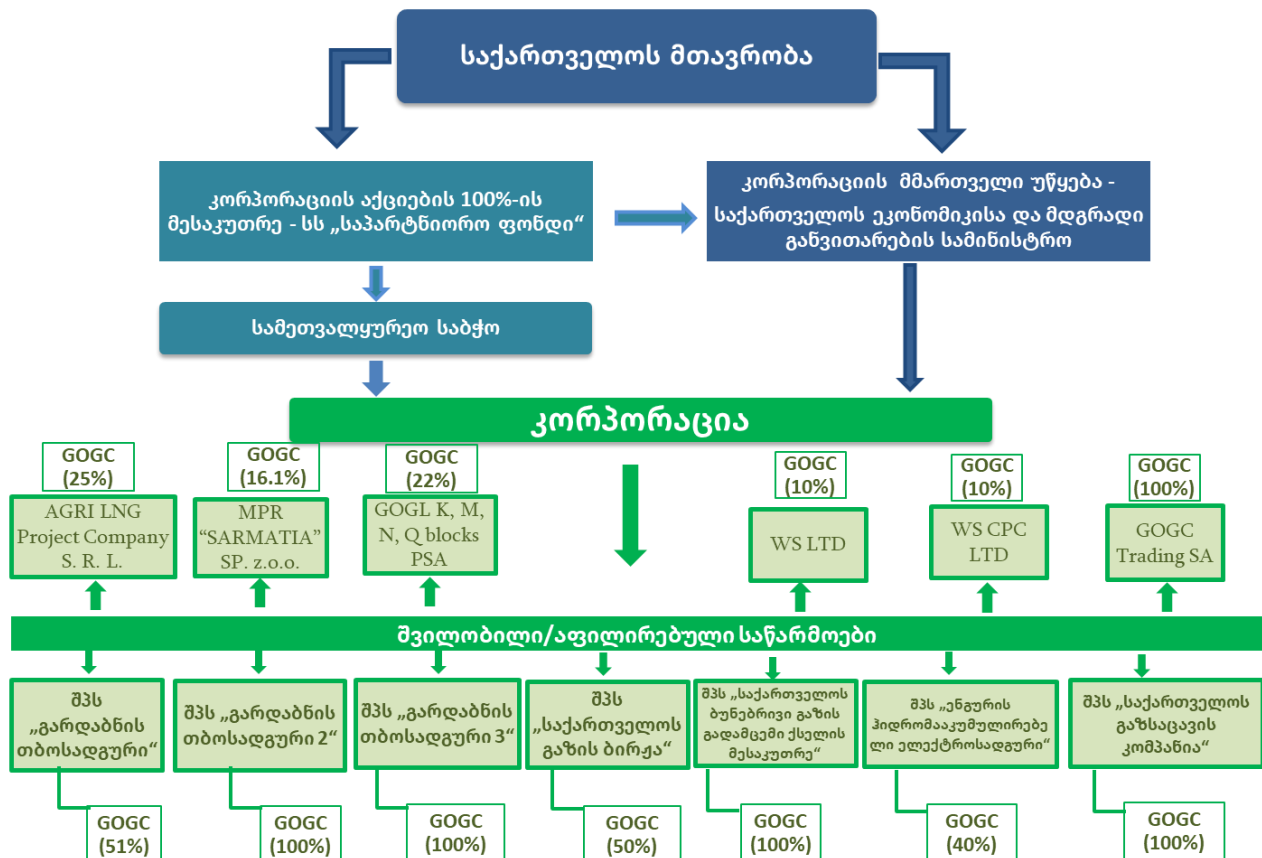
შესაბამისად, „კანონის“ და „ებმკ“-ს ამოქმედებამ არ იმოქმედა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ ოპერაციებზე. ამასთან, „კორპორაციის“ მენეჯმენტი თვლის, რომ „კანონისა“ და „ებმკ“-ს შესასრულებლად გამოცემული სხვა სამართლებრივი აქტები, მომავალშიც არ მოახდენენ გავლენას შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ საქმიანობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 28 დეკემბრის №625 დადგენილება ითვალისწინებს 2023 წლის 31 მარტიდან შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ზე გარანტირებული სიმძლავრის

უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული საჯარო მომსახურების განხორციელების ვალდებულების დაკისრებას, რაც შესაბამისი იმპლემენტაციის ხელშეკრულების კორექტირებას მოითხოვს. ამასთან, შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის მიერ გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მოდელით ფუნქციონირება მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს მის საქმიანობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

„ჯგუფის“ სტრუქტურა, ანგარიშის მომზადების მომენტისთვის, იხილეთ ქვემოთ სქემაში

კომპანიის მართვა და ჯგუფის სტრუქტურა

ჯგუფის ადგილი ენერგორესურსების ბაზარზე

„ჯგუფი“, როგორც სოციალური სექტორისათვის ბუნებრივი გაზის ძირითადი მიმწოდებელი, ბუნებრივი გაზის კომერციული სეგმენტის მიმწოდებელი, „მგს“-ის და თბოელექტროგენერაციის ახალი ენერგოეფექტური ობიექტების მესაკუთრე, უაღრესად მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ქვეყნის ენერგოუსაფრთხოების უზრუნველყოფის საქმეში. ასევე „ჯგუფი“ უზრუნველყოფს ენერგეტიკული ბაზრების სტაბილურობას, ბუნებრივი გაზის მოწოდების წყაროების დივერსიფიკაციას, ხოლო ნავთობისა და გაზის ძებნა-ძიებისა და მოპოვების სფეროში არის სახელმწიფოს ინტერესების წარმომადგენელი.

„ჯგუფი“, ქვეყნის სტრატეგიული სატრანზიტო მნიშვნელობის გათვალისწინებით, ხელს უწყობს საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული ტრანსსასაზღვრო ნავთობისა და გაზის

ტრანსპორტირების სისტემების შეუფერხებელ ფუნქციონირებას, მხარს უჭერს ახალი სატრანზიტო მარშრუტების განვითარებას კასპიისა და ცენტრალური აზიის პოტენციალის სრული ათვისებისთვის.

„კორპორაცია“ აქტიურადაა ჩართული საერთაშორისო პროექტებსა და ბიზნეს ურთიერთობებში. ასევე, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის სამთავრობო ეკონომიკური პოლიტიკის განხორციელებაში. მისი სტრატეგიული და ძირითადი ბიზნეს პარტნიორები არიან: SOCAR, BP, BOTAS, ROMGAZ, MVM, PERN, UkrTransnafta, ArmGazprom, GAZPROM, TCC, GEOSTOCK, RAMBOLL, USAID, MCC, KfW, ADB, EBRD, SINOSURE და სხვა.

„ჯგუფი“ ოპერირებს სამი ძირითადი მიმართულებით:

- **გაზის მიწოდება.** „კორპორაცია“, საქართველოს მთავრობასა და SOCAR-ს შორის სოციალური გაზის სექტორის გაზმომარაგების თაობაზე გაფორმებული მემორანდუმის საფუძველსა და შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, უზრუნველყოფს სოციალური გაზის სექტორის შეუფერხებელ გაზმომარაგებას. ასევე, ბუნებრივ გაზზე დაწესებული საბოლოო სამომხმარებლო ტარიფების შენარჩუნებისათვის აყალიბებს აუცილებელ წინაპირობებს, რისთვისაც მობილიზებული აქვს მის განკარგულებაში არსებული ბუნებრივი გაზის მოცულობების უდიდესი ნაწილი.

„კორპორაცია“ აგრეთვე იძენდა კომერციული გაზს კომპანია GAZPROM EXPORT LLC-გან 2021 წლის ივლისიდან 2021 წლის დეკემბრის ჩათვლით, ხოლო 2021 წლის იანვრიდან 2021 წლის ივნისის ჩათვლით „კორპორაცია“ კომერციული სექტორისთვის სარეალიზაციოდ განკუთვნილი გაზს იძენდა კომპანია GAZPROM Schweiz AG-გან.

- **ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია.** „კორპორაციის“ შვილობილი კომპანიები - შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“ ახორციელებენ ქ. გარდაბანში არსებული ახალი ენერგოეფექტური თბოელექტროსადგურების ოპერირებას, ელექტროენერგიის წარმოებასა და მისი საბითუმო რეალიზაციას, მათ შორის ისეთ კომპანიებზე როგორიცაა შპს „თელმიკო“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“ და სხვა.
- **ნავთობსადენების და გაზსადენების იჯარა.** 2021 წლის მაისამდე „კორპორაცია“ იყო „მგს“-ის მესაკუთრე, რომელსაც ის გასცემდა იჯარით ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების

ლიცენზიანტზე და „მგს“-ის მეშვეობით ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებიდან იღებდა შემოსავალს.

საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 21 მარტის No.129 დადგენილებით, „კორპორაციას“ დაევა 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, შვილობილი კომპანიის დაარსება, რომელსაც საკუთრებაში გადაეცემოდა „მგს“ და რომელიც ჩაანაცვლებდა „კორპორაციას“ შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან“ გაფორმებულ „მგს“-ის იჯარის ხელშეკრულებაში. 2021 წლის მაისში დაფუძნდა „შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი“, რომელსაც „კორპორაციამ“ კაპიტალში შენატანის სახით გადასცა „მგს“-ი.

„მგს“-ის მოიჯარე არის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, რომელიც ახორციელებს გაზის ტრანსპორტირებას/გადაცემას, რისთვისაც „ჯგუფს“ შესაბამის იჯარის საფასურს უხდის.

1999 წლიდან „კორპორაცია“³ იღებს შემოსავალს (ბაქო-სუფსის მაგისტრალური ნავთობსადენის საერთაშორისო კონსორციუმისაგან, რომელსაც აღნიშნული მილსადენი გადაცემული აქვს დროებით სარგებლობაში (ფინანსური ლიზინგით). ყოველწლიურად აღნიშნული მილსადენის გავლით ხდება 31 მლნ. ბარელამდე ნავთობის ტრანზიტით.

„ჯგუფის“ საქმიანობის სხვა მიმართულებებია - „პწგბ“-ში ნავთობის ეროვნული კომპანიის ფუნქციების შესრულება და ნავთობმომპოვებელი კომპანიების მიერ მოპოვებული ნავთობის სახელმწიფოს კუთვნილი წილი ნავთობისა და გაზის რეალიზაცია.

ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

„ჯგუფის“ 2021 წლის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და მათი ცვლილების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლები*	2021 წელი	2020 წელი	ცვლილება %
ამონაგები	1,114,608	997,212	+12%
გაზის და ნავთობის ხარჯი	(918,941)	(746,056)	+23%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(70,869)	(58,814)	+20%
შრომის ანაზღაურება და მუშაკების სხვა ანაზღაურება	(32,928)	(24,163)	+36%
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(15,488)	(13,789)	+12%
გაუფასურების ზარალის აღდგენა სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელშეკრულებო აქტივებზე	3,422	1,386	-*
გაუფასურების ზარალი ძირითად საშუალებებზე	(4,987)	-	-*
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(26,143)	(21,661)	+21%
სხვა შემოსავალი	12,763	9,854	+30%
საოპერაციო მოგება	61,437	143,969	-57%
ფინანსური შემოსავლები	123,244	17,066	-*
ფინანსური ხარჯები	(47,114)	(157,838)	-*
მოგება დაბეგვრამდე	76,130	3,197	-*
მეკავშირე კომპანიის მოგების წილი	-	-	-
მოგება წლის განმავლობაში	137,567	3,197	-*
მოგების გადასახადი	-	-	-
წმინდა მოგება	137,567	3,197	-*

* ცვლილება, რომელიც 1.5-ზე მეტია

** ყველა თანხა მოცემულია ათასებში

³ „კორპორაციასთან“ შერწყმამდე - სს „საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია“.

„ჯგუფის“ ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს გაზის საბითუმო რეალიზაცია, რომელიც შეადგენს მთლიანი შემოსავლის 58.1%-ს (2020 წელს - 58.7%).

2021 წელს ამონაგებმა შეადგინა 1,114,608 ათასი ლარი, რაც 117,396 ათასი ლარით მეტია 2020 წელთან შედარებით. ზრდა უმეტესწილად განაპირობა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის სრული სიმძლავრით ოპერირებამ, ჯამურად წარმოებული ელექტროენერგიის ზრდამ (ამონაგები ელექტროენერგიის წარმოებიდან და რეალიზაციიდან გაიზარდა 37,141 ათასი ლარით) და გაზის მიწოდებიდან მიღებული ამონაგების 62,372 ათასი ლარით. გაზის სეგმენტში შემოსავლის ზრდის ძირითად მიზეზს წარმოადგენს ზამთრის პერიოდში სოციალურ სექტორში მოთხოვნის ზრდა და 2021 წელს „კორპორაციის“ მიერ კომერციულ სექტორში რეალიზებული გაზის მოცულობის ზრდა (2020 წელთან შედარებით კომერციულ სექტორზე რეალიზებული გაზის მოცულობა გაიზარდა 196 მილიონი კუბური მეტრით).

შესყიდული გაზის საფასურის 31%-იანი ზრდა 2020 წელთან შედარებით განპირობებულია გაზზე მოთხოვნის ზრდითა და გაზის შესასყიდი ფასის ზრდით, როგორც სოციალურ, ასევე კომერციულ სექტორში.

2021 წელს წინა წელთან შედარებით „ჯგუფის“ ცვეთის ხარჯის 20%-ით ზრდა განპირობებულია შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის ჯამური ცვეთის ხარჯის 24%-იანი ზრდით. შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ ცვეთის 26%-იანი ზრდა განპირობებულია იმ ფაქტით რომ 2020 წელს კომპანიას დაემატა 53,471 ათასი ლარის ღირებულების ძირითადი საშუალებები, რამაც თავის მხრივ მომდევნო, 2021 წელს გამოიწვია ცვეთის ხარჯის მკვეთრი ზრდა. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის ცვეთის ხარჯის 21%-იანი ზრდა გამოწვეულია იმ ფაქტით, რომ 2021 წელს მოხდა სრული წლის ცვეთის დარიცხვა მაშინ როდესაც 2020 წელს ცვეთის დარიცხვა დაიწყო მარტის თვიდან სადგურის ექსპლუატაციაში შესვლისა და წარმოების ლიცენზიის მიღების შემდეგ.

2021 წელს წინა წელთან შედარებით „ჯგუფის“ საგადასახადო ხარჯი გაიზარდა 1,699 ათასი ლარით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ქონების გადასახადის ზრდასთან.

2021 წელს „ჯგუფმა“ აღიარა ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის აღდგენა 3,422 ათასი ლარის ოდენობით. ამ თანხიდან 3,105 ათასი ლარი დაკავშირებულია კომპანია UPT-გან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მისაღები შემოსავლის გაუფასურების ზარალის აღიარებასთან. რადგან 2021 წლის განმავლობაში UPT-მ განახორციელა დავალიანების ნაწილობრივ დაფარვა გაუფასურების ზარალის ნაწილში 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოხდა აღნიშნული მისაღები შემოსავლის გაუფასურების ზარალის აღდგენა. 2021 წელს „ჯგუფმა“ აღიარა ფინანსური აქტივის 88 ათასი ლარის გაუფასურების ზარალი, რაც წარმოადგენს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურებას. „ჯგუფმა“ ასევე მოახდინა 405 ათასი ლარის ოდენობის გაუფასურების ზარალის აღდგენა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და გაცემული სესხების ნაწილში.

არაფინანსური აქტივების 4,974 ათასი ლარის გაუფასურების ზარალი, წარმოადგენს შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანიის“ დაუმთავრებელი მშენებლობის გაუფასურებას. აღნიშნული გარემოება გამოწვეულია იმ ფაქტით რომ, პროექტის სამომავლო გაგრძელება კითხვის ქვეშ დგას. შესაბამისად კომპანიის ძირითად საშუალებებს, რაც ძირითადად ტექნიკურ-ეკონომიკურ და პროექტზე დაკავშირებული საინჟინრო დასკვნებს წარმოადგენს, არ აქვთ შესაძლებლობა კომპანიას მოუტანონ შემოსავალი.

სხვა საოპერაციო ხარჯების 21%-ით ზრდა ძირითადად დაკავშირებულია ტრანსპორტირების, მასალის, რემონტისა და ტექნიკური უზრუნველყოფის ხარჯების ზრდასთან.

2021 წელს „ჯგუფის“ სხვა შემოსავლის 30%-იანი ზრდის მიზეზი არის, შპს „გარდაბნის თბოსადგური“-ის ჯარიმებიდან და საურავებიდან შემოსავლების 4.5-ჯერ ზრდა 2020 წელთან შედარებით (6,936 ათასი ლარი – 2021 წელს; 1,251 ათასი ლარი – 2020 წელს).

2021 წლის განმავლობაში წინა წელთან შედარებით მნიშვნელოვნად, 110,724 ათასი ლარით შემცირდა ჯგუფის ფინანსური ხარჯები, რაც დაკავშირებულია იმ ფაქტთან რომ 2020 წელს ჯგუფს ჰქონდა უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ზარალი 103,144 ათასი ლარის ოდენობით, ხოლო 2021 წელს უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული წმინდა მოგება 113,957 ათასი ლარის ოდენობით. ასევე მეორე მიზეზი გახლავთ EBRD-გან აღებული სესხის პირობები, რომლებიც განსხვავდება ბონდების სასესხო პირობებისაგან. შესაბამისად 2020 წელს მეტი ოდენობის პროცენტი იქნა დარიცხული ბონდებზე ვიდრე 2021 წელს EBRD-ის სესხზე.

ფინანსური შემოსავლების 106,179 ათასი ლარით ზრდა გამოწვეულია „ჯგუფის“ წევრების უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული წმინდა მოგებით, მაშინ როდესაც 2020 წელს ჯგუფის ყველა წევრის უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ზარალი 103,145 ათასი ლარს შეადგენდა. 2021 წლის განმავლობაში საბანკო ანგარიშებზე ფულადი სახსრების ბალანსის შემცირების გამო, მოხდა 1,587 ათასი ლარით ნაკლები პროცენტის დარიცხვა ბანკების მხრიდან და შესაბამისად შემცირდა საპროცენტო შემოსავალი.

შეჯამების სახით უნდა ითქვას 2021 წელს „ჯგუფის“ წმინდა მოგება მნიშვნელოვნად გაიზარდა 2020 წელთან შედარებით. აღნიშნული გარემოება ძირითადად გამოწვეულია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული წმინდა მოგებით, რომელიც 2021 წელს 113,957 ათას ლარს შეადგენდა მაშინ როდესაც 2020 წელს „ჯგუფის“ უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეულმა ზარალმა 103,144 ათასი ლარი შეადგინა. „ჯგუფის“ წმინდა მოგებაზე დადებითი ზეგავლენა მოახდინა სესხებზე გადახდილი პროცენტის და სხვა ფინანსური ხარჯების 7,580 ათასი ლარით შემცირებამ.

იმის მიუხედავად, რომ გაყიდული გაზის და ელექტროენერგიის მოცულობის ზრდის გამო „ჯგუფის“ ბრუნვა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 12%-ით, საოპერაციო მოგება შემცირდა 57%-ით. საოპერაციო მოგების მნიშვნელოვანი კლება გამოწვეულია, 2021 წელს კორპორაციის მიერ აშშ დოლარში გამოსახული შეძენილი ბუნებრივი გაზის საფასურის 21%-იანი ზრდით ხოლო ლარის გაცვლითი კურსის გაუფასურების გამო ლარში გამოსახული შესყიდული ბუნებრივი გაზის საფასური გაიზარდა 31%-ით.

2021 წელს გაზის მიწოდების სეგმენტში „ჯგუფს“ 87,944 ათასი ლარის უარყოფითი შედეგი დაუფიქსირდა. აღნიშნული განპირობებული იყო საქართველოს მოსახლეობისათვის განკუთვნილ ბუნებრივ გაზზე საბოლოო სამომხმარებლო ტარიფების შენარჩუნების მიზნით, „კორპორაციის“ მიერ საქართველოს მთავრობის დავალებით განხორციელებული მიზნობრივი ღონისძიებებით (მათ შორის, მოსახლეობისათვის განკუთვნილი ბუნებრივი გაზის შემცირებული ფასით მიწოდების გზით განხორციელებული სუბსიდირებით), რომლებიც სოციალური გაზის სექტორის გაზმომარაგების თაობაზე საქართველოს მთავრობასა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ნავთობის სახელმწიფო კომპანიას შორის გაფორმებული შეთანხმების შესრულებას ემსახურებოდნენ.

აგრეთვე, 20%-ით შემცირდა „ჯგუფის“ საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც უმეტესად შედგება ბანკებისგან მისაღები, საბანკო ანგარიშებზე არსებულ თანხებზე დარიცხული სარგებლისგან.

„ჯგუფის“ საოპერაციო მოგების შემცირება დროებითია და მომავალ პერიოდში ივარაუდება დადებითი დინამიკა. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ „კორპორაციასა“ და „ჯგუფს“ ექნებათ საკმარისი რესურსები, რომ ახლო მომავალში გააგრძელონ ფუნქციონირება. იმის გათვალისწინებით, რომ „კორპორაციამ“ მოახერხა ევროობლიგაციების დასაფარად სახსრების მოძიება, 2021 წელს გარდაბნის მე-2 თბოსადგურმა სრული სიმძლავრით დაიწყო ელექტროენერგიის გენერირება (2021 წელს „ჯგუფის“ შემოსავლებს 160,113 ათასი ლარის ბრუნვა დაემატა).

„ჯგუფი“ მუდმივად მუშაობს ნავთობისა და გაზის და ელექტროენერგიის წარმოება/მიწოდების ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავლების ეფექტურ მართვაზე და საკუთარი სახსრებით ახორციელებს მნიშვნელოვან ინვესტიციებს ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან ენერგოპროექტებში.

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

მაჩვენებლები	2021 წელი	2020 წელი	ცვლილება %
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	1,232,781	1,284,885	-4.1%
წინასწარ გადახდილი თანხები	2,826	1,039	*
არამატერიალური აქტივები	57	61	-6.6%
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	80,898	79,962	+1.2%
გაცემული სესხები	20,990	20,121	+4.3%
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12,056	14,514	-16.9%
ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივი	10,836		*
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	2,155	2,021	+6.6%
გრძელვადიანი აქტივები	1,362,599	1,402,603	-2.9%
გაცემული სესხები	13	1,513	*
მარაგები	17,900	14,477	+23.6%
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	-	3,991	*
წინასწარ გადახდილი თანხები	103,039	94,566	+9%
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	360,873	252,090	+43.2%
შეზღუდული ფულადი სახსრები	-	924	*
ფული და ფულის ექვივალენტები	56,280	74,034	-24%
მიმდინარე აქტივები	538,105	441,595	+21.9%
სულ აქტივები	1,900,704	1,844,198	+3.1%
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	646,260	646,044	*
დამატებითი გადახდილი კაპიტალი	59,797	59,797	*
მფლობელების არაფულადი შენატანების რეზერვი	(282,181)	(282,181)	*
გაუნაწილებელი მოგება	503,408	402,749	+25%
მიმდინარე წლის მოგება/ზარალი	927,284	826,409	+12.2%
არაკონტროლირებადი წილი	117,764	80,856	+45.6%
სულ კაპიტალი	1,045,048	907,265	+15.2%
ვალდებულებები			
სესხები და ვალდებულებები	711,003	828,152	-14.1%
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	134,478	106,171	26.7%
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	8,110	545	*
რეზერვები	2,065	2,065	*
მიმდინარე ვალდებულებები	855,656	936,933	-8.7%
სულ ვალდებულებები	855,656	936,933	-8.7%
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1,900,704	1,844,198	3.1%

* ცვლილება, რომელიც 1.5-ზე მეტია

** ყველა თანხა მოცემულია ათასებში

„ჯგუფის“ ფინანსურ მაჩვენებლებში უმეტესად ცვლილებები ეხება ძირითად საშუალებებს, წინასწარ გადახდილ თანხებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, ფულად სახსრებს და მათ ექვივალენტებს, ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

„ჯგუფის“ ძირითადი საშუალებების ბალანსის კლება 52,104 ათასი ლარით ძირითადად გამოწვეულია 2 ძირითადი მიზეზით:

1. ძირითადი საშუალებების ჯამური ცვეთა, აქტივის ჩამოწერა და გაუფასურება. აღნიშნულმა ცვლილებებმა ძირითად საშუალებებზე 75,856 ათასი ლარის კლება გამოიწვია.
2. 23,754 ათასი ლარი დაემატა ძირითად საშუალებებს.

ორივე მიზეზის გათვალისწინებით „ჯგუფის“ ძირითადი საშუალებების ბალანსმა 4.1%-ით დაიკლო.

2021 წელს მომწოდებლებისთვის წინასწარი გადახდილი ავანსების ზრდა 8,473 ათასი ლარით ძირითადად გამოწვეულია გაზის მომწოდებლისთვის გადახდილი ავანსებით. აღნიშნული საავანსო გადახდა მოიცავს ოფციური გაზის ავანსს, რომლიც 2020 წელთან შედარებით არის გაზრდილი. აღნიშნული ზრდა გამოწვეულია 2020 წელს გატარებული ოფციური გაზის მოცულობის ზრდით.

მარაგების 23.6%-ით ზრდა უმეტესწილად გამოწვეულია შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის 44%-ით გაზრდილი მარაგებით.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კორპორაციის“ ბალანსზე ირიცხება 10,836 ათასი ლარის ოდენობის ძებნა-ძიებისა და შეფასების აქტივი, რომელიც წარმოადგენს XI^M, XI^N, XI^K და XI^Q სალიცენზიო ფართობებთან დაკავშირებით გაფორმებულ „პწგბ“-ის ფარგლებში „კორპორაციის“ მიერ ერთობლივი საქმიანობის ფარგლებში გაწეულ ინვესტიციას. თავის მხრივ, ინვესტიცია განხორციელდა „კორპორაციის“ მიერ „Georgia Oil & Gas Limited“-ის საქართველოში ფილიალისთვის 2,962 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის თანხის გადახდისა და 538 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის გაცემული სესხის დათმობით.

სავაჭრო მოთხოვნების ზრდა 108,783 ათასი ლარის ოდენობით ძირითადად დაკავშირებულია ორ კომპანიასთან. 1. კომპანია არის შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტი“ რომლის მიმართ წინა წელთან შედარებით არსებული მოთხოვნების ბალანსი გაიზარდა 108,630 ათასი ლარით. 2. კომპანია არის შპს „სოკარ ჯორჯია“, რომლის მიმართ სავაჭრო მოთხოვნები, პირიქით, შემცირებულია 12,576 ათასი ლარით.

პანდემიის გამო მოხდა ცვლილება „კორპორაციის“ ნასესხები სახსრების სტრუქტურაში. კერძოდ, „კორპორაცია“ პანდემიის დაწყებამდე აპირებდა არსებული 250 მილიონი აშშ დოლარის ევროობლიგაციების რეფინანსირებას 2020 წლის აპრილში, რაც არ განხორციელდა, რადგან საერთაშორისო ფინანსურმა ბაზრებმა სხვადასხვა აქტივების კლასებში განიცადეს მნიშვნელოვანი რყევები და ევროობლიგაციების რეფინანსირებისთვის იყო არახელსაყრელი მომენტი.

„კორპორაცია“ შევიდა მოლაპარაკებებში საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან და 2020 წლის სექტემბერში მოხდა მიზნობრივი სესხის აღება ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისაგან. სესხის ხელშეკრულება გაფორმდა 217 მილიონ ევროზე, საიდანაც ათვისებულ იქნა 211,537 ათასი ევრო, რომელიც მოხმარდა 2021 წელს ევროობლიგაციების და მათზე დარიცხული კუპონის დაფარვას.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფის“ ფულადი სახსრების შემცირება 17,754 ათასი ლარით გამოწვეულია რამდენიმე ფაქტორით. ერთ-ერთი ფაქტორი არის „ჯგუფის“ 1,701 ათასი ლარის ოდენობის საოპერაციო ზარალი. თავის მხრივ ამ ზარალის გამომწვევი მიზეზი არის „კორპორაციის“ 140,689 ათასი ლარის ოდენობის საოპერაციო ზარალი. ამ ფაქტს აქვს რამდენიმე გამომწვევი მიზეზი. ერთ-ერთია „ჯგუფის“ კლიენტებისაგან მიღებული ფულადი სახსრების მხოლოდ 13%-ნი ზრდა, რაც განპირობებული იყო გაზრდილი მოცულობებით ბუნებრივი გაზის და გენერირებული ელექტროენერგიის სეგმენტებში, ხოლო „ჯგუფის“ მიერ მომწოდებლებსა და თანამშრომლებზე გადახდილი ფულადი სახსრები გაზრდილია 181,818 ათასი ლარით (19%-ით). „ჯგუფის“ მიერ მომწოდებლებსა და თანამშრომლებზე გადახდილი ფულადი სახსრების ზრდა გამოწვეულია „კორპორაციის“ მიერ მომწოდებლებზე და თანამშრომლებზე გადახდილი თანხების ზრდით 152,469 ათასი ლარით (21.3%-ით), რაც უმეტესწილად გამოწვეულია შესყიდულ ბუნებრივ გაზზე გადახდილი სახსრების 129,922 ათასი ლარის ზრდით (20.4%-იანი ზრდა 2020 წელთან შედარებით). საოპერაციო შემოსავლებზე ასევე უარყოფითი ზეგავლენა იქონია 4,375 ათასი ლარით მეტი გადახდილმა საპროცენტო გადახდებმა (8.0% ზრდა 2020 წელთან შედარებით). საპროცენტო გადახდების ზრდის მიზეზი არის „კორპორაციის“ მხრიდან 2016 წელს გამოცემული ბონდებისა და EBRD-გან აღებული სესხის პროცენტის გადახდა. 2021 წელს 2,568 ათასი ლარით (37.2%-ით) შემცირდა საბანკო დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავლები, რაც ზოგადად 2021 წელს „კორპორაციის“ საბანკო ანგარიშებზე არსებული ანაბრების ნაშთის კლებით არის გამოწვეული.

„ჯგუფის“ მიერ საინვესტიციო საქმიანობაზე დახარჯული თანხები შემცირებულია 46%-ით. აღნიშნული კლების ძირითადი მიზეზია 2020 წელს შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის პროექტის ფარგლებში საკმაოდ დიდი თანხის, 49,477 ათასი ლარის ოდენობის ძირითადი საშუალებების შეძენა, მაშინ როდესაც 2021 წელს შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა მხოლოდ 7,726 ათასი ლარის ოდენობის ძირითადი საშუალებები შეიძინა. უნდა აღინიშნოს, რომ „კორპორაციამ“ 2020 წელთან შედარებით 5,645 ათასი ლარის ოდენობით მეტი ძირითადი საშუალებები შეიძინა, რაც 134% ზრდაა 2020 წელთან შედარებით. 2020 წელს „კომპანიის“ მიერ წინა წლებთან შედარებით ნაკლები ძირითადი საშუალებების შესყიდვის გამომწვევი მიზეზი ნაწილობრივ იყო ზოგადად ქვეყანაში COVID-19 ვირუსის გამო არსებული მდგომარეობა. საინვესტიციო საქმიანობის ფარგლებში 2021 წელს „კორპორაციამ“ „Georgia Oil & Gas Limited“-ის საქართველოში ფილიალისთვის 2,962 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის თანხის გადახდის და 538 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის გაცემული სესხის დათმობის მეშვეობით ინვესტიცია განახორციელა XI^M, XI^N, XI^K და XI^L სალიცენზიო ფართობების ძებნა-ძიებით და შეფასებით სამუშაოებში, „პეგზ“-ის ფარგლებში წამოწყებულ ერთობლივ საქმიანობაში.

ფინანსურ საქმიანობაზე დახარჯული სახსრები 2021 წელს 28,749 ათასი ლარით (61%-ით) არის შემცირებული. აღნიშნული გარემოების მიზეზი არის ის ფაქტი რომ 2020 წლისგან განსხვავებით 2021 წელს სს „საპარტნიორო ფონდისათვის“ „ჯგუფის“ მიერ არ ყოფილა გადახდილი დივიდენდი.

2022 და 2021 წლებში ჯგუფის EBITDA წარმოდგენილია ქვემოთ (თანხები მოცემულია ათას ლარებში).

2021 წელი	2020 წელი	ცვლილება
133,846	201,397	-33.5%

ჯგუფის შემოსავლები/ხარჯები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით

ქვემოთ მოცემულია „ჯგუფის“ შემოსავლების ძირითადი წყაროების მოცულობები და თანხები, რაც საშუალებას იძლევა განისაზღვროს თითოეულის წილი ჯამური პოზიტიური ეფექტის მიღწევაში.

- ფაქტიური შემოსავალი გაზის რეალიზაციიდან 2020 წლის მაჩვენებელთან შედარებით 2021 წლის განმავლობაში გაიზარდა **62,372** ათასი ლარით ბუნებრივ გაზზე გაზრდილი მოთხოვნის გამო.

გაზის რეალიზაცია	2021 წელი	2020 წელი	ცვლილება
გაზის მოცულობა, ათასი მ3 (სოციალური სექტორი)	1,577,320	1,450,109	+9%
გაზის მოცულობა, ათასი მ3 (კომერციული სექტორი)	401,738	205,256	+96%
სულ	1,979,058	1,655,365	+20%
გაზის რეალიზაცია	2021 წელი	2020 წელი	ცვლილება
გაზის რეალიზაცია, ათასი \$	191,148	180,163	+6%
საშუალო კურსი	3.39	3.25	
გაზის რეალიზაცია, ათასი ლარი	647,465	585,093	+11%

ელექტროენერგიის წარმოება/მიწოდება

შპს „გარდაბნის თბოსადგური“-ისა და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის კომერციული საქმიანობის ძირითად სფეროს წარმოადგენს გამომუშავებული ელექტროენერგიით ვაჭრობა და გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებისათვის მიღებული შემოსავლები. გარდა ამისა, სადგური რემონტსა და/ან მარქაფში ყოფნის პერიოდში თვითონ არის მომხმარებელი და ელექტროენერგიას საკუთარი მოხმარებისთვის ყიდულობს ელექტროენერგეტიკული ბაზრის კომერციული ოპერატორისგან.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია:

- საანგარიშო პერიოდში წარმოებული და რეალიზებული ელ. ენერგიის მონაცემები - ცხრილი 1

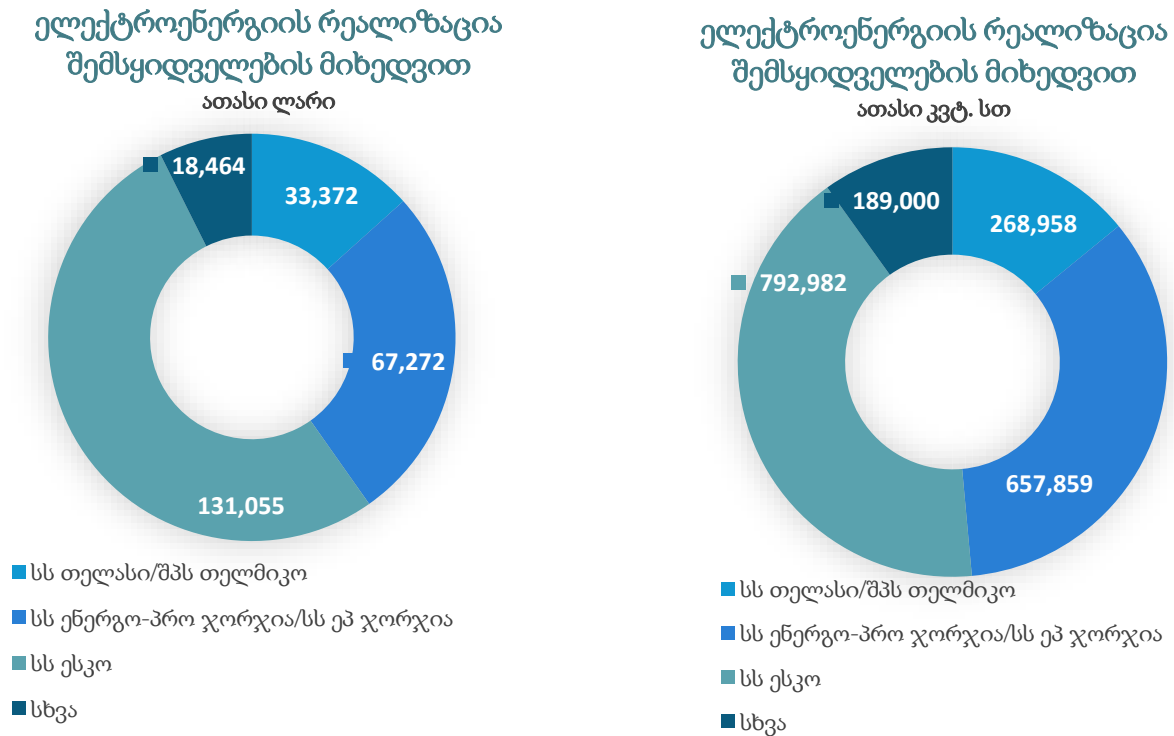
ცხრილი 1. ელექტროენერგიის მოცულობები

საანგარიშო პერიოდი	გენერაცია ათ. კვტ. სთ.	რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი ათ. ლარი
იანვარი	304 223	36,746
თებერვალი	280 346	33,575
მარტი	161 837	20,450
აპრილი	61 139	6,890
მაისი	-	-
ივნისი	-	-
ივლისი	-	-
აგვისტო	153 339	25,953
სექტემბერი	135 784	23,321
ოქტომბერი	196 166	22,043
ნოემბერი	309 123	40,885
დეკემბერი	306 842	40,298
სულ	1 908 799	250,162

ქვემოთ წარმოდგენილ გრაფიკში მოცემულია:

- საანგარიშო პერიოდში რეალიზებული ელ. ენერგიის განაწილება შემსყიდვლების მიხედვით - გრაფიკი 1.

გრაფიკი 1

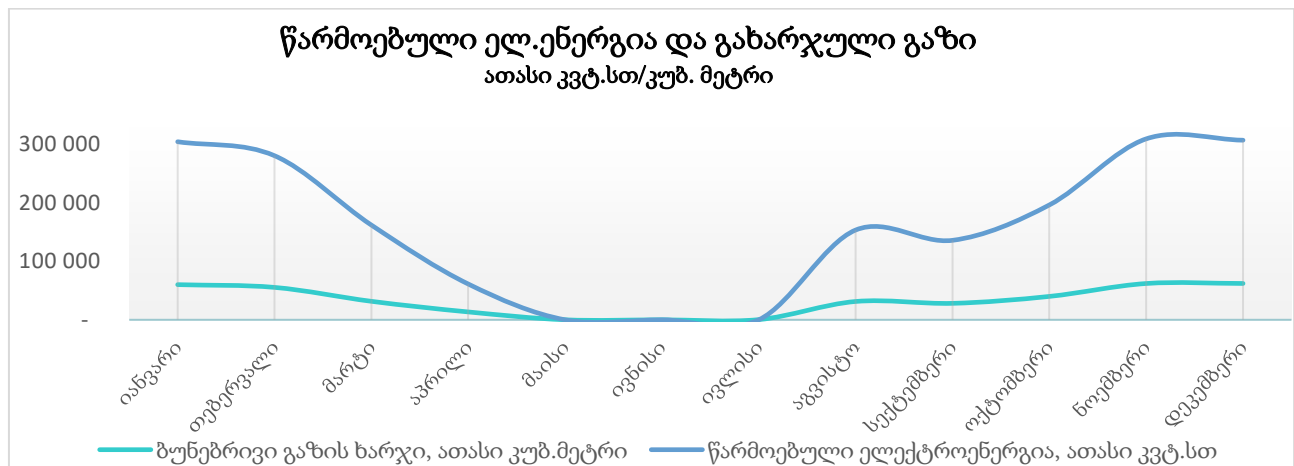
შემოსავალი რეალიზაციიდან შედგება გაყიდული ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებისათვის მიღებული შემოსავლებისგან.

ელექტროენერგიის რეალიზაციის თვითღირებულებაში შედის ბუნებრივი გაზის, ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების და ქიმიკატების ღირებულება.

2021 წელს ელექტროენერგიის წარმოებისთვის შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა ჯამში მოიხმარა 384,096 ათასი კუბური მეტრი გაზი, რომლის ჯამურმა ღირებულებამ შეადგინა 183,532 ათასი ლარი.

შპს „გარდაბნის თბოსადგური“-სა და „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის მიერ თვეების მიხედვით გამოიშვებულებული ელექტროენერგიის და გახარჯული გაზის მოცულობები მოცემულია მე-2 გრაფიკში.

გრაფიკი 2

ნავთობის მიღება/რეალიზაცია პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების (პწგბ) ფარგლებში

„ჯგუფი“ აუქციონის წესით ახდენს მიღებული ნედლი ნავთობის რეალიზაციას, პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების ფარგლებში. 2021 წლის განმავლობაში შედგა რამდენიმე აუქციონი, რომლის ფარგლებში კორპორაციამ 115,445 ბარელი ნედლი ნავთობის რეალიზაცია მოახდინა. რეალიზაციის ჯამურმა თანხამ შეადგინა 7,759 ათასი აშშ დოლარი (დღგ-ს გარეშე).

პწგბ-ს ფარგლებში მიღებული ნავთობის რეალიზაცია	2021 წელი	2020 წელი	ცვლილება
ნავთობის მოცულობა (ბარელი)	115,445	92,213	+25%
ბარელის საშუალო ფასი (\$)	79.3	39.46	+101%
ნავთობის რეალიზაცია ათასი \$ (დღგ-ს ჩათვლით)	9,155	3,638	+152%
ნავთობის რეალიზაცია ათასი \$ (დღგ-ს გარეშე)	7,759	3,083	+152%
საშუალო კურსი	3.19	3.07	
ნავთობის რეალიზაცია, ათასი ლარი	24,731	9,471	+161%

როგორც ცხრილიდან ჩანს, პანდემიით გამოწვეული მსოფლიო ბაზარზე ნავთობის ფასის ზრდის გამო, 2021 წელს ნავთობის საშუალო გასაყიდი ფასი გაიზარდა თითქმის 39.84 აშშ დოლარით, რამაც გავლენა იქონია ნავთობის რეალიზაციიდან მიღებულ ამონაგებზე უცხოურ ვალუტაში. ასევე, ლარში ამონაგებზე მცირე დადებითი გავლენა იქონია ეროვნული ვალუტის გაუფასურებამ.

ნავთობის და გაზის ტრანზიტი

გარდა ზემოხსენებული საქმიანობებისა, „ჯგუფი“ ახორციელებს ნავთობისა და გაზის ტრანზიტის მის საკუთრებაში/კონტროლს ქვეშ არსებული მილსადენებით.

ნავთობის ტრანზიტი ხორციელდება ე. წ. ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის მეშვეობით, რომლის ოპერატორი არის Azerbaijan International Operation Company. ის არის BP-ს მფლობელობაში არსებული საერთაშორისო კომპანია და ახორციელებს საქართველოში საქმიანობას. 2021 წლის განმავლობაში ნავთობსადენში გატარებულმა მოცულობამ შეადგინა 31,023 ბარელი ნავთობი, ხოლო ტრანზიტიდან მიღებულმა შემოსავალმა 27,469 ათასი ლარი.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

„ჯგუფი“ განაგრძობს განვითარების სტრატეგიული გეგმის განხორციელებას, რომელიც შემდეგ ძირითად მიმართულებებზე არის ორიენტირებული:

1. ბუნებრივი გაზის მოწოდების წყაროების დივერსიფიკაცია და მოწოდების ხელსაყრელი პირობების უზრუნველყოფა

დაკისრებული ამოცანებიდან გამომდინარე, მოწოდების წყაროების დივერსიფიკაცია „კორპორაციისათვის“ ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანას წარმოადგენს. ამ მიმართულებით გადადგმულმა ნაბიჯებმა კომპანიას მისცა შესაძლებლობა ჩამოეყალიბებინა ბუნებრივი გაზის მოწოდების ისეთი სტრუქტურა და პირობები, რომლებმაც ხელი შეუწვევს ბუნებრივი გაზის ბაზრის მდგრადობის ამაღლებას და შესაძლებელი გახადეს სოციალური გაზის სექტორის საიმედო გაზმომარაგება და სატარიფო პოლიტიკის სტაბილურობის შენარჩუნება.

საქართველოში ბუნებრივი გაზის მოწოდების წყაროებისა და მარშრუტების შეზღუდული რაოდენობა ობიექტური ფაქტორებით არის განპირობებული. ამის მიუხედავად, „ჯგუფი“ განაგრძობს მუშაობას მოწოდების დივერსიფიკაციის დამატებითი შესაძლებლობების მოძიებისა და რეალიზების მიზნით. აღნიშნული ხელს შეუწყობს როგორც „ჯგუფის“ საბაზრო პოზიციის შემდგომ გაძლიერებას, ასევე ქვეყნის ენერგოუსაფრთხოების გარანტიების გაძლიერებას.

2. ეკონომიკური საქმიანობის სფეროების დივერსიფიკაცია და ენერგოუსაფრთხოებისათვის სტრატეგიული პროექტების განვითარება

ეკონომიკური საქმიანობის სფეროების დივერსიფიკაციისაკენ აღებული გეზის უშუალო შედეგს წარმოადგენს „ჯგუფის“ მიერ გარდაბანი 1 და გარდაბანი 2 კომბინირებული ციკლის ენერგოეფექტური თბოელექტროსადგურების პროექტების წარმატებული განხორციელება, რამაც განაპირობა „ჯგუფის“ შემოსავლების ზრდა და მისი ფინანსური სტაბილურობა.

დღევანდელი მდგომარეობით, „ჯგუფი“ მუშაობს გარდაბანი 3 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის, მიწისქვეშა გაზსაცავის და რიგი სხვა სტრატეგიული პროექტის განხორციელებაზე.

„ჯგუფი“, რომელიც საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდთან ერთად წარმოადგენდა საქართველოში პირველი ქარის ელექტროსადგურის პროექტის განმახორციელებელ პარტნიორს, დღესაც განიხილავს შესაძლებლობებს განახლებადი ენერგიის სფეროში ახალი პროექტების განხორციელებისათვის.

3. უცხოური პარტნიორების და ინვესტიციების მოზიდვა

„ჯგუფი“ ორიენტირებულია სტრატეგიულ და სხვა სახის ინფრასტრუქტურულ პროექტებში კერძო პარტნიორების ჩართვასა და ინვესტიციების (მათ შორის, უცხოელი ინვესტორებისა და უცხოური კაპიტალის) მოზიდვაზე.

2012 წელს „ჯგუფმა“ წარმატებით განათავსა ევროობლიგაციები ლონდონის საფონდო ბირჟაზე და 2016 წელს მოახდინა მათი რეფინანსირება. „ჯგუფს“ ასევე აქვს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებსა და უცხო სახელმწიფოების განვითარებისა და რეკონსტრუქციის საკრედიტო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის და შეღავათიანი კრედიტების მოპოვების გამოცდილება. ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან აქტიური მუშაობის შედეგად, „კორპორაციამ“ აღნიშნული ბანკისაგან 2020 წელს 211,537 ათასი ევროს ოდენობის სესხი აიღო. აღნიშნული სასესხო ხელშეკრულება „კორპორაციის“ გრძელვადიანი ფინანსური სტაბილურობის შენარჩუნებას უზრუნველყოფს და ასევე, მნიშვნელოვნად ამცირებს მის საფინანსო დანახარჯებს. ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან მიღებული სესხის მეშვეობით 2021 წელს მოხდა 2016 წლის ევროობლიგაციების სესხო ვალდებულების ხელსაყრელი პირობებით დაფარვა.

„ჯგუფის“ მიერ განიხილება საკითხი გარდაბანი 3 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის პროექტის უცხოური კომპანიის ჩართულობით განხორციელების თაობაზე.

4. ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განახლება და განვითარება

„ჯგუფი“ წარმოადგენს საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის მესაკუთრეს და ტრანსპორტირების ლიცენზიანტთან - შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან“ გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე პასუხისმგებელია „მგს“-ზე კაპიტალური სამუშაოების განხორციელებაზე (რემონტი, რეაბილიტაცია და სხვა).

2021 წლის 25 მარტის No.129 „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილებით „ჯგუფი“ 2023 წლამდე პერიოდში პასუხისმგებელია ამავე დადგენილებით გათვალისწინებული სარეაბილიტაციო პროექტების შესრულებაზე. „კანონის“ შესაბამისად, მითითებული ვადის ამოწურვის შემდეგ „მგს“-ის მოვლა-პატრონობის ვალდებულება სრული მოცულობით (კაპიტალური და მიმდინარე რემონტის ჩათვლით) ბუნებრივი გაზის გადამცემის სისტემის ლიცენზიანტს დაეკისრება.

5. საქართველოს ტერიტორიის გავლით ნავთობისა და გაზის არსებული და დაგეგმილი სატრანზიტო პროექტების განვითარების აქტიური მხარდაჭერა

საქართველოზე გამავალი მოქმედი და პოტენციური სატრანზიტო პროექტების განვითარების აქტიური მხარდაჭერა საქართველოს მთავრობის მიერ „ჯგუფზე“ დაკისრებულ ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანას წარმოადგენს, რისთვისაც „კორპორაციას“ შესაბამისი მოლაპარაკებების წარმოების და პროექტებში მონაწილეობის უფლებამოსილება აქვს მინიჭებული.

„კორპორაცია“ სახელმწიფოს მიერ დანიშნულია მის წარმომადგენლად ბაქო-თბილი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის და ბაქო-თბილისი-ერზერუმის გაზსადენის (სამხრეთ კავკასიური მილადენი) პროექტებში.

1996 წლიდან „კორპორაცია“ ჩართულია ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის (დასავლეთის საექსპორტო მიმართულების მილსადენი) პროექტშიც, როგორც მილსადენის ქართული სექციის მესაკუთრე. მილსადენის პროექტის მონაწილეებს „კორპორაცია“-ზე გადაცემული აქვს მშენებლობა-რეკონსტრუქციისა და ოპერირების უფლება. „ჯგუფი“ დაინტერესებულია და სწავლობს მილსადენით ნავთობის დამატებითი მოცულობების ტრანსპორტირების შესაძლებლობას, რაც დამატებითი შემოსავლის (გატარების ტარიფის ხარჯზე) მომტანი იქნება „კორპორაციისათვის“. ამასთან ერთად, „ჯგუფი“ მუშაობს აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანსპორტო დერეფანში ნავთობის დამატებითი ნაკადების მოზიდვის (მათ შორის, ტრედიდინგული ოპერაციების მეშვეობით) და მულტიმოდალური გადაზიდვების (რკინიგზის ჩართვით) განვითარების მიმართულებითაც.

საქართველოს სატრანზიტო პოტენციალის სრულად ათვისება და ენერგომატარებლების საერთაშორისო ტრანზიტის პროექტების განვითარება „ჯგუფის“ საქმიანობის სტრატეგიულ მიმართულებას წარმოადგენს, რომელიც „ჯგუფისა“ და სახელმწიფოსათვის დადებითი შედეგების მომტანი შეიძლება იყოს.

„ჯგუფი“ მონაწილეობს ნავთობის ტრანსპორტირების ევრო-აზიური დერეფნის (იხ. ქვემოთ) პროექტსა და აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის პროექტში (იხ. ქვემოთ). „ჯგუფი“ დაინტერესებულია და აქტიურად მხარს უჭერს ტრას-კასპიური გაზსადენის პროექტის (იხ. ქვემოთ) განხორციელებას (მათ შორის, ინტრა-კასპიური გაზსადენის ფორმატში), რომელიც, წარმატებული განხორციელების შემთხვევაში, ხელს შეუწყობს საქართველოზე გამავალი გაზის ტრანსპორტირების არსებული მარშრუტის დატვირთვას, ხოლო პერსპექტივაში - დამატებითი სატრანზიტო პროექტების ინდენტიფიცირებასა და რეალიზებას.

6. ახალი ენერგეტიკული კანონმდებლობით იმპლემენტაციის პროცესში ჩართულობა

„ჯგუფი“ აქტიურად ჩართულია ახალი ენერგეტიკული კანონმდებლობის იმპლემენტაციის პროცესში, რაც მიზნად ისახავს „ჯგუფის“ ოპერაციებზე ზეგავლენასთან დაკავშირებული პოტენციური რისკების დროულ გამოვლენას და მათი თავიდან აცილებისა და/ან შემცირების ღონისძიებების დაგეგმვასა და გატარებას.

7. რეგიონულ სტრუქტურებში ინტეგრაციის ხელშეწყობა ევროკავშირის მესამე ენერგეტიკული პაკეტით გათვალისწინებული სამართლებრივი ბაზისა და საერთაშორისო ტექნიკური სტანდარტებისა და ნორმების იმპლემენტაციის მეშვეობით

„კოოპერაციის“ სტრატეგიული პროექტებისა და დაგეგმვის და ტექნიკური დეპარტამენტები მუშაობენ ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის, საქმიანობის ეფექტურობის გაზრდის, ენერგიის დამატებითი წყაროების, ქვეყნის ენერგოდამოუკიდებლობის და სხვა სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი მიმართულებებით და ადგენენ გრძელვადიან პროექტებს, რომლის შესრულება და დანერგვა ხდება ეტაპობრივად.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, „ჯგუფს“ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში დაყენებული აქვს საკითხი სოციალური გაზის სექტორის გაუმჯობესების სფეროში ოპერირების პირობების გაუმჯობესების თაობაზე, რაც ბუნებრივი გაზის მითითებული სექტორის სუბსიდირების გაზრდილ ტვირთს უკავშირდება.

საინვესტიციო საქმიანობა

„ჯგუფი“ ეწევა აქტიურ საინვესტიციო საქმიანობას თავისი საქმიანობის მიმართულებების გაფართოების მიზნით და დამატებითი მოგების მიღების მიზნებისთვის. COVID-19 პანდემიის გამო „კოოპერაცია“ მიზანშეწონილად მიიჩნია გარკვეული საინვესტიციო პროექტების ვადის გადაწევა, თუმცა აღნიშნული პროექტები განხორციელდება, რადგან ისინი წარმოადგენს ქვეყნისთვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვანია.

2021 წლის ბოლოსთვის „კოოპერაციას“ აქვს 51% წილი შპს „გარდაბნის თბოსადგურსა“ და შპს და 100% „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ში. აგრეთვე, ფლობს 100%-იან წილს შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“-ში. აღნიშნული შვილობილი კომპანიები დაარსდა თბოელექტროსადგურების მშენებლობისა და ოპერირების, საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობის პროექტების განხორციელების მიზნებისთვის.

2021 წელს დაარსდა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 3“ და შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი“, ორივე „კოოპერაციის“ 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 3“ განახორციელებს გარდაბანში მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობას და შემდგომ ოპერირებას, ხოლო შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი“ ახორციელებს ბუნებრივი გაზის მილსადენების სისტემის ოპერირებას.

2021 წლის 15 ოქტომბერს, საქართველოს მთავრობის No.447 დადგენილების, ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციის დამტკიცების შესახებ საფუძველზე, „კოოპერაციის“ 50%-იანი და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 50%-იანი წილობრივი მონაწილეობით დაარსდა შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“. „ჯგუფის“ გადმოსახედიდან, „დადგენილებამ“ 2021 წელს არ მოახდინა გავლენა მის ოპერაციებზე, რადგანაც ამ პერიოდისათვის შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“ არ ახორციელებდა რაიმე სახის ოპერაციებს. მიღებული დადგენილებიდან გამომდინარე ცვლილებები გაზის ბაზარზე და შესაბამისად „ჯგუფის“ ოპერაციების ნაწილზე გაზის სექტორში ასახვას დაიწყებს 2023-2024 წლებში, როდესაც ჩამოყალიბდება და განვითარდება გაზის ბაზრის ახალი წესები და ოპერატორი ბირჟა. 2022 წელს „კოოპერაციის“ მენეჯმენტის აზრით აღნიშნული დადგენილება მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს „ჯგუფის“ ოპერაციებზე.

1.1. შპს გარდაბნის თბოსადგური - გარდაბნის რეგიონში განხორციელებული კომბინირებული ციკლის ახალი ენერგოეფექტური თბოელექტროსადგურის პროექტი

შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ დაარსდა 2013 წლის ოქტომბერში. ახალი შვილობილი კომპანია შეიქმნა „კორპორაციისა“ და სს „საპარტნიორო ფონდი“-ს წილობრივი მონაწილეობით 51% და 49% შესაბამისად. შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 100,000 აშშ დოლარით. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადახდილმა კაპიტალმა შეადგინა 175,185 ათასი ლარი (2020: 175,185 ათასი ლარი).

შვილობილი კომპანია შეიქმნა გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის მშენებლობისა და ექსპლუატაციაში მოსაყვანად. სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა 2015 წლის ივლისში. 2015 წლის სექტემბრიდან გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა დაიწყო შემოსავლის გენერირება.

შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ გამოიმუშავა საქართველოში წარმოებული ელექტროენერგიის 7%. 2021 წელს შპს „გარდაბნის თბოსადგური“-ს მიერ წარმოებულმა ელექტროენერგიის მოცულობამ შეადგინა 924 გვტ. სთ (2020: 1.209 გვტ. სთ).

შპს გარდაბნის თბოსადგურის ოპერირებაში ჩართულია უმეტესწილად ადგილობრივი კადრები და დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს 221 თანამშრომელს.

1.2 შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“ - გარდაბნის რეგიონში განხორციელებული კომბინირებული ციკლის ენერგოეფექტური მეორე თბოელექტროსადგურის პროექტი

2016 წლის აგვისტოში დაფუძნდა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“ - ახალი შვილობილი კომპანია, რომლის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 10,000 ათასი ლარით, რომელშიც „კორპორაცია“ ფლობს 100%-იან წილს. 2020 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ მიერ მოხდა სესხის გაცემა გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაფინანსებისთვის. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-თვის გაცემული გრძელვადიანი სესხის მოცულობამ შეადგინა 227,144 ათასი ლარი. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შვილობილი კომპანიის კაპიტალმა შეადგინა 266,979 ათასი ლარი.

2019 წლის დეკემბერში დასრულდა ყველა ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები და იმავე თვიდან თბოსადგურმა სატესტო რეჟიმში დაიწყო ოპერირება.

2020 წლის მარტში შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა „სემეკ“-გან მიიღო ოპერირების ლიცენზია და ამ პერიოდიდან სრულად შევიდა ექსპლუატაციაში. გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის სრულად დატვირთვა მოხდა 2020 წლის ივლისიდან.

გარდაბნის ახალი კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის დაგეგმილი სიმძლავრე 230 მგვტ-ს შეადგენს. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა, რომელიც ექსპლუატაციაში შევიდა 2020 წლის მარტში, ელექტროენერგიის აქტიური წარმოება დაიწყო 2020 წლის ივლისიდან. 2021 წლის განმავლობაში შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის მიერ წარმოებულმა ელექტროენერგიის მოცულობამ გადააჭარბა 984 მგვტ.სთ-ს. ჯამურად, შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-მა 2021 წლის განმავლობაში გამოიმუშავა საქართველოში წარმოებული ელექტროენერგიის 15.7%. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ს ოპერირებაში ჩართულია უმეტესწილად ადგილობრივი კადრები და დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს 182 თანამშრომელს.

1.3 შპს გარდაბნის თბოსადგური 3 - გარდაბნის მესამე თბოელექტროსადგურის პროექტი

2021 წლის მარტში დაფუძნდა შპს “გარდაბნის თბოსადგური 3” - ახალი შვილობილი კომპანია, რომლის საწესდებო კაპიტალი თავდაპირველად განისაზღვრა 10,000 ათასი ლარით. კომპანიის 100% წილის მფლობელი არის „კორპორაცია“. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საწესდებო კაპიტალის ოდენობა გაიზარდა 695.751 ათას ლარამდე. შპს “გარდაბნის თბოსადგური 3” შექმნილია ქ. გარდაბანში მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის და შემდგომი ოპერირების განხორციელების მიზნით.

შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია - მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტი

2018 წლის ოქტომბერში „ჯგუფმა“, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, დააფუძნა შპს “საქართველოს გაზსაცავის კომპანია”, რომელიც განხორციელებს სამგორის სამხრეთი თალის საბადოს ბაზაზე საერთაშორისო სტანდარტების მქონე მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტს.

მიწისქვეშა გაზსაცავის ძირითადი დანიშნულებაა: სახელმწიფოს ენერგოუსაფრთხოების /დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება; პიკური მოხმარებისა და მოწოდების დაუგეგმავი შეწყვეტით წარმოშობილ კრიტიკულ პერიოდში, დაცული, უწყვეტი, გარანტირებული გაზმომარაგების უზრუნველყოფა. ასევე, გაზის მიწოდების სისტემის მოქნილობის ზრდა და საკუთარი ძალებით სეზონური დისბალანსის რეგულირების შესაძლებლობა. აგრეთვე, ევრო გაერთიანების წინაშე ბუნებრივი გაზის მიწოდების უსაფრთხოების ნაწილში ნაკისრი ვალდებულებების, კერძოდ უსაფრთხო მიწოდების სტანდარტის მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

პროექტის განხორციელებისთვის „ჯგუფმა“ მოიზიდა 150 მლნ. ევროს ოდენობის შეღავათიანი სესხი გერმანიის განვითარების საკრედიტო ბანკისაგან – KfW Development Bank.

იმის მიუხედავად, რომ „ჯგუფისა“ და ქვეყნისთვის პროექტი ინარჩუნებს აქტუალობას, მისი განხორციელება ამ ეტაპზე შეჩერებულია, რაც შემდეგ ფაქტორებს უკავშირდება:

საქართველოს მთავრობასა და KfW-ს შორის მიღწეული, გაფორმებული შეთანხმების თანახმად, პროექტის მხარდაჭერისათვის გამოყოფილი სესხის თანხიდან 120 მილიონი ევრო მიმართული იყო COVID-19 პანდემიის ბრძოლასა და პრევენციასთან დაკავშირებული სამთავრობო პროგრამების მხარდასაჭერად. აქედან გამომდინარე, სესხის ოდენობა „კორპორაციისთვის“ შემცირდა 30 მილიონ ევრომდე და შესაბამისი ცვლილებები შევიდა „კორპორაციასა“ და KfW-ს შორის 2018 წელს გაფორმებულ სესხის ხელშეკრულებაში.

2021 წლის ბოლოს შპს “საქართველოს გაზსაცავის კომპანია”-ში განხორციელებული ინვესტიციების მოცულობამ შეადგინა 8,749 ათასი ლარი.

დღევანდელი მდგომარეობით, „ჯგუფი“, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან ერთად, განიხილავს პროექტის განხორციელების შემდგომ სტრატეგიასა და ალტერნატივებს.

1.4 „სარმატია“ - ნავთობის ტრანსპორტირების ევრო-აზიური დერეფნის (EAOTC) პროექტის განმახორციელებელი საერთაშორისო კომპანია

საქართველო წარმოადგენს სამხრეთის ენერგეტიკული დერეფნის მნიშვნელოვან სატრანზიტო ქვეყანას, რომლის ფარგლებშიც დაგეგმილია სტრატეგიული პროექტების განხორციელება. სამხრეთის ენერგეტიკული დერეფნის განვითარების შედეგად, კიდევ უფრო გაიზრდება ევროკავშირის ენერგოუსაფრთხოების ხარისხი. “კორპორაცია“ ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის ერთ-ერთი თანადამფუძნებელი და ხელშემწყობია.

ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის მიზანია ევროკავშირის წევრი ქვეყნების ენერგოუსაფრთხოების ამაღლება კასპიის ზღვის რეგიონიდან - აზერბაიჯანის, საქართველოს, უკრაინის ნავთობის ტრანსპორტირებისათვის საიმედო მარშრუტის ჩამოყალიბების მეშვეობით. EAOTC ძირითადად მოიცავს არსებულ ნავთობის ტრანსპორტირების ინფრასტრუქტურას. დამატებით გათვალისწინებულია ახალი, 700 მმ დიამეტრის მილსადენის მშენებლობა ბროდიდან (უკრაინა) ადამოვოს (პოლონეთი) მიმართულებით, შემდგომ კი “დრუჟბას” არსებული მილსადენების სისტემის გამოყენება. მანძილი ბროდიდან ადამოვოს სატუმბო სადგურამდე დაახლოებით 397 კმ-ია.

დაგეგმილია EAOTC პროექტის ეტაპობრივი რეალიზება 20 მლნ. ტონამდე წლიური გამტარუნარიანობით. პირველ ეტაპზე ტექნიკურად შესაძლებელი იქნება კასპიის ზღვის რეგიონიდან ყოველწლიურად 10 მლნ ტონამდე ნავთობის მიწოდება ევროპის ქვეყნებში იმ შემთხვევაში, თუ სამიზნე ბაზრის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნებისათვის ნავთობის მიწოდება ტრადიციული წყაროებიდან შეწყდება, მნიშვნელოვნად შემცირდება საგანგებო სიტუაციების გამო ან პოლიტიკური მიზეზის გამო.

განვითარების მეორე ეტაპზე გათვალისწინებულია აზერბაიჯან-საქართველოს მონაკვეთზე ახალი, დაახლოებით 830 კმ სიგრძის ნავთობსადენის მშენებლობა ან რკინიგზის გამტარუნარიანობის გაზრდა.

რეგიონში უკანასკნელ პერიოდში ჩამოყალიბებული პოლიტიკური და ეკონომიკური სიტუაცია, მათ შორის, რუსული ნავთობის მიწოდებასთან დაკავშირებული 2019 წლის აპრილ-ივნისში განვითარებული ინციდენტი, რომელმაც შეაფერხა ევროპის ზოგიერთი ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოს მუშაობა და/ან გამოიწვია სახელმწიფოთა სტრატეგიული მარაგების გაუმართლებელი ხარჯვა, მნიშვნელოვნად ამაღლებს პროექტის რეალიზაციის აქტუალობას.

განსაკუთრებულად უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო, ისევე როგორც აზერბაიჯანი, ფლობს საკმარის ინფრასტრუქტურას (მილსადენები, რკინიგზა, საზღვაო ტერმინალები) საწყის ეტაპზე ნავთობის შეუფერხებელი მიწოდებისათვის ოდესა-ბროდი, ბროდი-პლოცკის მიმართულებით.

მიმდინარე პერიოდისათვის დასრულებულია EAOTC პროექტის დღეისათვის ერთადერთი დაუკომპლექტებელი ბროდი (უკრაინა)-ადამოვოს (პოლონეთი) მონაკვეთის ტედ-ის (Feasibility Study) განახლებული ვერსია, იგეგმება მისი ხელშემწყობი სამუშაოთა გააქტიურება.

2021 წელს „კორპორაციის“ მონაწილეობით განხორციელებულა „სარმატიას“ საწესდებო კაპიტალის გაზრდა, კორპორაციის წილი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 481,493 ლარს.

პროექტს 2020 წლის დეკემბერში ევროკავშირის ერთობლივი ინტერესებისა (PCI) და ენერგეტიკული გაერთიანების ერთობლივი ინტერესების (PECI) პროექტის სტატუსი მიენიჭა (ფაქტობრივად გაუგრძელდა ადრე მინიჭებული სტატუსი).

უახლოესი პერიოდის სამუშაო გეგმებით გათვალისწინებულია ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის დღეისათვის ერთადერთი დაუკომპლექტებელი ბროდი-ადამოვოს მონაკვეთის წინა საინჟინრო დაპროექტების მომზადება, საჭირო მიწების შეძენა და სამშენებლო ნებართვების მიღება. აგრეთვე, მოლაპარაკებების დაწყება „სარმატიას“ პოტენციურ კლიენტებთან (აღმოსავლეთ და ცენტრალური ევროპის ნავთობგადამამუშავებელ ქარხნებთან), რაც აუცილებელი პირობებია უშუალოდ სამშენებლო სამუშაოების დასაფინანსებლად.

უნდა აღინიშნოს რომ, 2022 წლის 1 იანვრიდან კომპანია „სარმატია“-ს გამგეობის თავმჯდომარის სტატუსით ხელმძღვანელობს „კორპორაციის“ წარმომადგენელი, სტრატეგიული დაგეგმვისა და პროექტების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი ბატონი თეიმურაზ გოჩიტაშვილი.

1.5 AGRI LNG Project Company S.R.L - აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის განმახორციელებელი საერთაშორისო კომპანია

აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის პროექტი (AGRI) ითვალისწინებს აზერბაიჯანული და პერსპექტივაში, ცენტრალურ-აზიური ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებას აზერბაიჯანისა და საქართველოს გავლით რუმინეთსა და ევროპის ბაზრებზე, რაც საქართველოს სანაპიროზე გაზის გამათხევადებელი ქარხნის და ტერმინალის მშენებლობასა და გათხევადებული გაზის რუმინეთამდე სატანკერო გადაზიდვებს გულისხმობს. რუმინეთში რეგაზიფიკაციის შემდეგ გაზი მილსადენებით მიეწოდება რუმინეთისა და უნგრეთის, აგრეთვე ბალკანეთისა და აღმოსავლეთ ევროპის სხვა ქვეყნებს. პროექტი უზრუნველყოფს ევროპის ზოგიერთი ქვეყნის გაზის ბაზრის დამოკიდებულების შერბილებას დომინანტი მიმწოდებლისაგან როგორც მიწოდების წყაროს, ისე მარშრუტის დივერსიფიკაციის საშუალებით. მიმდინარე პერიოდისათვის პროექტის განმახორციელებელი ერთობლივი AGRI LNG Project Company S.R.L. საწესდებო კაპიტალი განაწილებულია დამფუძნებლებს შორის შემდეგი პროპორციით: ROMGAZ (რუმინეთი) - 25% MVM (უნგრეთი) - 25%, SOCAR (აზერბაიჯანი) - 25%, „კორპორაცია“ - 25%.

პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების მიხედვით, გარკვეული ხელისშემწყობი წინაპირობების ჩამოყალიბების და მათ შორის, შპს-დენიზის საბადოს შემდგომი ათვისების და აზერბაიჯანში ბუნებრივი გაზის სხვა წყაროების ამუშავების (სავარაუდოდ 2023-2026 წლები) შემთხვევაში, მიზანშეწონილი იქნება პროექტის იმპლემენტაციის ფაზის დაწყება, რაც ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების ანგარიშის განახლებას და პროექტის პრაქტიკული განხორციელებისაკენ მიმართული სხვა ნაბიჯების გადადგმას გულისხმობს.

ენერგეტიკული გაერთიანების ექსპერტების შეფასებით, AGRI-ს რეალიზაციის შემაფერხებელ ძირითად ფაქტორად პროექტის მაღალი ინვესტიცია ჩაითვალა, რაც ძირითადად სახმელეთო გამათხევადებელი საწარმოს მოწყობის მაღალი დანახარჯებით არის განპირობებული. თუმცა, 2010-2012 წლის პერიოდთან შედარებით (როცა პროექტის ტექნიკური ანგარიში მომზადდა), დღეისათვის გამათხევადებელი საწარმოს მშენებლობის ღირებულება საშუალოდ 30 – 50 %-ით არის შემცირებული.

ამ ეტაპზე, პროექტი გადავადებულია მონაწილეების მიერ მისი განხორციელების ფაზის დაწყების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღებამდე.

1.6 TCP-White Stream Project Company - ტრანსკასპიური მილსადენი - „თეთრი ნაკადის“ პროექტების განმახორციელებელი კომპანია

„კორპორაცია“ ტრანსკასპიური მილსადენის - „თეთრი ნაკადის“ პროექტების განმახორციელებელი კომპანიების 10%-იანი წილის მფლობელია. აღნიშნული პროექტების დანიშნულებაა თურქმენული გაზის მიწოდება ევროპულ ბაზარზე კასპიის ზღვის ოფშორული, აზერბაიჯანისა და საქართველოს ტერიტორიების გადამკვეთი და შავი ზღვის ოფშორული მილსადენების გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ ტრანსკასპიური მილსადენის პროექტი შესულია ევროკავშირის ერთობლივი ინტერესების პროექტის (PCI) სტატუსის მქონე პროექტების ჩამონათვალში.

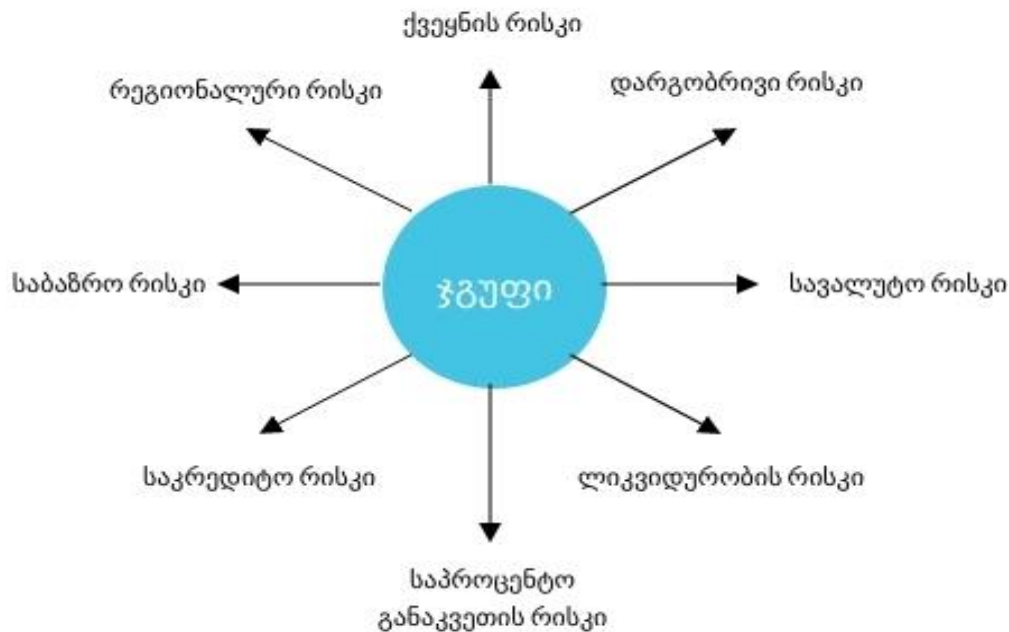
„კორპორაცია“ აღნიშნული პროექტის მრავალმხრივი (საექსპერტო, ფინანსური) მხარდამჭერია და ხელს უწყობს როგორც შიდასახელმწიფოებრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე. 2021 წელს აღნიშნულ საქმიანობაზე თანხა არ ყოფილა დახარჯული.

1.7 შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური - ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგურის პროექტი

2018 წლის 6 ივნისის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს თანხმობის წერილის თანახმად, ენგურჰესის თაღოვან კაშხალთან მძლავრი ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის (ჰმეს-ი) ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის და შემდგომში მშენებლობის პროექტის უზრუნველსაყოფად, „კორპორაციას“ დაევალა შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მქონე სამეწარმეო საზოგადოების დაფუძნება, რომლის წილთა 40%-40% იქნება „კორპორაციის“ და შპს „ენგურჰესის“ საკუთრება, ხოლო 20% - სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი“. საზოგადოების კაპიტალი საწყის ეტაპზე განისაზღვრა 1,500,000 აშშ დოლარით, საიდანაც „კორპორაციის“ შენატანი შეადგენდა 600,000 აშშ დოლარს.

2021 წლის განმავლობაში „კორპორაციის“ მიერ განხორციელებული ინვესტიციის მოცულობა არ შეცვლილა და 2021 წლის ბოლოსთვის შეადგენს ჯამში 813 ათას ლარს.

ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკები

„კორპორაციაში“ რისკების მართვა ხორციელდება რისკების მართვის სისტემის საფუძველზე, რომელიც გაწერილია კორპორაციის შიდა პოლიტიკაში. „კორპორაციის“ საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკები არის შემდეგი:

დარგობრივი რისკები. დარგობრივ რისკებს შეიძლება მიეკუთვნოს სახელმწიფოს მიერ ტარიფების დაუსაბუთებელი რეგულირება და რისკი, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ ისეთი ტარიფების შესაძლო დამტკიცებასთან, რომელიც არ ფარავს „კორპორაციის“ ხარჯებს. „კორპორაცია“ აქტიურად თანამშრომლობს სემეკ-თან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ამ რისკის შესაძლო უარყოფითი შედეგების მინიმიზაციისთვის, რომ არ მოხდეს „ჯგუფის“ ფინანსური შედეგების გაუარესება და იმავდროულად მოხდეს ქვეყნის ინტერესების გატარება.

ქვეყნის და რეგიონალური რისკები. ქვეყანასა და რეგიონთან დაკავშირებულ რისკებს მიეკუთვნება რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია საქართველოს კანონმდებლობის, საგადასახადო პოლიტიკის, სახელმწიფო რეგულირების პირობების შეცვლასთან.

ფინანსური რისკები. თავისი საქმიანობის პროცესში „კორპორაცია“ ექვემდებარება ფინანსური რისკის სხვადასხვა ფაქტორებს, უცხოური ვალუტის კურსის, საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენის, საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობების დაუცველობის, გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის რისკის ჩათვლით.

ფინანსური რისკების მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად „კორპორაციაზე“ ზეგავლენა აქვს შემდეგ რისკებს:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი.

რისკების მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭო მთლიანად პასუხისმგებელია „კორპორაციის“ რისკების მართვის სტრუქტურის შექმნასა და ზედამხედველობაზე.

„კორპორაციის“ რისკის მართვის პოლიტიკა შემუშავებულია რისკების გამოვლენისთვის და ანალიზისთვის, რომლის წინაშეც დგას კომპანია, რისკის სათანადო ლიმიტების და კონტროლების ჩამოყალიბებისთვის, ამ რისკების მონიტორინგისა და ლიმიტების დასაცავად. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება იმისათვის, რომ მოხდეს საბაზრო პირობებში ცვლილებების ასახვა კომპანიის საქმიანობაში.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „კორპორაციის“ ფინანსური ზარალის რისკი, რომელიც მიიღება თუ კლიენტი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ვერ შეასრულებს თავის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ძირითადად წარმოიშვება კომპანიის დებიტორული დავალიანებებიდან, გაცემული სესხებიდან, ვადიანი დეპოზიტებიდან და ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტებიდან.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კორპორაცია“ შეეჭიდება სირთულეებს ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფინანსურ დავალიანებებთან, რომლებიც თავისმხრივ იფარება ნაღდი ფულით ან სხვა ფინანსური აქტივების გადაცემით. „კორპორაციის“ მიდგომა ლიკვიდურობის მართვისადმი უზრუნველყოს, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, საკმარისი ლიკვიდური აქტივების არსებობას მისი ვალდებულებების შესასრულებლად, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე რთულ პირობებში, „კორპორაციისთვის“ მიუღებელი დანაკარგების წარმოშობისა და რეპუტაციისთვის ზარალის მიყენების გარეშე. „კორპორაციის“ ლიკვიდურობის მართვა ასევე მოიცავს ობლიგაციების ხელშეკრულების დამატებითი პირობების მონიტორინგს.

ჩვეულებრივ, „კორპორაცია“ უზრუნველყოფს საკმარისი ფულადი სახსრების არსებობას 60 დღის განმავლობაში მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დასაკმაყოფილებლად, ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ჩათვლით; აქ არ გაითვალისწინება იმ გარემოებების პოტენციური ზემოქმედება, რომლებიც არ შეიძლება იყოს წინასწარ განსაზღვრული, ისეთი როგორც ბუნებრივი კატასტროფები.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ცვლილებები საბაზრო ფასებში, როგორიცაა უცხოური ვალუტის კურსი, საპროცენტო განაკვეთები და კაპიტალის ფასები, გავლენას მოახდენს „კორპორაციის“ შემოსავალზე ან მის საკუთრებაში არსებულ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია ზაზარზე არსებული რისკის „კორპორაციაზე“ ზემოქმედების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, შემოსავლის ოპტიმიზაციასთან ერთად.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკები ზემოქმედებას ახდენს „კორპორაციის“, ფუნქციური ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში დენომინირებულ გაყიდვებზე, შესყიდვებზე და სესხებზე. ვალუტა, რომელშიც ძირითადად დენომინირებულია ეს ტრანზაქციები არის აშშ დოლარი და ევრო.

„კორპორაციის“ შემოსავლების მნიშვნელოვანი ნაწილი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის დენომინირებული აშშ დოლარში, ისევე როგორც ძირითადი ხარჯები, რომელსაც განეკუთვნება გაზის ხარჯი. შესაბამისად, ვალუტის კურსის ზრდა/შემცირება მნიშვნელოვან გავლენას არ ახდენს „კორპორაციის“ საოპერაციო მოგებაზე. სხვა საოპერაციო ხარჯები უმეტესწილად არის ლარში დენომინირებული და სტაბილური (მნიშვნელოვანი გადაცდომების გარეშე).

„კორპორაციას“ ძირითადი სასესხო ვალდებულება აქვს ევროში, რაც გავლენას ახდენს მის ნეტო ფინანსურ შემოსავლებზე/ხარჯებზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ცვლილებები საპროცენტო განაკვეთებზე ძირითადად გავლენას ახდენს სესხებსა და ვალდებულებებზე, მათი საბაზრო ღირებულების (ფიქსირებული განაკვეთის დავალიანების) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლად-განაკვეთიანი დავალიანება) ცვლილების სახით. მენეჯმენტს არ აქვს განსაზღვრული ფორმალური პოლიტიკა იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორი იქნება ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების ზეგავლენა კორპორაციაზე. თუმცა, ახალი სესხების ან ვალდებულებების აღებისას, მენეჯმენტი იყენებს თავის მსჯელობას, იმისათვის, რომ გადაწყვიტოს რომელი განაკვეთი - ფიქსირებული თუ ცვლადი იქნება უფრო ხელსაყრელი „კორპორაციისთვის“ პერიოდის განმავლობაში ვალდებულებების დაფარვამდე.

„კორპორაცია“ არ აღრიცხავს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში აღიარების მეშვეობით ან როგორც გაყიდვისთვის მზას. შესაბამისად, საანგარიშო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება გავლენას არ იქონიებს არც მოგება-ზარალზე და არც კაპიტალზე.

ინფორმაცია კორპორაციის მიერ გაცემული დივიდენდების შესახებ

2021 წლის განმავლობაში „კორპორაციას“ სს „საპარტნიორო ფონდის“ სასარგებლოდ კონსოლიდირებული მოგებიდან არ გაუნაწილებია დივიდენდი.

კორპორატიული მართვა. კორპორაციის მმართველობითი ორგანოები

ეფექტური კორპორატიული მმართველობა წარმოადგენს წარმატებული ბიზნესის საფუძველს. „კორპორაციის“ კორპორატიული მმართველობის სისტემა მიმართულია ინვესტორებთან, აქციონერებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან სანდო და საიმედო ურთიერთობების შენარჩუნებაზე და მის განვითარებაზე, რაც ზრდის „ჯგუფის“ საინვესტიციო მიმზიდველობას.

აქციონერი ნიშნავს და ამტკიცებს კორპორაციის სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობას, რომელიც ანგარიშვალდებულია სს „საპარტნიორო ფონდის“ წინაშე წესდებით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში. სამეთვალყურეო საბჭო, თავის მხრივ, სს „საპარტნიორო ფონდის“/სამინისტროს წარდგენით ნიშნავს კორპორაციის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და აკონტროლებს მათ საქმიანობას. სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე მონაწილეობს „კორპორაციის“ ბიზნეს გეგმის განხილვა-დამტკიცებასა და ფინანსური ვალდებულებების მიზანშეწონილობაში (თუ მათი რაოდენობა წლის განმავლობაში ერთ მილიონ ლარს აღემატება), განიხილავს „კორპორაციის“ საქმიანობის ანგარიშს.

„კორპორაციის“ სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობის შეჯამებისას, აღსანიშნავია, რომ 2021 წლის განმავლობაში ჩატარდა სამეთვალყურეო საბჭოს 4 სხდომა, რომელზეც განხილულ იქნა შემდეგი ძირითადი საკითხები:

- 1) „კორპორაციის“ ბიზნეს-გეგმის განხილვა/კორექტირება;
- 2) „კორპორაციის“ მიერ საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებების გაფორმება;
- 3) კორპორაციის კომერციულ საკითხებში დირექტორის თანამდებობაზე ცვლილების განხორციელება;
- 4) კორპორაციის 2020 წლის აუდირებული ფინანსური ანგარიშგების და წლიური ანგარიშის განხილვა;
- 5) შპს „KPMG Georgia“-ს მიერ 2020 წელთან დაკავშირებით მომზადებული „Management Report“-ის განხილვა;
- 6) კორპორაციასა და მის შვილობილ კომპანიას შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრეს“ შორის სესხის ხელშეკრულების გაფორმება თაობაზე;
- 7) კორპორაციის მხრიდან „Georgia Oil and Gas Limited“-ის საქართველოში ფილიალსა და სს „ნორიოს ნავთობის კომპანიას“ შორის 2018 წლის 16 მარტს გაფორმებული სესხისა და გირავნობის შესახებ №75-160318-01 ხელშეკრულების საფუძველზე, კორპორაციის მიერ ამავე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ოფციის უფლების გამოყენების და XI^M, XI^N, XI^K და XI^Q სალიცენზიო ბლოკებთან დაკავშირებით გაფორმებულ „პწგბ“-ში წილთა 22-22%-ის შესყიდვის თაობაზე.

კორპორაციის შიდა კონტროლის სისტემა

კონტროლის დეპარტამენტი საქმიანობას ახორციელებს „კორპორაციის“ დებულებით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში. კერძოდ დეპარტამენტი:

- აქტიურად არის ჩართული „კორპორაციის“ წლიური ბიზნეს-გეგმის განხორციელების პროცესში, წლიური და პერსპექტიული სამუშაო გეგმის საფუძველზე მიღებული დავალებების შესასრულებლად;
- აკონტროლებს კორპორაციის ცალკეული სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობას, განსაზღვრავს აქტუალურ საკითხებს, მოსალოდნელ რისკებს, შეიმუშავებს რეკომენდაციებს, პრევენციული ღონისძიებების გასატარებლად;
- აწარმოებს მუდმივ მონიტორინგს „კორპორაციის“ თანამშრომელთა მხრიდან შინაგანაწესის დაცვაზე.
- საკითხთა შესწავლისას გამოვლენილი ხარვეზების, ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად, რეკომენდაციებს წარუდგენს „კორპორაციის“ დირექტორთა საბჭოს.

გაწეული მუშაობის შედეგად უზრუნველყოფილია „კორპორაციის“ სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობის წარმართვა გეგმაზომიერად, შემუშავებული პროცედურების, წესის, რეგლამენტის მიხედვით, მინიმუმამდეა შემცირებული გაუთვალისწინებელი წინააღმდეგობები, ადამიანური და მატერიალური ფაქტორებით გამოწვეული ეკონომიკური, ფინანსური და შრომითი რესურსების დანაკარგები.

სამსახური მუდმივ კონტროლს ახორციელებს „კორპორაციის“ ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გამოყენებისა და მათი ეფექტური მართვის პროცესზე, ასევე საქმიანობის წესის შესაბამისად, რომელიც კორპორაციის დირექტორთა საბჭომ მიიღო კონტროლის დეპარტამენტის რეკომენდაციის საფუძველზე.

„კორპორაციის“ „შინაგანაწესის“ და თანამშრომელთა შრომითი ხელშეკრულებით დათქმულ უფლება მოვალეობათა შესრულების კონტროლის მიზნით, დეპარტამენტი ელექტრონული სისტემის „ტურნიკეტის“ მეშვეობით ყოველდღიურ კონტროლს ახორციელებს შრომის რეჟიმის დაცვის მდგომარეობაზე. მონიტორინგის შედეგები ყოველი თვის 10 რიცხვამდე წარედგინება გენერალურ დირექტორს. „შინაგანაწესის“ მე-6 მუხლის საფუძველზე, გენერალური დირექტორის ბრძანებით გატარებულია შესაბამისი ღონისძიებები გამოვლენილი ნაკლოვანებების აღმოფხვრისათვის.

კონტროლის დეპარტამენტის თანამშრომლები წლის განმავლობაში განსახლებისა და ნებართვების უზრუნველყოფის დეპარტამენტის მიერ შექმნილი სპეციალისტების ჯგუფთან ერთად მონაწილეობდნენ „კორპორაციის“ წლიური გეგმით განსაზღვრული მაგისტრალური გაზსადენების მშენებლობის პროექტების განსახორციელებლად წინასწარი სამუშაოების შესრულების პროცესში.

ასევე მუდმივ კონტროლზეა, 2016 წლის კონტროლის დეპარტამენტის ანგარიშით განსაზღვრული რეკომენდაციებისა და წინადადებების შესრულება.

გარემოს დაცვა

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რისკების გაცნობიერება, გაკონტროლება და მათზე ადეკვატური რეაგირება „ჯგუფის“ გარემოსდაცვითი სტრატეგიის ნაწილია.

„ჯგუფის“ მიზანია დაადგინოს და მინიმუმამდე შეამციროს გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედება, რისთვისაც მუდმივად ზრუნავს საკუთარი გარემოსდაცვითი პოლიტიკის გაუმჯობესებაზე, არსებული პროცედურებისა და გეგმების მუდმივ განახლებაზე და თანამედროვე სტანდარტების დანერგვაზე. „კორპორაცია“ ავალდებულებს მის ყველა კონტრაქტორს, აგრეთვე, შვილობილ კომპანიებს, აწარმოონ სამუშაოები ქვეყანაში მოქმედი და საუკეთესო საეთაშორისო გარემოსდაცვითი სტანდარტების სრული დაცვით და „კორპორაციის“ გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესაბამისად.

გარემოს დაცვის დეპარტამენტი უზრუნველყოფს გარემოზე ზემოქმედების რისკების დონის განსაზღვრასა და შეფასებას, ამ რისკების შემცირების, აღმოფხვრის და საკომპენსაციო ქმედებების/ადეკვატური ზომების გატარებას. ასევე, მილსადენების, ჭაბურღილების, სხვა ტექნიკური ობიექტების და ახალი სისტემების პროექტირების, მშენებლობის და შემდგომი ექსპლუატაციის ფაზების წინასამშენებლო გარემოსდაცვითი კვლევების, მონიტორინგისა და გარემოზე ზემოქმედების შესწავლა-შეფასებას. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშების და დაკავშირებული დოკუმენტაციის მომზადებას. მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად უზრუნველყოფს სხვადასხვა წლიური ანგარიშების მომზადებას, ასევე გარემოს დაცვის საკითხებთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის წარმოებას და შესაბამის სტრუქტურებთან ანგარიშგება/შეთანხმებას.

2021 წლის განმავლობაში განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებზე გამოქვეყნებული გარემოსდაცვითი ანგარიშები დეტალურად აღწერს „ჯგუფის“ ზეგავლენას გარემოზე და მიუთითებს რამდენად დიდ ყურადღებას აქცევს „ჯგუფი“ გარემოსდაცვით საკითხებს თითოეული პროექტის განხორციელებისას.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„ჯგუფის“ ხედვებიდან, ფასეულობებიდან და სტრატეგიული მიზნებიდან გამომდინარე „ჯგუფი“ განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სოციალურ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებზე და გარემოზე ზრუნვა, ქველმოქმედება და სხვა სოციალურად საჭირო აქტივობები არის ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებზეც კონცენტრირებულია „ჯგუფი“ სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით.

თანამშრომლები - „კორპორაციის“ უმთავრესი აქტივი, რომელზეც „ჯგუფი“ აქტიურად ზრუნავს სასიამოვნო სამუშაო გარემოს შექმნით, პროფესიული ზრდის პერსპექტივების შექმნით და სხვადასხვა ფულადი/არაფულადი სარგებლის შეთავაზებით.

„ჯგუფში“ დასაქმებული თანამშრომლების რაოდენობა აღემატება 1,000 ადამიანს, რომელთაგან 800 ადამიანზე მეტი არის მუდმივად მომუშავე თანამშრომელი. „ჯგუფს“ ჰყავს დაქირავებული დროებითი თანამშრომლები, გარკვეული სამუშაოების შესრულებისთვის.

„ჯგუფი“ აქტიურ მონაწილეობას იღებს თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებაში და აფინანსებს პროფესიულ ტრეინინგებს და გადამზადებას, იმისათვის, რომ ჰყავდეს პროფესიონალი და კონკურენტუნარიანი კადრები.

ქველმოქმედება - „ჯგუფი“ აქტიურად ჩართულია სხვადასხვა საქველმოქმედო აქციებში, რომლებიც ეხება შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების დახმარებას და მათი პირობების გაუმჯობესებას, იმ პირების დახმარებას, რომლებსაც ესაჭიროებათ მკურნალობა/რეაბილიტაცია. ჯგუფი აგრეთვე თანამშრომლობს სხვადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებთან და კორპორაციის შიგნით ახორციელებს ინფორმაციის გაცვლას, რათა თანამშრომლებიც იყვნენ ინფორმირებულები და აქტიური მონაწილეობა მიიღონ დახმარების პროექტებში/პროგრამებში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2022 წლის 30 სექტემბერს და ხელმოწერილია:

გიორგი ჩიქოვანი

გენერალური დირექტორი

ეკატერინე სისაური

დირექტორი ფინანსურ და
ქონების მართვის საკითხებში

„ჯგუფში“ დასაქმებული თანამშრომლების რაოდენობა აღემატება 1,000 ადამიანს, რომელთაგან 800 ადამიანზე მეტი არის მუდმივად მომუშავე თანამშრომელი. „ჯგუფს“ ჰყავს დაქირავებული დროებითი თანამშრომლები, გარკვეული სამუშაოების შესრულებისთვის.

„ჯგუფი“ აქტიურ მონაწილეობას იღებს თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებაში და აფინანსებს პროფესიულ ტრეინინგებს და გადამზადებას, იმისათვის, რომ ჰყავდეს პროფესიონალი და კონკურენტუნარიანი კადრები.

ქველმოქმედება - „ჯგუფი“ აქტიურად ჩართულია სხვადასხვა საქველმოქმედო აქციებში, რომლებიც ეხება შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების დახმარებას და მათი პირობების გაუმჯობესებას, იმ პირების დახმარებას, რომლებსაც ესაჭიროებათ მკურნალობა/რეაბილიტაცია. ჯგუფი აგრეთვე თანამშრომლობს სხვადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებთან და კორპორაციის შიგნით ახორციელებს ინფორმაციის გაცვლას, რათა თანამშრომლებიც იყვნენ ინფორმირებულები და აქტიური მონაწილეობა მიიღონ დახმარების პროექტებში/პროგრამებში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2022 წლის 3 ოქტომბერს და ხელმოწერილია:

გენერალური დირექტორი

დირექტორი ფინანსურ და
ქონების მართვის საკითხებში

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის
კორპორაცია“

2021 წლის
კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG Georgia“

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

ს/კ 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ -ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვანი გარემოებები

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების 2 ხ შენიშვნაზე, რომელშიც მითითებულია, რომ 2021 წელს „კომპანია“ დაარღვია EBRD-ისგან აღებულ სესხთან დაკავშირებული ფინანსური კოვენანტები, რაც გამსესხებელს ანიჭებს უფლებას მოითხოვოს სესხის სრული ოდენობის დაფარვა დაუყოვნებლივ, რის შედეგადაც, 2021 წლის 31 დეკემბერს, ჯგუფის მოკლევადიანი ვალდებულებები 317,551 ათასი ლარით აჭარბებდა მის მოკლევადიან აქტივებს. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებაში.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

როდესაც ჩვენ გავცენობით მმართველობის ანგარიშს, ჩვენ დავასკვნით:

- შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიული სკეპტიციზმი. ამასთან, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანოების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გეგორგიანი

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიული სკეპტიციზმი. ამასთან, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები აღდეკატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გევორგიანი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	12	1,232,781	1,284,885
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	13	2,826	1,039
არამატერიალური აქტივები		57	61
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	14	80,898	79,962
გაცემული სესხები	15	20,990	20,121
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	12,056	14,514
ძიების და შეფასების აქტივი	1	10,836	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	7	2,155	2,021
გრძელვადიანი აქტივები		1,362,599	1,402,603
გაცემული სესხები	15	13	1,513
მარაგები		17,900	14,477
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		-	3,991
გადახდილი ავანსები	13	103,039	94,566
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	360,873	252,090
შეზღუდული ფულადი სახსრები	17	-	924
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17	56,280	74,034
მოკლევადიანი აქტივები		538,105	441,595
სულ აქტივები		1,900,704	1,844,198
კაპიტალი			
18			
სააქციო კაპიტალი		646,260	646,044
დამატებითი შენატანები კაპიტალში		59,797	59,797
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი			
მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის		(282,181)	(282,181)
გაუნაწილებელი მოგება		503,408	402,749
კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი		927,284	826,409
არამაკონტროლებელი წილები	23	117,764	80,856
სულ კაპიტალი		1,045,048	907,265
ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	20	711,003	828,152
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21	134,478	106,171
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		8,110	545
ანარიცხები		2,065	2,065
მოკლევადიანი ვალდებულებები		855,656	936,933
სულ ვალდებულებები		855,656	936,933
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,900,704	1,844,198

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-60 გვერდებზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2021 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2021	2020
შემოსავალი	6	1,114,608	997,212
გაზისა და ნავთობის ღირებულება		(918,941)	(746,056)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(70,869)	(58,814)
თანამშრომელთა ხელფასები		(32,928)	(24,163)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(15,488)	(13,789)
გაუფასურების აღდგენა სავაჭრო მოთხოვნებზე და გაცემულ სესხებზე	22(b)	3,422	1,386
გაუფასურების ზარალი ძირითად საშუალებებზე	12	(4,987)	-
სხვა ხარჯები	8	(26,143)	(21,661)
სხვა შემოსავალი	9	12,763	9,854
მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან		61,437	143,969
ფინანსური შემოსავალი	10	123,244	17,066
ფინანსური ხარჯები	10	(47,114)	(157,838)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯები)		76,130	(140,772)
მოგება, მოგების გადასახადით გადახდამდე		137,567	3,197
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	-	-
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		137,567	3,197
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც უკავშირდება:			
ჯგუფის მესაკუთრეებს		100,659	(6,071)
არამაკონტროლებელ წილებს		36,908	9,268
		137,567	3,197

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2022 წლის 7 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

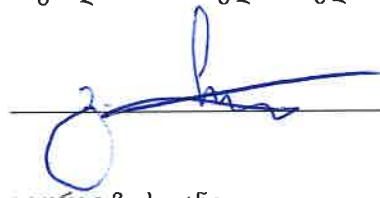
გეორგი ჩიქოვანი გენერალური დირექტორი	ეკატერინე სისაური ფინანსური და ქონების მართვის დირექტორი
---	---

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-60 გვერდებზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2021 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2021	2020
შემოსავალი	6	1,114,608	997,212
გაზისა და ნავთობის ღირებულება		(918,941)	(746,056)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(70,869)	(58,814)
თანამშრომელთა ხელფასები		(32,928)	(24,163)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(15,488)	(13,789)
გაუფასურების აღდგენა საგაჭრო მოთხოვნებზე და გაცემულ სესხებზე	22(b)	3,422	1,386
გაუფასურების ზარალი ძირითად საშუალებებზე	12	(4,987)	-
სხვა ხარჯები	8	(26,143)	(21,661)
სხვა შემოსავალი	9	12,763	9,854
მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან		61,437	143,969
ფინანსური შემოსავალი	10	123,244	17,066
ფინანსური ხარჯები	10	(47,114)	(157,838)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯები)		76,130	(140,772)
მოგება, მოგების გადასახადით გადახდამდე		137,567	3,197
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	-	-
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		137,567	3,197
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც უკავშირდება:			
ჯგუფის მესაკუთრეებს		100,659	(6,071)
არამაკონტროლებელ წილებს		36,908	9,268
		137,567	3,197

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2022 წლის 7 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

გიორგი ჩიქოვანი
გენერალური დირექტორი

ეკატერინე სისაური
ფინანსური და ქონების მართვის
დირექტორი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-60 გვერდებზე.

’000 ლარი	კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი					არამაკონტროლებელი წილები	სულ კაპიტალი
	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი შენატანები კაპიტალში	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის	გაუნაწილე -ბელი მოგება	სულ		
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	642,905	59,797	(282,181)	540,696	961,217	90,669	1,051,886
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	(6,071)	(6,071)	9,268	3,197
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან							
შენატანები და განაწილებები							
დივიდენდები (იხილეთ შენიშვნა 18(c))	-	-	-	(42,482)	(42,482)	-	(42,482)
მესაკუთრეზე განაწილება (იხილეთ შენიშვნა 18 (e))	-	-	-	(108,475)	(108,475)	-	(108,475)
სხვა ცვლილებები (იხილეთ შენიშვნა 18(d))	-	-	-	19,081	19,081	(19,081)	-
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 18(a))	3,139	-	-	-	3,139	-	3,139
სულ შენატანები და განაწილებები	3,139	-	-	(131,876)	(128,737)	(19,081)	(147,818)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	646,044	59,797	(282,181)	402,749	826,409	80,856	907,265
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	646,044	59,797	(282,181)	402,749	826,409	80,856	907,265
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	100,659	100,659	36,908	137,567
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან							
შენატანები და განაწილებები							
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 18(a))	216	-	-	-	216	-	216
სულ შენატანები და განაწილებები	216	-	-	-	216	-	216
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	646,260	59,797	(282,181)	503,408	927,284	117,764	1,045,048

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2021 წლის კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2021	2020
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		1,149,510	1,020,519
მომწოდებლებისა და დასაქმებულებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(1,115,473)	(933,655)
შეზღუდული ფულადი სახსრები		924	(924)
სახელმწიფოსგან დამატებული ღირებულების გადასახადის დაბრუნება		18,336	6,985
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან მოგების გადასახადების და პროცენტის გადახდამდე		53,297	92,925
გადახდილი პროცენტი	20	(59,339)	(54,964)
მიღებული პროცენტი		4,341	6,909
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		(1,701)	44,870
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა, გადახდილი ავანსების ჩათვლით		(24,386)	(63,678)
ძიებისა და შეფასების აქტივების შეძენა		(9,170)	-
მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული შენატანები		(128)	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული ფულადი სახსრები		-	1,199
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(33,684)	(62,479)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
გადახდილი დივიდენდები		-	(38,951)
შემოსულობები სესხებიდან	20	1,047,171	10,067
სესხების დაფარვა	20	(1,064,049)	(10,000)
სხვა საკომისიო სესხებზე		(1,482)	(8,225)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(18,360)	(47,109)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(53,745)	(64,718)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		74,034	135,815
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		35,991	2,937
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	17	56,280	74,034

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-60 გვერდებზე.

*სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2021 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები*

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო	11	18.კაპიტალი	26
2. აღრიცხვის საფუძველი	13	19.კაპიტალის მართვა	28
3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა	14	20.სესხები და კრედიტები	28
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	14	21.სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	30
5. საოპერაციო სეგმენტები	15	22.სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	30
6. შემოსავალი	17	23.მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები	37
7. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	19	24.კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები	39
8. სხვა ხარჯები	20	25.პირობითი ვალდებულებები	40
9. სხვა შემოსავალი	20	26.ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	42
10.ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები	21	27.შემდგომი მოვლენები	44
11.მოგების გადასახადის ხარჯი	21	28.შეფასების საფუძველი	44
12.ძირითადი საშუალებები	22	29.მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	45
13.გადახდილი ავანსები	23	30.ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	60
14.ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	24		
15.გაცემული სესხები	24		
16.სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25		
17.ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთები	26		

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში „ჯგუფი“) მოიცავს სააქციო საზოგადოებებს და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. „კომპანია“ დაფუძნებულია, როგორც 100%-ით სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმო საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს 2006 წლის 21 მარტის ბრძანების საფუძველზე, საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული სამი კომპანიის საფუძველზე: სს „საქართველოს საერთაშორისო ნავთობის კორპორაცია“, სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ და სს „თელეთის ნავთობის კომპანია“.

„კომპანიის“ იურიდიული მისამართია: კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190, საქართველო. „კომპანია“ რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 4346/007.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, გაზის მილსადენების იჯარა და ნავთობისა და გაზის ძიება-მოპოვება საქართველოში. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის მშენებლობის დასრულების შემდეგ, 2015 წლის ივლისის თვეში, ჯგუფის ძირითად საქმიანობებს დაემატა ელექტროენერგიის გამომუშავების სეგმენტი. 2015 წლის 7 სექტემბერს, გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა საქართველოს ენერგეტიკის და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისგან მიიღო შეუზღუდავი პერიოდით ოპერირების ლიცენზია და დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად. საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 14 სექტემბრის №475 ბრძანების შესაბამისად, 2040 წლის 1 ოქტომბრამდე გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურს მიენიჭა გარანტირებული სიმძლავრის ოპერატორის სტატუსი.

2017 წელს „კომპანიამ“ დაიწყო გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის მშენებლობა. გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოსადგურის ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა 2020 წლის 12 თებერვალს და შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-სა და მშენებლობაზე პასუხისმგებელ კომპანიას შორის მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმდა მოხდა 2020 წლის 28 თებერვალს. ოპერირების ლიცენზია გაცემულ იქნა გარდაბანი 2-ზე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ, 2020 წლის 25 მარტს. ლიცენზია გაცემულ იქნა შეუზღუდავი პერიოდით და გარდაბანი 2 თბოსადგურმა დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად.

2006 წლის დეკემბრის შემდეგ, როდესაც „კომპანიას“ მიენიჭა საქართველოს სახელმწიფოს სახელით „ეროვნული ნავთობკომპანიის“ სტატუსი, „კომპანია“ იღებს და ყიდის საქართველოში მოპოვებული ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო წილს, სახელმწიფოსა და ინვესტორებს შორის გაფორმებული „პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების“ შესაბამისად.

2018 წლის 16 მარტს, „კომპანიამ“ და „პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებაში“ მონაწილე ინვესტორებმა, გააფორმეს "სესხისა და გირავნობის ხელშეკრულება", რომლის მიხედვითაც, „კომპანიისგან“ ინვესტორების მიერ აღებული სესხის სანაცვლოდ, სს "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას" "პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების" 22%-იანი წილის შესყიდვის შესაძლებლობა მიენიჭა, ჯამში, 3,500,000 აშშ დოლარის წმინდა გადახდის სანაცვლოდ. 2021 წლის 23 ივლისს, ინვესტორებმა და „კომპანიამ“ გააფორმეს არასავალდებულო ურთიერთგაგების მემორანდუმი, რომლის მიხედვითაც ინვესტორებმა გამოთქვეს მათი სურვილი გადასცენ „კომპანიას“ "პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებაში" კონტრაქტორის მონაწილეობის წილის 22%, რომელიც ლიცენზიის შესაბამის კონკრეტულ არეალებს მოიცავს.

2021 წლის 6 დეკემბერს, საქართველოს მთავრობამ გამოსცა ბრძანება №2147 და „კომპანიას“, აღნიშნულ "პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებაში" ინვესტორის მონაწილეობის წილის 22%-ის შეძენის შესაძლებლობის გამოყენების უფლება მისცა. მონაწილეობის წილის შეძენის გარიგება 2021 წლის 29 დეკემბერს განხორციელდა, როდესაც „კომპანიამ“ და ინვესტორებმა ლიცენზიის შესაბამის კონკრეტულ არეალზე ერთობლივი ოპერირების ხელშეკრულება გააფორმეს. აღნიშნული გარიგების შედეგად, აღიარებულ იქნა 10,836 ათასი ლარის ოდენობის ძიებისა და შეფასების აქტივი.

2019 წლის 27 დეკემბერს, ძალაში შევიდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ახალი კანონი (შემდგომში „კანონი“). „კანონი“ მოითხოვს გარკვეული კანონქვემდებარე აქტების დანერგვას, ისეთის როგორიცაა ელექტროენერგიის ბაზრის კონცეპცია („ეპკ“) და ბუნებრივი გაზის ბაზრის კონცეპცია („გპკ“) და ინსტიტუციონალურ განვითარებას ამ კუთხით. „ჯგუფი“ მიჰყვება „კანონით“ განსაზღვრულ გარკვეულ განრიგს, რომლის მიხედვით აღნიშნულ ცვლილებებს არ ექნებათ მყისიერი გავლენა საქართველოს ელექტროენერგიის და ბუნებრივი გაზის ბაზარზე და მის მონაწილეობზე (ჯგუფის ჩათვლით).

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 28 თებერვლის დადგენილება №89 -ის საფუძველზე, ბაზრის კონცეფციაში საკანონმდებლო ცვლილებების შეტანა კვლავ გადაიდო 2022 წლის 1 სექტემბრამდე.

ბუნებრივი გაზის ბაზრის კონცეფციის დიზაინი (NGMCD) დამტკიცდა 2021 წლის სექტემბერში. რეგულაცია „კომპანიას“ და შპს "საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას" (GGTC) ავალდებულებდა დაეფუძნებინათ ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორი, ბუნებრივი გაზის ლიკვიდური კონკურენტული ბაზრის ჩამოყალიბების მიზნით. თუმცა, "ბუნებრივი გაზის ბაზრის კონცეფციის დიზაინი" არ ზღუდავს „კომპანიას“ პირდაპირ კლიენტებთან გაფორმებული ორმხრივი ხელშეკრულებების საშუალებით გაყიდოს ბუნებრივი გაზი.

2021 წლის 15 ოქტომბერს, "ბუნებრივი გაზის ბაზრის კონცეფციის დიზაინის" მოთხოვნების მიხედვით, სს "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ", შპს "საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან" ერთად, თითოეულის 50%-იანი მონაწილეობის წილით, დაარსა ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორი შპს "საქართველოს გაზის ბირჟა". ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორის საქმიანობის დაწყება 2023-2024 წლებში იგეგმება.

შესაბამისად, ჯგუფის თვალსაზრისით, ამ უკანასკნელს 2023 წლამდე არ ექნება გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე.

ელექტროენერგიასთან დაკავშირებული ოპერაციები

ჯგუფის მენეჯმენტის შეფასებით „კანონს“ გავლენა არ ექნება შპს "გარდაბნის თბოსადგურის" და შპს "გარდაბნის თბოსადგური 2"-ის ოპერაციებზე და ფინანსურ შედეგებზე, რადგან ორივე შვილობილის ოპერაციები რეგულირდება შესაბამისი იმპლემენტაციის ხელშეკრულებებით, რომელიც გაფორმებულია „კომპანიას“, შესაბამის შვილობილებს, საქართველოს მთავრობასა და სს "ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორს" შორის და აგრეთვე რეგულირდება, ამ უკანასკნელთან გაფორმებული, ელექტროენერგიის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებებით.

საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა

2021 წლის 25 მარტის №129 „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის დამტკიცების შესახებ“ დადგენილების მიხედვით შერჩეულ იქნა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის მოდელი. აღნიშნული მოდელის მიხედვით „კომპანია“ რჩება საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ირიბი მესაკუთრე. „კომპანიის“ 100%-იანი წილის შვილობილ კომპანიას, შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრეს“, გადაეცა საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის უფლებები და წილები, რის შედეგადაც ჩაენაცვლა „კომპანიას“ შპს "საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან" გაფორმებულ მილსადენების იჯარის ხელშეკრულებაში.

განცალკევებას არ ექნება გავლენა ჯგუფის ოპერაციებზე (ჯგუფის დონეზე), რადგან კომპანია, რომელსაც გადაეცა საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემა არის სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ 100%-იანი შვილობილი კომპანია. „კომპანიის“ მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 23.

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი არის მთლიანად სს „საპარტნიორო ფონდის“ (100%-იანი მესაკუთრე - საქართველოს მთავრობა) მფლობელობაში. ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 26-ე შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

ჯგუფის“ საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, „ჯგუფზე“ ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. COVID-19 კორონავირუსის პანდემიამ და ომმა უკრაინაში კიდევ უფრო გაზარდა გაურკვეველობა ბიზნეს გარემოში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. აღრიცხვის საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

(b) ფუნქციონირებადი საწარმო

საქართველოს მოსახლეობისთვის ფინანსური ტვირთის შემცირებამ, გაზის გაყიდვის დაბალი ფასების შენარჩუნებით, იმოქმედა „კომპანიაზე“, რაც გამოიხატა ფინანსური და არაფინანსური კოვენანტების დარღვევაში EBRD-ისგან მიღებულ სესხთან დაკავშირებით, აღნიშნული კრედიტორს საშუალებას აძლევს მოითხოვოს სესხის მოთხოვნისთანავე დაფარვა. დარღვევის შედეგად, სესხის მთლიანი დაუფარავი ოდენობა კლასიფიცირდა როგორც მოკლევადიანი, რამაც 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის მოკლევადიანი ვალდებულებების მოკლევადიან აქტივებთან შედარებით 317,551 ათასი ლარის ოდენობით ზედმეტობა გამოიწვია. მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებით, რომელიც ხელმძღვანელობას მიაჩნია შესაბამისად, შემდეგი მიზეზების გამო:

ხელმძღვანელობა კრედიტორთან მოლაპარაკებების პროცესშია, რათა დარღვეული სესხის კოვენანტებისთვის მოიპოვოს უფლებაზე უარის თქმის დოკუმენტი და დაფაროს სესხი თავდაპირველი გრაფიკის მიხედვით. რადგან ჯგუფი სესხის შეთანხმებული გრაფიკის მიხედვით დასაფარად საჭირო საკმარისი ოდენობის ფულად ნაკადებს გამოიმუშავებს, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გონივრულად სარწმუნოა, რომ კრედიტორი არ გამოიყენებს მის უფლებას მოითხოვოს დაუფარავი სესხის მთლიანი ოდენობის ნაადრევი დაფარვა.

ხელმძღვანელობა საქართველოს მთავრობასთან განიხილავს გაზის გასაყიდი ფასის ცვლილებას, რათა მომავალში სესხის კოვენანტები აღარ დაირღვეს. ამასთანავე, საქართველოს მთავრობამ გამოსცა მხარდაჭერის წერილი, რომელშიც ის აცხადებს, რომ მზად არის ახლო მომავალში უზრუნველყოს „ჯგუფის“ ფინანსური მხარდაჭერა, რაც აუცილებელია ჯგუფის საოპერაციო არსებობის გაგრძელებისათვის, იმ შემთხვევაში თუ დარღვეული კოვენანტების გამო კრედიტორი გამოიყენებს სესხის ნაადრევი დაფარვის უფლებას. რადგან ჯგუფი საქართველოს მთავრობისთვის სტრატეგიულ მნიშვნელობას ატარებს, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სესხის ნაადრევი დაფარვის შემთხვევაში, საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს ჯგუფის მხარდაჭერას, მანამ სანამ დაფინანსების სხვა წყარო არ იქნება მოძიებული.

ზემოაღნიშნულის მიხედვით, ჯგუფის ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ არ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, რომელმაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ექვის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც წარმოადგენს „კომპანიის“ და მისი შვილობილი კომპანიების სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობებზე და პირობითი აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ წარმოდგენილ ინფორმაციაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

მუდმივად ხორციელდება შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ასევე ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკასთან მიმართებაში გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომელთაც აქვთ ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, და ატარებენ შემდეგი ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი კორექტირების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს, წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში - მოსალოდნელი გაუფასურების ზარალის რეზერვის შეფასება ფინანსური აქტივებისთვის;

შემდეგ შენიშვნებში განხილულია, ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასების განუსაზღვრელობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ:

- შენიშვნა 22 - მოსალოდნელი გაუფასურების ზარალის რეზერვის განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისთვის;
- შენიშვნა 25 - პირობითი ვალდებულებების აღიარება და განსაზღვრა: ძირითადი დაშვებები რესურსების გადინების ალბათობებთან და ოდენობებთან დაკავშირებით.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, ჯგუფი შეძლებისდაგვარად იყენებს ბაზრის დაკვირვებად მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულება კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია, აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნებიან დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ან ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემები შეიძლება დაჯგუფდეს სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებად, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

ჯგუფი აღიარებს მოძრაობას სამართლიანი ღირებულების იერარქიას შორის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის დროსაც წარმოიშვება ცვლილება.

დამატებითი ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გაკეთებული დაშვებების შესახებ შეტანილია შენიშვნაში 22(a) - სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები.

5. საოპერაციო სეგმენტები

„ჯგუფს“ გააჩნია ხუთი ანგარიშვალდებული სეგმენტი, როგორც აღწერილია ქვემოთ, რომლებიც წარმოადგენენ ჯგუფის სტრატეგიულ ბიზნეს ერთეულებს. სტრატეგიული ბიზნეს ერთეულები სხვადასხვა პროდუქტებს და მომსახურებებს სთავაზობენ კლიენტებს და ისინი ცალ-ცალკე იმართებიან. თითოეული სტრატეგიული ბიზნეს ერთეულისთვის, „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი გადახედავს შიდა მმართველობით ანგარიშებს სულ მცირე კვარტალში ერთხელ. ქვემოთ მოცემულ მიმოხილვაში აღწერილია ჯგუფის თითოეული ანგარიშვალდებული სეგმენტის მიერ განხორციელებული ოპერაციები:

- *გაზის მიწოდება*: მოიცავს ბუნებრივი გაზის ყიდვა-გაყიდვას.
- *ელექტროენერგიის გამომუშავება და მიწოდება*: მოიცავს ელექტროენერგიის გაყიდვისა და გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს.
- *მილსადენის იჯარა*: მოიცავს ჯგუფის მიერ დაკავშირებული მხარისთვის (შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“) გაზის მილსადენების იჯარიდან მიღებულ საიჯარო შემოსავალს (იხილეთ შენიშვნა 26).
- *ნავთობის ტრანსპორტირება*: მოიცავს შემოსავალს ნავთობის საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანსპორტირებიდან.
- *ძიება-მოპოვების საქმიანობა*: მოიცავს ნავთობის გაყიდვას პროდუქციის წილობრივი განაწილების გარიგებებიდან.

ინფორმაცია თითოეული ანგარიშვალდებული სეგმენტის შედეგების შესახებ მოცემულია ქვემოთ. საქმიანობის შედეგები ფასდება სეგმენტის მოგების საფუძველზე, ცვთის დარიცხვამდე, დასაქმებულთა ხელფასების, წმინდა ფინანსური ხარჯების, სხვა შემოსავლის/ხარჯის და შემოსავლისა და სხვა გადასახადების გამოკლებით, როგორც შიდა მმართველობით ანგარიშებშია ასახული, რომელსაც „ჯგუფის“ გენერალური დირექტორი მიმოიხილავს. ხელმძღვანელობის აზრით, ამგვარი ინფორმაცია ყველაზე აქტუალურია გარკვეული სეგმენტების შედეგების შეფასებისას სხვა საწარმოებთან მიმართებაში, რომლებიც მოქმედებენ ამ ინდუსტრიაში. „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი არ აწარმოებს სეგმენტის აქტივებისა და ვალდებულებების მონიტორინგს.

(i) ინფორმაცია საანგარიშგებო სეგმენტებზე

	გაზის მიწოდება		ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება		მილსადენის იჯარა		ნავთობის ტრანსპორტირება		ძიება-მოპოვების საქმიანობა		სულ	
'000 ლარი	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
ამონაგები	647,465	585,093	370,376	333,235	44,567	43,065	27,469	26,348	24,731	9,471	1,114,608	997,212
გაზისა და ნავთობის თვითღირებულება	(735,409)	(561,472)	(183,532)	(184,584)	-	-	-	-	-	-	(918,941)	(746,056)
საანგარიშგებო სეგმენტის მოგება												
გაუნაწილებელი ხარჯების და მოგების გადასახადის გადახდამდე	<u>(87,944)</u>	<u>23,621</u>	<u>186,844</u>	<u>148,651</u>	<u>44,567</u>	<u>43,065</u>	<u>27,469</u>	<u>26,348</u>	<u>24,731</u>	<u>9,471</u>	<u>195,667</u>	<u>251,156</u>

'000 ლარი	2021	2020
ამონაგები		
სულ ამონაგები საანგარიშგებო სეგმენტების მიხედვით	<u>1,114,608</u>	<u>997,212</u>

მოგება ან ზარალი		
საანგარიშგებო სეგმენტების მოგება	195,667	251,156
გაუნაწილებელი თანხები:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	(70,869)	(58,814)
დასაქმებულთა ხელფასები	(32,928)	(24,163)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯები)	76,130	(140,772)
გაუფასურების აღდგენა სავაჭრო მოთხოვნებზე და გაცემულ სესხებზე	3,422	1,386
გაუფასურების ზარალი ძირითად საშუალებებზე	(4,987)	-
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(15,488)	(13,789)
სხვა ხარჯები	(26,143)	(21,661)
სხვა შემოსავალი	12,763	9,854
კონსოლიდირებული მოგება, მოგების გადასახადის გადახდამდე	<u>137,567</u>	<u>3,197</u>

(ii) გეოგრაფიული ინფორმაცია

ჯგუფის შემოსავლები მთლიანად საქართველოში გენერირდება, ხოლო ყველა გრძელვადიანი აქტივები საქართველოშია განთავსებული.

(iii) ძირითადი მომხმარებლები

2021 წელს, გაზის მიწოდების სეგმენტში ორ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 597,214 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 54%-ს შეადგენს (2020 წელს: 498,219 ათასი ლარი, 50%).

2021 წელს, ელექტროენერგიის წარმოებისა და მიწოდების სეგმენტში ერთ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 251,269 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 23%-ს შეადგენს (2020 წელს: 148,441 ათასი ლარი, 15%).

6. შემოსავალი

(a) შემოსავალი წყაროები

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, გაზის მილსადენების იჯარა და ნავთობისა და გაზის ძიება-მოპოვება საქართველოში.

'000 ლარი	2021	2020
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან:		
ბუნებრივი გაზის გაყიდვა	647,465	585,093
შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	370,376	333,235
შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	24,731	9,471
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	1,042,572	927,799
 შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარიდან	44,567	43,065
ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური ფინანსური		
ლოზინგის ფარგლებში (შენიშვნა 14)	27,469	26,348
სულ სხვა შემოსავალი	72,036	69,413
სულ შემოსავალი	1,114,608	997,212

შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მოიცავს შემოსავალს გარანტირებული სიმძლავრის საფასურიდან 120,214 ათასი ლარის ოდენობით (2020 წელს: 117,222 ათასი ლარი) და ელექტროენერგიის წარმოებიდან მიღებულ შემოსავალს 250,162 ათასი ლარის ოდენობით (2020 წელს: 216,013 ათასი ლარი).

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასურის მიღება ხდება აზერბაიჯანიდან აღმოსავლეთ ევროპის შავი ზღვის ქვეყნებში ბაქო-სუფსის მილსადენის მეშვეობით ნავთობის გატარებისათვის.

ჯგუფი მის ძირითად გაზის მილსადენების სისტემას და დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას იჯარით გასცემს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“ (GGTC).

საიჯარო ხელშეკრულება GGTC-სთან არა-გაუქმებადია და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრამდე. 2017 წლის 1 სექტემბრიდან 2019 წლის მარტამდე, ფიქსირებული საიჯარო საფასური თვეში შეადგენდა 3,500 ათას ლარს (დღგ-ს გარეშე), ხოლო 2019 წლის 1 მარტიდან 2019 წლის 31 დეკემბრამდე ყოველთვიური ფიქსირებული საიჯარო საფასური შეადგენდა 3,500 ლარს (დღგ-ს გარეშე). 2020 წლის 1 იანვრიდან 2020 წლის 31 დეკემბრამდე, ფიქსირებული საიჯარო საფასური შეადგენდა 43,065 ათას ლარს წელიწადში (დღგ-ს გარეშე). 2021 წლის 1 იანვრიდან ფიქსირებული საიჯარო საფასური შეადგენს 44,500 ათას ლარს წელიწადში (დღგ-ს გარეშე). შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ პასუხს აგებს გაზის ძირითადი მილსადენების სისტემის რემონტთან, ტექნიკურ მომსახურებასთან, ოპერირებისა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ხარჯებზე. ჯგუფი პასუხს აგებს მხოლოდ კაპიტალურ დანახარჯებზე. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 26-ე შენიშვნაში.

(ბ) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგების ჩაშლა

შემდეგ ცხრილში ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ჩაშლილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრის მიხედვით. ცხრილი აგრეთვე მოიცავს ჩაშლილი ამონაგების შეჯერებას ჯგუფის საანგარიშგებო სეგმენტებთან (იხილეთ მე-5 შენიშვნა).

'000 ლარი	შემოსავალი				შემოსავალი			
	ბუნებრივი გაზის		ელექტროენერგია		ს წარმოებიდან და		ნედლი ნავთობის	
	გაყიდვა	2020	2021	2020	მიწოდებიდან	2021	2020	სულ
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები:	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
საქართველო	647,465	585,093	370,376	333,235	24,731	9,471	1,042,572	927,799
	647,465	585,093	370,376	333,235	24,731	9,471	1,042,572	927,799

(ც) სახელშეკრულებო ნაშთები

შემდეგი ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე.

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	16	351,085	241,273

(დ) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი ფასდება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ანაზღაურების მიხედვით. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, როდესაც ის გადასცემს მომხმარებელს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე.

მოცემული ცხრილი შეიცავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული, შესასრულებელი ვალდებულებების ბუნებისა და ამ ვალდებულებების დაკმაყოფილების ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლების აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით

საქონლის/მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები
ბუნებრივი გაზის გაყიდვა	მომხმარებლები მოიპოვებენ კონტროლს გაზზე, როდესაც ხდება მისი მიწოდება მილსადენების მეშვეობით. ინვოისები გამოიწერება არაუგვიანეს საანგარიშგებო თვის მომდევნო თვის 15 რიცხვისა. არსებობს გადახდის ორი ძირითადი სახეობა. პირველ შემთხვევაში (რომელიც გაზის გაყიდვების ყველაზე მნიშვნელოვან ნაწილს უკავშირდება), სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით ვალდებულების დაფარვა ნაწილობრივ ხდება ავანსად (არაუგვიანეს ყოველი თვის 25 რიცხვისა) და დარჩენილი თანხის დაფარვა ხდება საანგარიშგებო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე. ხელშეკრულების მიხედვით საურავების დარიცხვა, დაგვიანებით გადახდისთვის, ხდება გადაუხდელ ნაშთზე გადახდის ვადის თარიღის შემდგომი დღიდან. მეორე სახეობაში, გადახდის პირობები ცვალებადია თითოეული კლიენტისთვის, მაგრამ უმეტეს შემთხვევებში გადახდები უნდა განხორციელდეს ნაწილ-ნაწილ, არაუგვიანეს საანგარიშგებო თვის მომდევნო 25-ე დღისა.	შემოსავალი აღიარდება, როდესაც ხდება გაზის მიწოდება ე.წ. მიწოდების წერტილებში (წერტილები, რომლებიც წინასწარ განსაზღვრულია „გაზის მიწოდების ხელშეკრულებით“), შესაბამისად შესრულების ვალდებულება გაზის მიწოდებაზე დაკმაყოფილებულია. ოპერაციის ფასი მოიცავს გაზის საფასურს და საურავებს, დაგვიანებული გადახდებისთვის (ცვალებადი ანაზღაურება).

საქონლის/მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები
შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება, როდესაც ჯგუფი მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომს ხდის ნავთობს ჯგუფის ტერიტორიაზე (EXW – Incoterms). ინვოისი გამოიწერება ნავთობის გაყიდვისას, ხოლო გადახდა ინდივიდუალურ მომხმარებელთან ხელშეკრულებით არის შეთანხმებული.	შემოსავალი ნავთობის გაყიდვიდან აღიარდება, როდესაც ნავთობი გადაცემულია/ მიწოდებულია ჯგუფის საწყობიდან მომხმარებლისთვის.
შემოსავალი ელექტრო - ენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება როდესაც ელექტროენერგია მიეწოდება და მოიხმარება საბითუმო მომხმარებლების მიერ. ინვოისი გამოიწერება ყოველთვიურად. მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა ხდება საანგარიშგებო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე.	შემოსავალი აღიარდება ყოველთვიურად საბითუმო მომხმარებლების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობის მიხედვით. მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვა ხდება მრიცხველებით. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური განისაზღვრება სემეკის დადგენილების მიხედვით და დღიური ფიქსირებული გადასახადი გადასახდელია 365 დღიდან 284 დღეზე, 2021 წელს (290 დღე-2020 წელს)

7. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
წილი მეკავშირე საწარმოებში:		
შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (EPSPP) – 40%	813	813
შპს „საერთაშორისო მილსადენის კომპანია „სარმატია“- 16.1%	708	580
სხვა ინვესტიციები	634	628
სულ	2,155	2,021

მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის მოძრაობა წლის განმავლობაში:

'000 ლარი	2021	2020
ნაშთი 1 იანვარს	2,021	2,021
შენატანები წლის განმავლობაში	134	-
ჯგუფის წილი მოგებიდან, მოგების გადასახადის გამოკლებით	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	2,155	2,021

2018 წლის 11 ივნისს, ჯგუფის, შპს ენგურჰესის და სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის“ წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს „ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური“ (შემდეგში - ეჰე). „ეჰე“ დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში „ეჰე“-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი „ეჰე“-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი დამფუძნებლების მიერ მათი

წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2021 წელს, ჯგუფს „ეპე“-ში დამატებითი კაპიტალის შენატანი არ განუხორციელებია (2020: ნული).

ამასთან, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ფლობს წილს კომპანიებში - შპს „საერთაშორისო მილსადენის კომპანია „სარმატია“ და შპს „AGRI LNG Project Company“, რომელთაგან ორივე მნიშვნელოვანი გავლენის საგანს წარმოადგენს. საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 აპრილის №775 ბრძანების საფუძველზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს პროექტების „თეთრი ნაკადი“ და „ტრანსკასპიური გაზის მილსადენი“-ს განხორციელებაში. პარტნიორთა ყოველწლიური კრების საფუძველზე, რომელიც 2017 წლის 9 ივლისს გაიმართა, შპს „სარმატია“-ს პარტნიორებმა მიიღეს გადაწყვეტილება საწესდებო კაპიტალის გაზრდის შესახებ. ზემოხსენებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების შეძენაში გადახდილმა ფულადმა სახსრებმა შეადგინა 740 ათასი ლარი.

„ჯგუფის“ არცერთი ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში არ წარმოადგენს საჯარო საწარმოს და შესაბამისად, ისინი არ აქვეყნებენ აქციების ფასების კოტირებას.

8. სხვა ხარჯები

'000 ლარი	2021	2020
ტრანსპორტირება, მასალა, რემონტი და ტექნიკური		
უზრუნველყოფა	11,723	8,893
რეგულირების ხარჯები	2,873	2,335
კომუნალური ხარჯები	1,822	1,716
პროფესიული მომსახურება	1,107	621
საკონსულტაციო მომსახურება	758	330
გადასახადებთან დაკავშირებული ხარჯები	688	554
დაზღვევის ხარჯები	612	611
საოფისე ხარჯები და საოფისე აღჭურვილობის ტექნიკური		
უზრუნველყოფა	598	468
აქტივების ჩამოწერა და გაყიდვა	404	263
წარმომადგენლობითი და მივლინების ხარჯები	112	168
იურიდიული ხარჯები	105	965
თბოსადგურის სატესტო რეჟიმში მუშაობის ხარჯები	-	903
სხვა	5,341	3,834
	26,143	21,661

ზემოთ მოცემული პროფესიონალური მომსახურების ხარჯები მოიცავს აუდიტორული ფირმებისთვის, აუდიტორული და პროფესიული მომსახურებების ხარჯს 474 ათასი ლარის ოდენობით. (2020: 402 ათასი ლარი);

9. სხვა შემოსავალი

'000 ლარი	2021	2020
პირგასამტეხლოდან მიღებული შემოსავალი*	9,566	6,104
შემოსავალი ნავთობის გადამუშავებიდან	790	653
საიჯარო შემოსავალი	663	630
შემოსავალი გაცვლითი კურსებიდან	-	1,184
სხვა	1,744	1,283
	12,763	9,854

*2021 და 2020 წლებში მიღებული შემოსავალი პირგასამტეხლოდან უმეტესწილად უკავშირდება

კონტრაქტის პირობების დარღვევისთვის დაკისრებულ პირგასამტეხლოს, რომელიც დაკავშირებულია თბოელექტროსადგურის მშენებლობის, შეკეთების და ტექნიკური მხარდაჭერის სახელშეკრულებო ვადების გადაცილებასთან.

10. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

'000 ლარი	2021	2020
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული		
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო		
განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებული ღირებულებით	6,368	7,955
დისკონტირების დაბრუნება ფინანსური იჯარის		
მოთხოვნაზე (შენიშვნა 14)	936	6,828
დისკონტირების დაბრუნება ურთიერთდაკავშირებული		
მხარის მიმართ რესტრუქტურირებულ მოთხოვნაზე		
(შენიშვნა 16)	1,983	2,283
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული		
წმინდა შემოსულობა*	113,957	-
ფინანსური შემოსავალი	123,244	17,066
 საპროცენტო ხარჯი სესხებსა და კრედიტებზე	(46,217)	(50,733)
სხვა ფინანსური ხარჯები	(897)	(3,961)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული		
წმინდა ზარალი*	-	(103,144)
ფინანსური ხარჯები	(47,114)	(157,838)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური		
შემოსავალი/(ხარჯი)	76,130	(140,772)

*წინა წელთან შედარებით ლარი/აშშ დოლარის კურსი 2021 წლის ბოლოს 5%-ით გაუფასურდა. იხილეთ შენიშვნა 22 (d) (i) სავალუტო რისკი

11. მოგების გადასახადის ხარჯი

2020 წელს მშობელმა კომპანიამ (სს „საპარტნიორო ფონდი“) მიიღო გადაწყვეტილება „კომპანიის“ 2019 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35%-ის, დივიდენდების სახით განაწილების შესახებ (2019: 2018 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35%). საქართველოს საგადასახადო კოდექსი აწესებს გარკვეულ შეზღუდვებს მოგების განაწილებაზე (იმ დივიდენდების გარდა, რომელიც ეკუთვნის 2008-2016 წლებში გამომუშავებულ წმინდა მოგებას) ქართულ სამეწარმეო სუბიექტებს შორის (გარდა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებული საწარმოსი), რომლებსაც აქვთ იურიდიული საწარმოს სტატუსი საქართველოში. იმის გათვალისწინებით, რომ განაწილებული დივიდენდები ეკუთვნოდა 2019 წლის გაუნაწილებელ მოგებას, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, აღნიშნული არ ითვლება მოგების განაწილებად და შესაბამისად მოგების გადასახადით არ იბეგრება.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ქართულ მეწარმე სუბიექტებს შორის 2008-2016 წლებში გამომუშავებული წმინდა მოგების დივიდენდის სახით განაწილება ითვლება შემოსავლების განაწილებად, 2008-2016 წლების კუთვნილი, გადახდილი მოგების გადასახადის ჩათვლის უფლებით.

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამური გადასახადი, რომელიც შეიძლება გაიქვითოს მოგების გადასახადთან, რომელიც ეხება 2008-2016 წლებში გამომუშავებული წმინდა მოგების დივიდენდების სახით განაწილებას, შეადგენს 47,962 ათას ლარს.

12. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	გაზის და ნავთობის მილსადენები	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტრო - ენერგიის წარმოების ერთეული	ნავთობის ჭაბურღილები	მანქანა- დანადგარები	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებული მოწყობილობები	სულ
თვითღირებულება/შეფასებული ღირებულება								
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	451,242	47,787	385,419	29,827	20,002	14,735	569,568	1,518,580
შესყიდვები	1,604	3,783	2,239	-	185	926	145,242	153,979
გადატანები	20,603	1,465	505,879	-	185	33	(528,165)	-
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	7,152	7,152
გაყიდვები	-	(29)	-	-	-	-	(4,143)	(4,172)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	473,449	53,006	893,537	29,827	20,372	15,694	189,654	1,675,539
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	473,449	53,006	893,537	29,827	20,372	15,694	189,654	1,675,539
შესყიდვები	-	218	5,247	-	820	783	16,305	23,373
გადატანები	-	17,380	(17,465)	-	386	231	(532)	-
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	914	914
გაყიდვები	-	-	-	-	-	(356)	(179)	(535)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	473,449	70,604	881,319	29,827	21,578	16,352	206,162	1,699,291
ცვეთა და გაუფასურების ზარალი								
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	193,315	7,866	80,279	27,079	13,952	7,375	2,088	331,954
წლის ცვეთა	18,619	901	35,583	585	1,877	1,135	-	58,700
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	211,934	8,767	115,862	27,664	15,829	8,510	2,088	390,654
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	211,934	8,767	115,862	27,664	15,829	8,510	2,088	390,654
წლის ცვეთა	19,422	1,106	46,798	386	1,877	1,280	-	70,869
გაუფასურება	-	-	-	-	-	132	4,855	4,987
გადატანები	-	1,136	(1,136)	-	-	-	-	-
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	231,356	11,009	161,524	28,050	17,706	9,922	6,943	466,510
საბალანსო ღირებულებები								
2020 წლის 1 იანვარს	257,927	39,921	305,140	2,748	6,050	7,360	567,480	1,186,626
2020 წლის 31 დეკემბერს	261,515	44,239	777,675	2,163	4,543	7,184	187,566	1,284,885
2021 წლის 31 დეკემბერს	242,093	59,595	719,795	1,777	3,872	6,430	199,219	1,232,781

დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები შეადგენს 105,995 ათას ლარს (2020 წელს: 105,877 ათასი ლარი) მშენებარე აქტივების და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების ჯამური 199,219 ათასი ლარის ნაშთიდან (2020 წელს: 187,566 ათასი ლარი). დაუმონტაჟებელი მოწყობილობების უმეტესობა გაზის მილსადენებისგან და თბოელექტროსადგურებისთვის კრიტიკული ბუფერული მარაგისგან შედგება, რომელთა გამოყენებაც ჯერ არ დაწყებულა. იმის გამო, რომ საქართველოს ბაზარი არ არის განვითარებული, თითქმის შეუძლებელია თბოელექტროსადგურების ნაწილების სწრაფად შეძენა, გადაუდებელ სიტუაციებში, შესაბამისად ჯგუფს უნდა გააჩნდეს დამატებითი მარაგი.

2021 წლის განმავლობაში, ჯგუფის მშობელმა კომპანიამ განახორციელა 216 ათასი ლარის მიწის ნაკვეთების (2020: 1,530 ათასი ლარის მიწის ნაკვეთები, 1,609 ათასი ლარის მილსადენები) შენატანი, ჯგუფის სააქციო კაპიტალის ზრდის სახით. შეტანილი მიწის ნაკვეთების და მილსადენების თვითღირებულება მათ სამართლიან ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

ხელმძღვანელობამ გაანალიზა გაუფასურების მაჩვენებლები ბასს 36 *“აქტივების გაუფასურება”* მოთხოვნების შესაბამისად და გამოავლინა ინდიკატორი, რომ შპს “საქართველოს გაზსაცავის კომპანიის” „(ჯგუფის“ 100%-იანი შვილობილი კომპანია) ძირითადი საშუალებები შეიძლება იყოს გაუფასურებული. არსებული მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტის გაგრძელებასთან ან ახალი სცენარების განხორციელებასთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობების არსებობის გამო, და ასევე იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ არსებული აქტივები (წარმოადგენილი ძირითადად ტექნიკურ-ეკონომიკური და საინჟინრო კვლევები, რომლებიც კაპიტალიზირებულია დაუმთავრებელ მშენებლობაზე) მოუტანს შპს “საქართველოს გაზსაცავის კომპანიას”, ინდივიდუალურად ან სხვა გრძელვადიან აქტივებთან ერთად, რაიმე მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს, ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილ იქნა მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე - 499 ათას ლარამდე, რაც მიწას წარმოადგენს.

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, გაუფასურების სხვა ინდიკატორები არ ყოფილა გამოვლენილი.

13. გადახდილი ავანსები

'000 ლარი	<u>31 დეკემბერი 2021</u>	<u>31 დეკემბერი 2020</u>
გრძელვადიანი აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	<u>2,826</u>	<u>1,039</u>
მოკლევადიანი აქტივები		
გადახდილი ავანსები	<u>103,039</u>	<u>94,566</u>
	<u>105,865</u>	<u>95,605</u>

მოკლევადიანი ავანსების ნაშთი ძირითადად დაკავშირებულია გაზის მომწოდებლებისთვის გადახდილ თანხებთან, კომპანია „South Caucasus Pipeline Option Gas Company Limited“-ისთვის 84,544 ათასი ლარის ოდენობით (2020 წელს: 68,173 ათასი ლარი) და კომპანია „Azerbaijan Gas Supply Company Limited“-ისთვის (AGSC) 14,636 ათასი ლარის ოდენობით (2020 წელს 14,980 ათასი ლარი).

14. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

1996 წელს საქართველოს მთავრობა შევიდა 30 წლიან გარიგებაში ნავთობის კომპანიების კონსორციუმთან, რომელმაც იკისრა საქართველო-აზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრიდან საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე სუფსის ნავთობტერმინალამდე ნავთობის მილსადენის სისტემის მშენებლობის და განვითარების ვალდებულება. გარიგების საფუძველზე ნავთობის კომპანიებს მიენიჭათ მითითებული მილსადენის სისტემით ნავთობის საქართველოს ტერიტორიის გავლით ტრანსპორტირების უფლება. მილსადენი საქართველოს სახელმწიფო ქონება გახდა. ამ მილსადენის საკუთრების უფლება გადაეცა „კომპანიას“ 2010 წლის ივნის-ივლისში „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში განხორციელებული შენატანის სახით, ნომინალური ღირებულებით 269,299 ათასი ლარი. მილსადენით მოსარგებლე ნავთობკომპანიებისგან ჯგუფი იღებს სატრანზიტო საფასურს ტრანსპორტირებული ნავთობის თითოეულ ბარელზე. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი გარიგება მოიცავდა ფინანსურ იჯარას დაწყების თარიღიდან, იმის გამო, რომ საიჯარო ხელშეკრულება მოიჯარეს გადასცემდა საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას.

„ჯგუფმა“ აღიარა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 39,229 ათასი ლარის ოდენობით იმ თარიღში, როდესაც საკუთრების უფლება მილსადენებზე გადაეცა ჯგუფს. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა წარმოადგენს წმინდა ინვესტიციის მიმდინარე ღირებულებას იჯარაში, რომელიც აქტივების არაუზრუნველყოფილი ნარჩენი ღირებულების მიმდინარე ღირებულებას მოიცავდა იჯარის ვადის ბოლოს, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში არსებული საპროცენტო განაკვეთით. 230,070 ათასი ლარის სხვაობა იჯარაში წმინდა ინვესტიციების ნომინალურ და მიმდინარე ღირებულებას შორის აღიარებულ იქნა კაპიტალში სამართლიანი ღირებულების ცვლილების სახით, მესაკუთრის არაფულადი შენატანისთვის.

’000 ლარი	2021	2020
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 1 იანვარს	79,962	73,134
დისკონტის პოზიციის დახურვა ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე	936	6,828
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბერს	80,898	79,962

2021 წლის განმავლობაში ცვლადმა საიჯარო გადახდებმა ნავთობის ტრანსპორტირებიდან, აღიარებული კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შეადგინა 27,469 ათასი ლარი (2020: 26,348 ათასი ლარი).

15. გაცემული სესხები

’000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
გრძელვადიანი აქტივები		
აქციონერზე გაცემული სესხი	20,790	19,914
მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	200	207
	20,990	20,121
მოკლევადიანი აქტივები		
მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	13	1,513
	13	1,513
სულ გაცემული სესხები	21,003	21,634

აქციონერზე - სს „საპარტნიორო ფონდზე“ გაცემული სესხი არაუზრუნველყოფილ სუბორდინირებულ სესხს წარმოადგენს და დენომინირებულია აშშ დოლარში (4,500 ათასი აშშ დოლარი). მასზე ირიცხება სახელშეკრულებო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9,5%-ის ოდენობით.

სესხის ხელშეკრულების საფუძველზე ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის დაფარვა უნდა განხორციელდეს არაუგვიანეს 2021 წლის 31 მაისისა ან ექვსი თვის შემდეგ სს საპარტნიორო ფონდის მიერ Credit Suisse-თვის (სს საპარტნიორო ფონდის გამსესხებელი) გადასახდელი სესხის თანხის სრულად დაფარვიდან. 2021 წლის სექტემბერში, სს "საპარტნიორო ფონდმა" დაფარა მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები "Credit Suisse"-ის მიმართ, მისი "Credit Europe Bank"-ისგან აღებული სესხით რეფინანსირების გზით. მაშასადამე, „კომპანიისა“ და სს "საპარტნიორო ფონდის" სასესხო ხელშეკრულება დაკორექტირდა. კორექტირების საფუძველზე, ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის დაფარვა უნდა განხორციელდეს არაუგვიანეს 2024 წლის 31 მაისისა ან ექვსი თვის შემდეგ სს "საპარტნიორო ფონდის" მიერ "Credit Europe Bank" -სთვის (სს საპარტნიორო ფონდის ახალი გამსესხებელი) გადასახდელი სესხის თანხის სრულად დაფარვიდან.

ჯგუფის დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე და სესხებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

‘000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
გრძელვადიანი აქტივები		
რესტრუქტურირებული მოთხოვნები*	12,056	14,514
სულ გრძელვადიანი	12,056	14,514
 მოკლევადიანი აქტივები		
სავაჭრო მოთხოვნები	357,657	247,889
რესტრუქტურირებული მოთხოვნები*	2,925	3,204
სხვა მოთხოვნები	291	997
სულ მიმდინარე	360,873	252,090
	372,929	266,604

*2017 წლის 16 ნოემბერს, „კომპანიამ“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიამ“ (სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია) გააფორმეს ხელშეკრულება მაგისტრალური მილსადენის იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნის რესტრუქტურირების შესახებ. ხელშეკრულების მხარეებმა შეათანხმეს გადახდის გრაფიკი, რის საფუძველზეც მთლიანი თანხა დაიფარება 2025 წლის ბოლოსთვის. მოთხოვნის რესტრუქტურირაცია გულისხმობს პირობების არსებით მოდიფიკაციას; შესაბამისად, რესტრუქტურირების თარიღისთვის „კომპანიამ“ შეწყვიტა არსებული მოთხოვნის აღიარება და აღიარა ახალი აქტივი ახალი პირობების გათვალისწინებით. 2017 წელს ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულების დაანგარიშება პირველადი აღიარებისას, მოხდა მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დადისკონტირდა წლიური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით 10.86%-ის ოდენობით, რომელიც საბაზრო განაკვეთად არის მიჩნეული (შენიშვნა 10). 2021 წელს, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიამ“ განახორციელა გადახდა 5,000 ათასი ლარის ოდენობით, ზემოხსენებული გადახდის გრაფიკის მიხედვით.

ჯგუფის დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

17. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
საბანკო ნაშთები	40,793	24,203
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	15,487	49,831
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	56,280	74,034

მოთხოვნამდე დეპოზიტები წარმოადგენს ვადიან ანაბრებს, რომელთა დაფარვაც შეიძლება სავალდებულო გახდეს, სამთვლიანი ან მეტი დაფარვის ვადით განთავსების თარიღიდან და რომლებისთვისაც „ჯგუფს“ აქვს ანაბრის გატანის ცალმხრივი უფლება შეტყობინების გაგზავნიდან რამდენიმე დღეში, ჯარიმების გადახდის და არსებითი საპროცენტო ზარალის გარეშე. შედეგად, აღნიშნული ვადიანი ანაბრების კლასიფიკაცია მოხდა მათი ბუნებიდან გამომდინარე, რაც წარმოადგენს მოთხოვნამდე ანაბარს.

შეზღუდული ფულადი სახსრები

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს არ ჰქონდა შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთები. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთი 924 ათასი ლარის ოდენობით წარმოადგენს აკრედიტის ხელშეკრულების უზრუნველყოფის სახით ფლობილ საბანკო ნაშთებს საქართველოს ერთ ბანკში.

საკრედიტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე ჯგუფის დამოკიდებულება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

18. კაპიტალი

(a) სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა (სხვაგვარად მითითებამდე)	ჩვეულებრივი აქციები	
	2021	2020
ნომინალური ღირებულება	20 ლარი	20 ლარი
რაოდენობა 1 იანვრის მდგომარეობით	32,302,200	32,145,250
აქციების გამოშვება არაფულადი აქტივების შენატანების სანაცვლოდ	10,800	156,950
რაოდენობა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	32,313,000	32,302,200

ჩვეულებრივი აქციები

2021 წლის განმავლობაში, მშობელმა კომპანიამ გადაწყვიტა „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალში გაეკეთებინა ძირითადი საშუალებების შენატანი (მიწის ნაკვეთები) ნომინალური ღირებულებით 216 ათასი ლარი, რომელიც დაახლოებით ტოლია ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულების გადაცემის დღისთვის.

2020 წლის განმავლობაში, მშობელმა კომპანიამ „კომპანიის“ სააქციო კაპიტალში შეიტანა ძირითადი საშუალებები (მიწის ნაკვეთები და მილსადენები) ნომინალური ღირებულებით 3,139 ათასი ლარი, რომელიც დაახლოებით ტოლია ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულების გადაცემის დღისთვის.

(b) დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებით გადახდილი კაპიტალი წარმოადგენს „ჯგუფისთვის“ საქართველოს მთავრობის (რომელიც ასრულებს მისი აქციონერის ფუნქციას) მიერ გადაცემულ სარგებელს.

სააქციო კაპიტალის გაზრდისას, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ ოდენობას და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკეული კომპონენტის სახით, როგორც „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“.

(c) დივიდენდები

2021 წელს, ჯგუფს არ გამოუცხადებია და არ გადაუხდია დივიდენდები.

2020 წელს 42,482 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები იქნა გამოცხადებული ჯგუფის მიერ და 38,951 ათასი ლარი გადახდილ იქნა სს „საპარტნიორო ფონდზე“. სხვაობა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებს შორის 2019 წელს აღიარებულ წინასწარ გადახდილ დივიდენდებს წარმოადგენს, რომლებიც გაქვითულია იმ დივიდენდებთან, რომლებიც 2020 წელს იქნა განაწილებული.

(d) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილი წარმოადგენს არამაკონტროლებელი აქციონერის (სს „საპარტნიორო ფონდი“) შენატანს საწესდებო კაპიტალში და მის წილს შპს „გარდაზნის თბოსადგურის“ (ჯგუფის 51%-იანი შვილობილი კომპანია) დაგროვილ გაუნაწილებელ მოგებაში (იხილეთ შენიშვნა 23).

(e) განაწილება მესაკუთრეზე

2020 წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობის განზრახვის, საქართველოს მოსახლეობისთვის გაზის სამომხმარებლო ტარიფების შენარჩუნების შესაბამისად და იმის გათვალისწინებით, რომ „კომპანიის“ საბოლოო მფლობელი არის საქართველოს მთავრობა, მთავრობამ დაავალა ამ უკანასკნელს გაეფორმებინა №16 დამატება გაზის გაყიდვის ხელშეკრულებაზე (GSA), რომელიც გაფორმებულია სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტსა („SGEI“) და „კომპანიას“ შორის 2011 წლის 23 დეკემბერს, რამაც გამოიწვია, inter alia, (i) „კომპანიის“ მხრიდან SGEI-ის მიმართ არსებული მოთხოვნების შემცირება (108,475 ათასი ლარი დღგ-ს გარეშე), SGEI-ის მიერ „კომპანიისგან“ სოციალური გაზის შესყიდვის ფასების შემცირების გზით, 2018-2020 წლებში მოსახლეობაზე მიწოდებული „სოციალური გაზის“ შესაბამის მოცულობებზე და (ii) შესაბამისად, SGEI მიერ №12 შეთანხმებით გათვალისწინებულ, 2021-2025 წლებში („საკომპენსაციო პერიოდი“) საქართველოს მოსახლეობაზე გაყიდული სოციალური გაზის ყოველ 1,000 კუბურ მეტრზე მისაღებ 15 აშშ დოლარის ფასდაკლებაზე უარის თქმა.

რადგან საქართველოს მთავრობა წარმოადგენს „კომპანიის“ საბოლოო მფლობელს, და ზემოხსენებული ოპერაცია განხორციელდა ჯგუფის მიერ მთავრობის დავალების საფუძველზე და არ წარმოადგენს ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში შესრულებულ ტრანზაქციას, ხელმძღვანელობამ აღრიცხა ეს ოპერაცია კაპიტალში, როგორც „მესაკუთრეზე განაწილება“ და შესაბამისად „ჯგუფის“ გაუნაწილებელი მოგება შემცირდა 108,475 ათასი ლარით 2020 წელს.

19. კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის შესაბამისი ბაზის უზრუნველყოფას ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიულ საჭიროებებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, და ასევე ბაზრის მონაწილეების ნდობის შესანარჩუნებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის, ჯგუფის შემოსავლებისა და მოგების და იმ გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად „ჯგუფის“ საოპერაციო ფულადი ნაკადებით და ვალით ფინანსდება. ამ ღონისძიებების გატარებით, ჯგუფი მისი მოგების მდგრად ზრდას ისახავს მიზნად.

წლის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია კაპიტალის მართვაში ჯგუფის მიდგომის ცვლილებას.

„კომპანია“ ან/და მისი შვილობილი კომპანიები არ წარმოადგენენ გარედან დაკისრებული, კაპიტალის მოთხოვნების საგანს.

20. სესხები და კრედიტები

მოცემულ შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია ჯგუფის პროცენტისა და სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე ჯგუფის დამოკიდებულებების შესახებ მეტი ინფორმაცია იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
გამოშვებული არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციის მიმდინარე ნაწილი	-	828,152
სესხები და კრედიტების მიმდინარე ნაწილი	711,003	-
	711,003	828,152

(a) სესხის დაფარვის ვადები და გრაფიკი

გადაუხდელი სესხების ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2021			31 დეკემბერი 2020		
	ნომინალური		დაფარვის წელი	ნომინალური		საბალანსო ღირებულება
	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი		საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციის გამოშვება	აშშ დოლარი	6.75%	2021	-	-	829,148
სესხები და კრედიტები	ევრო	3.3%	2031	716,914	711,003	-
სულ პროცენტისა და ვალდებულებები				716,914	711,003	725,675
				716,914	711,003	722,024

EBRD-თან ფართომასშტაბიანი მოლაპარაკებების შედეგად, „კომპანია“ 2020 წლის სექტემბერში ხელი მოაწერა 217 მილიონი ევროს 10 წლიან არაუზრუნველყოფილი სესხის ხელშეკრულებას, რომელიც საკმარისი იყო გადასახდელი 250 მილიონი აშშ დოლარის ექვივალენტი ევროზღივების და მათზე დარიცხული კუპონის დასაფარად.

250 მილიონი აშშ დოლარის ევროზღივების და მათზე დარიცხული კუპონის სრული დაფარვა მოხდა 2021 წლის აპრილში. ევროზღივების დაფარვისთვის გამოყენებულმა სესხის მოცულობამ შეადგინა 853,734 ათასი ლარი.

2018 წელს საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობის დაფინანსებისთვის, „კომპანია“ „KfW“-თან ხელი მოაწერა სასესხო ხელშეკრულებას 150 მილიონ ევროზე.

2020 წელს, ფინანსური სირთულეების გათვალისწინებით, რომელიც გამოწვეული იყო COVID-19 პანდემიით, ფინანსთა სამინისტრომ 2020 წლის 23 აპრილს გამოსცა წერილი, რომლის თანახმად გადაწყდა მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობისთვის განკუთვნილი, KfW-სგან მიღებული 150 მილიონი ევროს აუთვისებელი სესხიდან 120 მილიონი ევრო მიემართათ სახელმწიფო ბიუჯეტში, სამთავრობო პროგრამების მხარდასაჭერად, რომელიც ხელს შეუწყობს პანდემიის და მისი შედეგების შემსუბუქებას.

შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კომპანიას“ და KfW-ს შორის დადებული სასესხო ხელშეკრულება იქნა გადახდილი და შემცირებული 150 მილიონი ევროდან 30 მილიონ ევრომდე. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, არცერთი ტრანში არ ყოფილა გამოყენებული/ათვისებული და „კომპანია“ გადაიხდა სესხის მომსახურების საფასური 204 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებულ იქნა ფინანსურ ხარჯებში (2020: 904 ათასი ლარი). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წმინდა ფინანსური ვალის EBITDA-სთან თანაფარდობის ფინანსური კოვენანტი იქნა დარღვეული. აღნიშნულ კოვენანტთან დაკავშირებით, 2021 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ ჯგუფმა გამსესხებლისგან მოიპოვა უფლებაზე უარის თქმის დოკუმენტი.

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კომპანიას“ აქვს გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზები ქართული ბანკებისგან (საკრედიტო ხაზების ლიმიტები შეადგენს 47,500 ათას აშშ დოლარს). წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღისათვის ორივე საკრედიტო ხაზის სახელშეკრულებო ვადა გასულია.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, EBRD-ის სესხზე პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტთან და წმინდა ფინანსური ვალის EBITDA-სთან თანაფარდობის კოეფიციენტთან დაკავშირებული ფინანსური კოვენანტები იქნა დარღვეული, რაც გამსესხებელს უფლებას ანიჭებს მოითხოვოს სესხის მოთხოვნისთანავე დაფარვა. ამასთანავე, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, ჯგუფმა დაარღვია გამსესხებლისთვის აუდიტირებული ფასს-ის საფუძველზე მომზადებული ფინანსური ანგარიშგების მიწოდების ვადებთან დაკავშირებული არაფინანსური კოვენანტი. ჯგუფი უფლებაზე უარის თქმის საბუთის მოპოვების პროცესშია.

ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადობის შეფასებასთან დაკავშირებით დამატებითი ინფორმაციისთვის გთხოვთ იხილოთ შენიშვნა 2 (b).

(ბ) ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

‘000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ნაშთი 1 იანვარს	828,152	722,024
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები	1,047,171	10,067
სესხების დაფარვა	(1,064,049)	(10,000)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(16,878)	67
სხვა ცვლილებები		
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების ცვლილების გავლენა	(78,671)	103,140
საპროცენტო ხარჯი	46,217	50,733
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	914	7,152
გადახდილი პროცენტი (შეტანილი საოპერაციო ფულად ნაკადებში)	(59,339)	(54,964)
სხვა	(9,392)	-
სულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	(100,271)	106,061
ნაშთი 31 დეკემბერს	711,003	828,152

21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

‘000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
სავაჭრო ვალდებულებები	133,462	102,145
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	264	3,626
სხვა ვალდებულებები	752	400
	134,478	106,171

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებით ჯგუფის დამოკიდებულება სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

22. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(ა) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ ფასით, რომელიც სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, მიღებული იქნებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადახდილი იქნებოდა ვალდებულების გადაცემისას ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისთვის. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

ჯგუფმა განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს ისეთი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს აქტივის გაყიდვით მისაღებ ან ვალდებულების გადაცემისას გადასახდელ ფასს შეფასების თარიღისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება მომავალი ძირი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

ჯგუფის სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გონივრულად არის მიახლოებული მათ სამართლიან ღირებულებებთან.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით „ჯგუფი“ შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ შენიშვნა (b)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ (c));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ შენიშვნა (d)).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე.

ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის მონიტორინგისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და ჯგუფის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვერელი მხარე ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. ის ძირითადად წარმოიშობა ჯგუფის კლიენტების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან, გაცემული სესხებიდან, ვადიანი დეპოზიტებიდან და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს.

საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება იყო შემდეგი:

’000 ლარი	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
		31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16	372,929	266,604
გაცემული სესხები	15	21,003	21,634
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17	56,280	74,034
შეზღუდული ფულადი სახსრები	17	-	924
		450,212	363,196

(iii) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფის დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე უმეტესწილად განპირობებულია მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. თუმცა, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს იმ ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას ახდენს მისი მომხმარებლების ბაზის საკრედიტო რისკზე, იმ ინდუსტრიის და ქვეყნის რისკების ჩათვლით, რომელშიც ოპერირებენ მომხმარებლები. შემოსავლების კონცენტრაციაზე დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-6 შენიშვნაში.

სავაჭრო მოთხოვნებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის შეზღუდვა ხდება კორპორატიული კლიენტებისთვის მაქსიმალური გადახდის პერიოდის (ერთი თვე) დაწესებით. ამასთანავე, ზოგიერთი კლიენტის შემთხვევაში რისკი იმართება კლიენტებისგან ავანსების მოთხოვნის გზით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფა ზოგადად არ მოითხოვება. ჯგუფს არ გააჩნია სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებზეც არ აღიარდება ზარალის რეზერვი უზრუნველყოფის არსებობის გამო.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2021 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ადგილობრივი	370,501	264,137
დსთ-ს ქვეყნები	2,428	2,467
	372,929	266,604

სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის კლიენტების ტიპების მიხედვით იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
გაზის დისტრიბუტორები	255,271	159,187
ელექტროენერგიის დისტრიბუტორები	95,857	81,353
გაზის მილსადენის საიჯარო ქირა (შენიშვნა 16)	19,357	22,851
სხვა	2,444	3,213
	372,929	266,604

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის ორი ყველაზე მნიშვნელოვანი მომხმარებლის მიმართ არსებული მოთხოვნების საბალანსო ნაშთი 287,912 ათას ლარს შეადგენდა (2020: 157,403 ათასი ლარი).

მოსალოდნელი გაუფასურების ზარალის შეფასება კორპორატიული კლიენტებისთვის

ჯგუფის მიერ საკრედიტო რისკების დონეების მიხედვით გადანაწილება ხდება იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელთა საფუძველზე შესაძლებელია ზარალის რისკის განსაზღვრა (მათ შორის გარე რეიტინგების, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებების, მმართველობითი ანგარიშების და ფულადი ნაკადების პროგნოზების და სხვა, კლიენტთან დაკავშირებული გარე ინფორმაციის საფუძველზე) და გამოცდილი საკრედიტო განსჯის გამოყენებით. საკრედიტო რისკების დონეები განისაზღვრება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც მიანიშნებს დეფოლტის რისკზე და შეესაბამება სააგენტოების გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებს.

მოსალოდნელი გაუფასურების ზარალი

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებაზე და კლიენტების მიმართ არსებულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2021
	არ არის	საკრედიტო	
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის	გაუფასურებული	რისკით	
ხარისხი	საკრედიტო რისკით	გაუფასურებული	სულ
დაბალი რისკი	358,099	-	358,099
საშუალო რისკი	15,314	-	15,314
მაღალი რისკი	-	5,729	5,729
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	373,413	5,729	379,142
ზარალის რეზერვი	(484)	(5,729)	(6,213)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	372,929	-	372,929

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2021 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2020
	არ არის	საკრედიტო	
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი	გაუფასურებული საკრედიტო რისკით	რისკით გაუფასურებული	სულ
დაბალი რისკი	248,660	-	248,660
საშუალო რისკი	18,344	-	18,344
მაღალი რისკი	-	8,865	8,865
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	267,004	8,865	275,869
ზარალის რეზერვი	(400)	(8,865)	(9,265)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	266,604	-	266,604

დაბალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს ძლიერი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, ნაკლებად სავარაუდოა, უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე. საგარეო საკრედიტო რეიტინგი BB-დან B მდე (Fitch).

საშუალო რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს რესტრუქტურიზებული ხელშეკრულებით ნაკისრი ფულადი ნაკადების ვალდებულებები, რომელიც უნდა დაიფაროს უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე. რესტრუქტურიზებული მოთხოვნები კლასიფიცირებულია მე-2 ეტაპზე.

მაღალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს სუსტი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, დიდი ალბათობით იქონიებს უარყოფით გავლენას ხელშეკრულების მხარეების გადახდისუნარიანობაზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა

წლის განმავლობაში, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია ქვემოთ ცხრილში.

'000 ლარი	2021	2020
ნაშთი 1 იანვარს ფასს 9-ის ფარგლებში	9,265	10,836
წმინდა ანაზღაურება წლის განმავლობაში	(3,052)	(1,571)
ნაშთი 31 დეკემბრის	6,213	9,265

(iv) გაცემული სესხები

გაცემული სესხების პირობები აღწერილია მე-15 შენიშვნაში. ხელმძღვანელობის შეფასებით, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული სესხების ნაშთიდან არცერთი არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით. სს „საპარტნიორო ფონდი“, რომელსაც უკავშირდება გაცემული სესხების არსებითი ნაშთი, კლასიფიცირებულია დაბალი რისკის კატეგორიაში. სს "საპარტნიორო ფონდზე" გაცემული სესხები კლასიფიცირებულია მე-2-ე ეტაპზე და გაუფასურების რეზერვი გამოითვლება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალების მიხედვით, რომელიც 73 ათას ლარს შეადგენს (2020:185 ათასი ლარი). ყველა სხვა გაცემული სესხი კლასიფიცირებულია 1-ელ ეტაპზე და გაუფასურების ზარალი გამოთვლილია 12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალის საფუძველზე, სხვა სესხებზე მოსალოდნელი გაუფასურების ზარალი უდრის ნულს.

(v) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის, ბანკში არსებული თანხების 99% განთავსებულია 3 ქართულ ბანკში (2020: 3 ქართული ბანკი), რომელთაგან ორს Fitch-ის გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგით აქვს BB- შეფასება და ერთს - რუსული ბანკის ქართულ შვილობილ კომპანიას - გრძელვადიანი S&P Global Rating -ის რეიტინგი BB, უარყოფითი პერსპექტივით 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის.

წლის დასრულების შემდეგ, რუსული ბანკის ქართულ შვილობილ კომპანიაში განთავსებული ფულადი სახსრების მთლიანი ნაშთი იქნა გატანილი/ათვისებული ჯგუფის საქმიანობაში.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების გაუფასურება დაანგარიშებული იყო 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე და ასახავს დაქვემდებარების მოკლე ვადიანობას. ყველა ნაშთი კლასიფიცირებულია 1-ელ ეტაპზე. „ჯგუფი“ არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაგენტი ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

(vi) ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

ფინანსური იჯარის მოთხოვნის ნაშთი წარმოადგენს საიჯარო ვადის ბოლოს არსებულ არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებას დისკონტირებულს იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთით (იხ. შენიშვნა 14). შესაბამისად, ხელშეკრულებამ დაასკვნა, რომ ეს უკანასკნელი არ ატარებს საკრედიტო რისკს და არის ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნების ფარგლებს გარეთ, შესაბამისად ფინანსური იჯარის მოთხოვნებთან დაკავშირებით არ ყოფილა აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

(c) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. ჯგუფის მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მოიცავს, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დროულად შესასრულებლად, როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებაში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან ჯგუფის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე. ჯგუფის ლიკვიდურობის მართვა ასევე მოიცავს სესხების ხელშეკრულებებში გათვალისწინებული კოვენანტების მონიტორინგს.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების, დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

'000 ლარი 2021	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები			3 წელზე მეტი	
		0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-3 წლამდე		
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	711,003	711,003	711,003	-	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	134,478	134,478	134,478	-	-	-
	845,481	845,481	845,481	-	-	-

*სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2021 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები*

'000 ლარი 2020	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-3 წლამდე	3 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციის გამოშვება	828,152	846,796	846,796	-	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	106,171	106,171	106,171	-	-	-
	934,323	952,967	952,967	-	-	-

არ არის მოსალოდნელი რომ დაფარვის ვადების ანალიზში შესულ ფულად ნაკადებს ადგილი ექნებათ არსებითად ადრე, ან არსებითად განსხვავებული ოდენობებით.

მე-20 შენიშვნაში წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფს“ აქვს სესხი, რომელთან მიმართებაშიც დაარღვეულ იქნა ფინანსური კოვენანტი, რაც იწვევს სესხის მოკლევადიან ვალდებულებად კლასიფიკაციას. თუმცა, იმის გათვალისწინებით, რომ „ჯგუფი“ გამსესხებლისგან უფლებაზე უარის თქმის წერილის მოპოვების პროცესშია, ხელმძღვანელობა ელის, რომ უზრუნველყოფილი სესხის დაფარვა სახელშეკრულებო გრაფიკის მიხედვით განხორციელდება.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიუხედავად 317,551 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა მოკლევადიანი ვალდებულების პოზიციისა, „ჯგუფს“ აქვს წმინდა საბრუნავი კაპიტალის (სესხებისა და კრედიტების გამოკლებით) 393,452 ათასი ლარის ოდენობის დადებითი ნაშთი. წმინდა მოკლევადიანი ვალდებულების პოზიცია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფაქტობრივად გამოწვეული იყო სესხებითა და კრედიტებით, რომლებიც დარღვეული კოვენანტების გამო კლასიფიცირებული იყო მიმდინარე ვალდებულებად. ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებით დამატებითი ინფორმაციისთვის გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 2 (b).

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორიც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და აქციის ფასები იმოქმედებს ჯგუფის შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს ბაზრის რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

(i) სავალუტო რისკი

ჯგუფი ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმ შესყიდვებთან, გაყიდვებთან და სესხებთან დაკავშირებით, რომლებიც დენომინირებულია „ჯგუფში“ შემავალი საწარმოების შესაბამისი სამუშაო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის დენომინირებული არის აშშ დოლარი და ევრო.

ჯგუფის დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

'000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2021	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2020	ევროში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2021	ევროში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2020
სავაჭრო და სხვა				
მოთხოვნები	2,428	2,467	-	-
გაცემული სესხები	20,803	21,427	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16,239	204	-	-
სავაჭრო და სხვა				
ვალდებულებები	(31,219)	(47,299)	-	-
სესხები და კრედიტები	-	(828,152)	(711,003)	-
წმინდა დაქვემდებარება	8,241	(851,353)	(711,003)	-

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		კურსი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის	
	2021	2020	2021	2020
აშშ დოლარი	3.2209	3.1097	3.0976	3.2766
ევრო	3.8140	3.5519	3.5040	4.0233

მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში ლარის გონივრულად შესაძლებელი 10%-იანი გაუფასურება (2020 წელს 10%), ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, 31 დეკემბრისთვის, იმოქმედებდა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და ასევე იმოქმედებდა კაპიტალსა და მოგებაზე ან ზარალზე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ანალიზი იყენებს დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება და ის გამორიცხავს პროგნოზირებული ყიდვა-გაყიდვების ნებისმიერ გავლენას.

'000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი 2021	
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	824
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	(71,100)
31 დეკემბერი 2020	
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	(85,135)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	-

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის გამყარებას აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში ექნებოდა ზემოთ ნაჩვენები ოდენობის ტოლი, მაგრამ უკუეფექტი იმ პირობით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი დარჩება.

(ii) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება პირველ რიგში მოქმედებს სესხებსა და კრედიტებზე მათი სამართლიანი ღირებულების (ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხი) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლადი განაკვეთის მქონე სესხი) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსაზღვრად, თუ რამდენად უნდა იყოს „ჯგუფი“ დამოკიდებული ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებზე. თუმცა, ახალი სესხებისა და კრედიტების აღებისას ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იმის გადასაწყვეტად, იქნება თუ არა ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთი მეტად სასურველი „ჯგუფისთვის“ მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, დაფარვის ვადის დადგომამდე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯგუფის პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის შემადგენლობა იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
გაცემული სესხები	21,003	21,634
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	56,280	74,034
შეზღუდული ფულადი სახსრები	-	924
სესხები და კრედიტები	(711,003)	(828,152)
	(633,720)	(731,560)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

ჯგუფი არ აღრიცხავს ფიქსირებულგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. შესაბამისად, ცვლილებას საპროცენტო განაკვეთებში საანგარიშგებო თარიღისთვის არ ექნება გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

23. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები

შვილობილი კომპანია	საკუთრება 2021	საკუთრება 2020
შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგური“	51%	51%
შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგური 2“	100%	100%
შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგური 3“	100%	ნული
GOGC Trading S.A	100%	100%
შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“	100%	100%
შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“	100%	ნული
შპს "საქართველოს გაზის ბირჟა"	50%	ნული

2013 წლის ოქტომბერში „კომპანიამ“ და სს „საპარტნიორო ფონდმა“ დააფუძნეს ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ 51% და 49% წილობრივი მონაწილეობით, შესაბამისად. საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 100,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით. გადახდილი საწესდებო კაპიტალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 175,185 ათას ლარს (2020 წელს: 175,185 ათასი ლარი) შეადგენდა.

შვილობილი კომპანიის, შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ წესდების თანახმად, კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღებას სჭირდება ერთპიროვნული შეთანხმება. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ჯგუფი აკონტროლებს შვილობილ კომპანიას, რადგან ის ექვემდებარება (აქვს უფლება) ცვალებად ამონაგებს შვილობილ კომპანიაში მისი ჩართულობიდან და მას შესწევს უნარი გავლენა იქონიოს ამგვარ ამონაგებზე, შვილობილ კომპანიაზე მისი უფლებამოსილების გამოყენების გზით. აღნიშნული დასკვნა ეფუძნება საკუთრების წილის პროცენტულ მაჩვენებელს და შვილობილი კომპანიის წესდებაში განსაზღვრული გადაწყვეტილებების მნიშვნელობას, რომლისთვისაც საჭიროა მარტივი ხმათა უმრავლესობა.

შვილობილი კომპანია შეიქმნა გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის (CCPP) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის მიზნით. სამშენებლო სამუშაოები 2015 წლის ივლისის თვეში დასრულდა. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა შემოსავლის გენერირება 2015 წლის სექტემბრიდან დაიწყო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია ჯგუფის შვილობილი კომპანიის „გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის“ შესახებ, რომელსაც არსებითი არამაკონტროლებელი წილი გააჩნია (იხილეთ აგრეთვე შენიშვნა 30 (d));

‘000 ლარი	31 დეკემბერი 2021	31 დეკემბერი 2020
	49%	49%
არამაკონტროლებელი წილის პროცენტულობა		
გრძელვადიანი აქტივები	378,108	396,690
მოკლევადიანი აქტივები	63,259	54,747
გრძელვადიანი ვალდებულებები	(94,671)	(189,091)
მოკლევადიანი ვალდებულებები	(106,361)	(97,334)
წმინდა აქტივები	240,335	165,012
არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო ღირებულება	117,764	80,856
ამონაგები	210,263	232,324
მოგება	75,324	18,914
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი	75,324	18,914
არამაკონტროლებელი წილის კუთვნილი მოგება	36,908	9,268
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	78,370	57,830
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები	(7,495)	(9,027)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები	(70,410)	(63,938)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	465	(15,135)

2016 წლის აგვისტოში შეიქმნა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“, 10,000 ათასი ლარის ოდენობის საწესდებო კაპიტალით, რომელშიც „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს. 2017 და 2018 წლების განმავლობაში, ჯგუფმა დამატებითი ინვესტიცია განახორციელა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის კაპიტალში და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ახალი შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალმა 350,193 ათასი ლარი შეადგინა 2019 წლის თებერვალში, „კომპანიამ“ მიიღო გადაწყვეტილება 266,909 ათას ლარამდე შეემცირებინა შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის საწესდებო კაპიტალი. 2021 წელს, „კომპანიამ“ 70 ათასი ლარით გაზარდა მისი ინვესტიცია შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ში. შპს „გარდაბნის თბოსადგური 2“-ის საწესდებო კაპიტალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 266,979 ათას ლარს შეადგენდა.

2017 წლის აგვისტოში, დარეგისტრირდა ახალი შვილობილი კომპანია „GOGC Trading SA“, რომლის რეგისტრირებული მისამართია ჟენევა, შვეიცარია. ჯგუფის მიზანს წარმოადგენს ნედლი ნავთობის, ნავთობპროდუქტების, ნავთობ-ქიმიკატების და სხვა საქონლით ვაჭრობა, ასევე ლოგისტიკა, აღნიშნული შვილობილი კომპანიის მეშვეობით. „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს შვილობილ კომპანიაში, ფიქსირებული სააქციო კაპიტალით 100 ათასი შვეიცარული ფრანკის ოდენობით.

2020 და 2019 წლებში დამატებითი შენატანი 450 ათასი და 450 ათასი შვეიცარული ფრანკის ოდენობით, შესაბამისად, განხორციელდა GOGC Trading SA-ის კაპიტალში.

2018 წლის ოქტომბერში, დაფუძნდა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „საქართველოს გაზსაცავის კომპანია“ (შემდგომში - სგკ), იურიდიული მისამართით - თბილისი, საქართველო, რომელშიც „კომპანია“ ფლობს 100%-იან წილს. წესდების მიხედვით, „სგკ“-ს თავდაპირველი კაპიტალი განისაზღვრა 100 ათასი ლარით. „სგკ“ დაფუძნდა საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობისა და ოპერირების მიზნით. 2021 წლის ბოლოსთვის მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობა არ დაწყებულა.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არსებობდა არსებითი განუსაზღვრელობა სგკ-ს ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებით, რადგან სგკ-ს ხელმძღვანელობამ ვერ მოიპოვა დაფინანსება მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტის განვითარებისთვის, ხოლო ფაქტობრივი სატენდერო ფასი მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტისთვის აღემატებოდა თავდაპირველად პროგნოზირებულ ხარჯებს. ხელმძღვანელობამ გამოავლინა გაუფასურების მაჩვენებლები და სგკ-ს ძირითადი საშუალებების გაუფასურებაზე ტესტირების შემდეგ აღიარებულ იქნა შესაბამისი გაუფასურების ზარალი. იხილეთ შენიშვნა 12.

2021 წლის თებერვალში, „კომპანია“ 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით დაარსა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაზნის თბოსადგური 3“. ახალი შვილობილი კომპანიის მიზანია გარდაზნში მესამე თბოელექტროსადგურის მშენებლობა და შემდგომი ოპერირება. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიის“ ინვესტიციამ შპს "გარდაზნის თბოელექტროსადგური 3"-ში შეადგინა 696 ათასი ლარი (ფულადი შენატანები).

2021 წლის ოქტომბერში, "ბუნებრივი გაზის ბაზრის კონცეფციის დიზაინის" მოთხოვნების მიხედვით, „კომპანია“, შპს "საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან" ერთად, თითოეულის 50%-იანი მონაწილეობის წილით, დაარსა ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორი შპს "საქართველოს გაზის ბირჟა". საწარმოს საწესდებო კაპიტალი 2 ათასი ლარით განისაზღვრა. ბუნებრივი გაზის ბაზრის ოპერატორის საქმიანობის დაწყება 2023-2024 წლებში იგეგმება.

2021 წლის აპრილში, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად „კომპანია“ დაარსა და დაარეგისტრირა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ (GNGTNO), რომელიც გადამცემი სისტემის მესაკუთრის სახით მოქმედებს. „კომპანია“, შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალში "საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემა" და 651 ათასი ლარის ოდენობით ფულადი ანაზღაურება შეიტანა.

24. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები

ჯგუფმა გააფორმა მილსადენების მშენებლობის და ძირითადი საშუალებების შესყიდვის ხელშეკრულებები 5,518 ათასი ლარის ოდენობის დაუფარავი კაპიტალური ვალდებულებებით 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის (2020: 3,841 ათასი ლარი).

2018 წლის 11 ივნისს ჯგუფის, შპს ენგურჰესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდეგში - ეჰე). „ეჰე“ დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში „ეჰე“-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი „ეჰე“-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი აქციონერების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2021 წლის განმავლობაში, ჯგუფს „ეჰე“-ს საწესდებო კაპიტალში შენატანი არ განუხორციელებია (2020: ნული).

ჯგუფი წარმოადგენს დამატებითი გაზის შესყიდვის ხელშეკრულების მონაწილეს, რომელიც მალაშია 2026 წლამდე. ხელშეკრულების თანახმად ჯგუფმა უნდა მიიღოს და გადაიხადოს ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) კონკრეტული რაოდენობის გაზი წინასწარ განსაზღვრული ფასებით, რომლებიც ბუნებრივი გაზის მიმდინარე საბაზრო ფასზე მნიშვნელოვნად დაბალია. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, შესასყიდი და გადასახდელი „დამატებითი გაზის“ მთლიანი ნარჩენი ღირებულება 611,253 ათას ლარს შეადგენდა (2020: 771,959 ათასი ლარი).

ჯგუფი ასევე წარმოადგენს გაზის გაყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რის საფუძველზეც მისმა კლიენტმა უნდა მიიღოს და აანაზღაუროს, ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) ჯგუფის მიერ შესყიდული გაზის მთლიანი რაოდენობა, მათ შორის „დამატებითი გაზის“ მთლიანი რაოდენობა. შედეგად ჯგუფს მიაჩნია, რომ „დამატებითი გაზის“ შესყიდვასთან დაკავშირებით მათი ვალდებულება გაიქვითება ჯგუფის კლიენტის ვალდებულებით, რომელიც მოიცავს გაზის რაოდენობის შესყიდვას და წარმოადგენს ეფექტურ სახელშეკრულებო ურთიერთშეთანხმებას, როდესაც ჯგუფი მის ვალდებულებებს გადასცემს ჯგუფის კლიენტს.

25. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. ჯგუფს არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონებასთან ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშვება ჯგუფის ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ ჯგუფი არ მოიპოვებს ადეკვატურ სადაზღვევო დაფარვას, იარსებებს რისკი, რომ ზარალს ან კონკრეტული აქტივების განადგურებას ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ოპერაციებზე და ფინანსურ პოზიციაზე.

(b) სასამართლო დავები

„სგტკ“-ს საქმე:

2017 წლის ოქტომბერში, „კომპანია“ შეიტანა სარჩელი „სგტკ“-ს („მოპასუხე“) წინააღმდეგ, რომლითაც ის ითხოვდა „მოპასუხის“ მიერ „კომპანიისთვის“ ბუნებრივი გაზის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ოდენობის მიუწოდებლობით გამოწვეული დაახლოებით 3,747 ათასი აშშ დოლარის ზარალის ანაზღაურებას.

ამასთან ერთად, „კომპანია“ ითხოვს „კომპანიის“ მიერ „მოპასუხისთვის“ იჯარით გადაცემული მილსადენების სისტემისთვის ამ უკანასკნელის მიერ მისი ოპერირების პერიოდში მიყენებული 706 ათასი ლარის ოდენობის ზარალის ანაზღაურებას. თბილისის საქალაქო სასამართლომ, რომელიც წარმოადგენს პირველი ინსტანციის სასამართლოს, არ დააკმაყოფილა სარჩელი. „კომპანია“ საჩივარი შეიტანა სააპელაციო სასამართლოში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღისთვის, სამართალწარმოება ჯერ არ დასრულებულა.

ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის და საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი პერიოდისთვის, სასამართლო განხილვის შედეგი გაურკვეველია, რის შედეგადაც ჯგუფმა აღრიცხვაში არ გაატარა ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებული რაიმე შემოსავალი.

ფრონტერას საქმე:

2018 წლის ივლისში, „კომპანია“ და ნავთობის და გაზის სახელმწიფო სააგენტომ (შემდეგში - „ნგს“) შეიტანეს სარჩელი ფრონტერა რისორზ ჯორჯია ქორფორეიშენის (შემდეგში - „ფრონტერა“) წინააღმდეგ. „კომპანია“ და „ნგს“, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, აყენებენ საკითხს „ფრონტერას“ მიერ „პწგზ“-ს (პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების) გარკვეული პირობების არსებითად დარღვევის თაობაზე, რაც მოიცავს სახელშეკრულებო ფართობის დაახლოებით 99%-ის დაბრუნების ვალდებულებას, თუმცა არ შემოიფარგლება ამით. ამის გარდა, „კომპანია“ და „ნგს“ ითხოვენ ზიანის ანაზღაურებას, მათ შორის ფულად კომპენსაციას, ნავთობის განაწილების და ტერიტორიის დაბრუნების ვალდებულებების დარღვევისთვის და „კომპანიის“ მიერ გადახდილი, ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მოსაკრებლის ანაზღაურებას, რომელიც არ ყოფილა ანაზღაურებული „ფრონტერას“ მიერ.

2018 წლის სექტემბერში, „ფრონტერამ“ აღძრა შეგებებული სარჩელი, „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ 2012-2027 წლებში „პწგბ“-ს ვითომდა ჩადენილი დარღვევების შედეგად 3,5 მილიარდი აშშ დოლარის ოდენობის მიუღებელი მოგების ანაზღაურების მოთხოვნით. „კომპანიამ“ და „ნგს“-მ შეგებებული სარჩელი უსაფუძვლოდ მიიჩნიეს და მტკიცედ დაუპირისპირდნენ მას. მიუღებელი მოგების ანაზღაურების თაობაზე სასარჩელო მოთხოვნასთან ერთად, „ფრონტერამ“ დააყენა 3,5 მილიონ აშშ დოლარის ოდენობის გადასახადებთან (დღგ და აქციზის გადასახადი) დაკავშირებული მოთხოვნა და მოითხოვა XII ბლოკის ტერიტორიაზე დაშვების უფლების მოპოვების მიზნით გაწეული 74 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის იურიდიული ხარჯების ანაზღაურება.

2019 წელს „ფრონტერამ“ საარბიტრაჟო სასამართლოს მიმართა განცხადებით შეგებებული სარჩელის ნებაყოფლობითი გამოთხოვის თაობაზე. „კომპანიამ“ და „ნგს“-მ გააპროტესტეს „ფრონტერას“ მოთხოვნა, თუმცა მოგვიანებით უარი თქვეს შეთავაზებული გამოთხოვისათვის წინააღმდეგობის გაწევაზე.

2020 წლის 17 აპრილს, საარბიტრაჟო სასამართლომ მიიღო საბოლოო გადაწყვეტილება სადავო საკითხებთან დაკავშირებით. საარბიტრაჟო სასამართლომ მხარი დაუჭირა „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ „პწგბ“-ს ინტერპრეტაციას მხარეთა შესაბამისი უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრის ნაწილში. საარბიტრაჟო სასამართლომ, სხვა საკითხებზე მის მიერ გამოტანილ გადაწყვეტილებებთან ერთად, დაადგინა, რომ საძიებო ფართობის დაბრუნებასა და სახელმწიფოსთვის გადაცემაზე უარის თქმით მოპასუხემ - „ფრონტერამ“, „პწგბ“-ის არსებითი დარღვევა ჩაიდინა. გადაწყვეტილების მიხედვით, „ფრონტერა“ და შპს „Frontera Resources US LLC“ ვალდებული არიან აანაზღაურონ „კომპანიის“ მიერ „ფრონტერას“ სახელით გადახდილი ბუნებრივი რესურსების მოსაკრებლის თანხა და ასევე, „კომპანიის“ მიერ საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები 18,522 ათასი ლარის ოდენობით. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებამ დაადასტურა „ფრონტერას“ მიერ შეტანილი შეგებებული სარჩელის გამოთხოვა და მასთან დაკავშირებით წარმოების შეწყვეტა. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების დებულებების და „პწგბ“-ს თანახმად, საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება არის საბოლოო და მხარეთათვის სავალდებულო.

საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების მიხედვით, „კომპანიას“ აქვს ფრონტერასგან 18,522 ათასი ლარის კომპენსაციის მოთხოვნის იურიდიული უფლება და „კომპანია“ იმედოვნებს ამ თანხის სრულად ამოღებას, თუმცა იქიდან გამომდინარე, რომ „ფას“-ის მიზნებისთვის აღნიშნული უფლება არ აკმაყოფილებს მისი, მისაღებ შემოსავლად აღიარების მკაცრ კრიტერიუმებს, იგი არ არის გათვალისწინებული ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2021 წლის 13 იანვარს, კაიმანის კუნძულების სასამართლოს დიდმა პალატამ გასცა ბრძანება, რომლის მიხედვითაც „ფრონტერა“-ს ლიკვიდაცია კაიმანის კუნძულების სასამართლოს დიდი პალატის ზედამხედველობის ქვეშ ჩატარდა და JVL-ები დაინიშნენ ფრონტერას (JOL) ერთობლივ ოფიციალურ ლიკვიდატორებად.

2021 წლის 10 თებერვალს JOL-მა „ფრონტერა“-ს გადახდისუუნარობა გამოაცხადა.

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლოს გადაწყვეტილებების ხშირი ცვლილებები ახასიათებს, რაც ხშირად გაურკვეველი, ურთიერთგამომრიცხავი და განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „ჯგუფისეული“ ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(d) ეკოლოგიური საკითხები

საქართველოში ეკოლოგიური რეგულაციების ძალაში შესვლა განვითარების პროცესშია და სამთავრობო უწყებების აღსრულების პოზიცია მუდმივად გადაიხედება. „კომპანია“ პერიოდულად აფასებს ეკოლოგიური რეგულაციების ფარგლებში მის ვალდებულებას. ვალდებულებები განსაზღვრისთანავე აღიარდება. შეუძლებელია იმ პოტენციური ვალდებულებების შეფასება, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს ცვლილებების განხორციელებით არსებულ რეგულაციებში, სამოქალაქო სამართალწარმოებაში ან კანონმდებლობაში, თუმცა მათ შესაძლოა არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდეს. მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში აღსრულების მოცემულ ვითარებაში, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს გარემოსთვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

26. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ მთლიანად ფლობს სს „საპარტნიორო ფონდი“. ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა. ჯგუფის მშობელი კომპანია აქვეყნებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ „ფასს“-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანმა ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რაც შესულია დასაქმებულთა ხელფასებში:

'000 ლარი	2021	2020
ხელფასები და ბონუსები	1,630	1,174

(c) სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფი ყოველდღიურ საქმიანობას ახორციელებს რიგ საწარმოებთან, რომლებიც კონტროლდება ან ერთობლივად კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ ან იმყოფება ამ უკანასკნელის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. ჯგუფმა“ მიიღო ბასს 24-ის (დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები) გათავისუფლების გამოყენების გადაწყვეტილება, რომელიც სამთავრობო უწყებებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნების შემცირებული სახით წარდგენის საშუალებას იძლევა.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სხვა შემოსავლისა და ხარჯის, ასევე სამთავრობო უწყებებთან დაკავშირებული ნაშთების მთლიანი თანხა, ქვემოთ განსაზღვრულის გარდა, მნიშვნელოვანი არ არის.

ჯგუფის მნიშვნელოვანი ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია ქვემოთ. ოპერაციები საქართველოს მთავრობასთან განხილულია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში 6, 11, 15 და 16.

(i) ამონაგები

‘000 ლარი	გარიგების ღირებულება		დაუფარავი ნაშთი	
	31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		31 დეკემბრისთვის	
	2021	2020	2021	2020
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებული საწარმოები:				
შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარიდან*	44,567	43,065	19,357	22,851
შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებისა და მიწოდებიდან	251,605	148,441	64,132	31,377
მშობელი კომპანიის მეკავშირე საწარმო:				
შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან	-	14,948	-	-
	296,172	206,454	83,489	54,228

* მილსადენის იჯარის ნარჩენი ნაშთი წარმოადგენს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ (იხილეთ შენიშვნა 16) მიმართ არსებულ რესტრუქტურიზებულ მოთხოვნას.

‘000 ლარი	
სგტკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება	
2021 წლის 1 იანვრისთვის	17,718
სგტკ-ის მიმართ არსებული მოთხოვნის დაფარვა 2021 წლის განმავლობაში	(5,000)
2021 წლის განმავლობაში აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღდგენა	281
დისკონტის პოზიციის დახურვა (შენიშვნა 10)	1,982
სგტკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება	
2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	14,981

ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მიღებულ შემოსავალთან დაკავშირებული დაუფარავი ნაშთები უნდა იყოს დაფარული ნაღდი ფულით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამი თვის განმავლობაში. არცერთი ნაშთი არ არის უზრუნველყოფილი.

(ii) ხარჯები

‘000 ლარი	გარიგების ღირებულება		დაუფარავი ნაშთი	
	31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		31 დეკემბრისთვის	
	2021	2020	2021	2020
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები:				
საქონლისა და მომსახურების შესყიდვა	9,455	9,632	1,511	1,504
	9,455	9,632	1,511	1,504

ნარჩენი ნაშთების ანგარიშსწორება ხდება ნაღდი ფორმით, საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისას სამი თვის განმავლობაში.

(iii) სესხები

’000 ლარი	დარიცხული პროცენტი		დაუფარავი ნაშთი	
	2021	2020	2021	2020
გაცემული სესხები: აქციონერი	1,920	1,793	20,790	19,914

(iv) გადახდილი ავანსები

’000 ლარი	გარიგების ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	
	2021	2020	2021	2020
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები: გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	2,826	-	2,826	-

27. შემდგომი მოვლენები

2022 წლის პირველ ნახევარში, „კომპანია“ 4 ქართული ზანკისგან მოიპოვა მოკლევადიანი დაფინანსება, 50,900 ათასი აშშ დოლარის ჯამური ოდენობით, საბრუნავი კაპიტალის დაფინანსების მიზნით. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ხელმოწერის მომენტისათვის, აღნიშნული საკრედიტო ხაზების ფარგლებში აღებული სესხის ოდენობა 30,200 ათას აშშ დოლარს შეადგენდა.

2022 წლის ივნისში, ცვლილებები იქნა შეტანილი სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში. „კომპანიის“ გენერალურ დირექტორად გიორგი ჩიქოვანი დაინიშნა, ფინანსურ დირექტორად ეკატერინე სისაური, კომერციულ დირექტორად ნიკოლოზ ფირცხალაიშვილი, ტექნიკურ დირექტორად შალვა კიკნაველიძე, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ გიორგი ჩაჩიბაია დაინიშნა.

2022 წელს, შპს „გარდაზნის თბოელექტროსადგურმა“ გამოაცხადა 18,000 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები, საიდანაც 5,000 ათასი ლარი იქნა გადახდილი არამაკონტროლებელი წილის მფლობელზე - სს „საპარტნიორო ფონდზე“.

28. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

29. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული „ჯგუფის“ საწარმოების მიერ.

(a) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილები ფასდება შეძენილი საწარმოს იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების წილის პროპორციულად, შესყიდვის თარიღისთვის.

ცვლილებები ჯგუფის შვილობილ კომპანიაში არსებულ წილში, რომლებიც არ იწვევს კონტროლის დაკარგვას აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ოპერაციები.

(ii) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ ჯგუფის მიერ კონტროლირებად სტრუქტურულ ერთეულებს. ჯგუფი აკონტროლებს საწარმოს თუ მას აქვს შვილობილ კომპანიაში ჩართულობით ცვალებადი ამონაგების მიღების და ასევე ამონაგებზე გავლენის მოხდენის უფლებამოსილება (მისი ჩართულობიდან საწარმოში). შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება ჩართულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, კონტროლის დაწყების მომენტიდან მისი შეწყვეტის მომენტამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება საჭიროებისამებრ, რათა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის მიერ მიღებულ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. შვილობილ კომპანიაში არამაკონტროლებელ წილზე მიკუთვნებადი ზარალი, მიკუთვნებულია არამაკონტროლებელ წილებზე მიუხედავად იმისა, იწვევს ეს თუ არა არამაკონტროლებელი წილის უარყოფით (დეფიციტურ) ნაშთს.

(iii) წილები „ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში“

ჯგუფის წილი მეკავშირე საწარმოებში მოიცავს წილებს მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში.

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენს საწარმოებს, რომლებშიც „ჯგუფს“ აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა, მაგრამ არ ახორციელებს კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს ფინანსურ და საოპერაციო პოლიტიკებზე. მნიშვნელოვანი გავლენა არსებობს, როდესაც ჯგუფი ფლობს 20%-დან 50%-მდე ხმის უფლებას სხვა საწარმოში. ერთობლივი საწარმო წარმოადგენს გარიგებას, რომელშიც „ჯგუფს“ აქვს ერთობლივი კონტროლი, რომლის საშუალებითაც ჯგუფს აქვს უფლებები გარიგების წმინდა აქტივებზე, და არა უფლებები მის აქტივებზე და ვალდებულებები მის ვალდებულებებზე.

წილი მეკავშირეებსა და ერთობლივ საწარმოებში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით და თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით. ინვესტიციის თვითღირებულება მოიცავს გარიგების ღირებულებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფის წილს მეკავშირე საწარმოების მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში, ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკებთან მორგების მიზნით კორექტირებების განხორციელების შემდეგ, იმ თარიღიდან, როდესაც იწყება მნიშვნელოვანი გავლენა ან საერთო კონტროლი, ამ უკანასკნელის დასრულებამდე.

როცა ჯგუფის ზარალის წილი აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოებში, ამგვარი წილის საბალანსო ღირებულება, ნებისმიერი გრძელვადიანი ინვესტიციების ჩათვლით, ნულამდე არის შემცირებული და შემდგომი ზარალის აღიარება წყდება, გარდა შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფს აქვს ვალდებულება ან აქვს განხორციელებული გადახდები ინვესტიციის ობიექტის სახელით.

(iv) კონსოლიდაციისას ელიმინირებული ოპერაციები

შიდა ჯგუფური ნაშთები და გარიგებები, ასევე ჯგუფის შიდა გარიგებებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსავალი და ხარჯები, ელიმინირდება. მეკავშირე საწარმოსთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული არარეალიზებული ამონაგები ელიმინირდება ინვესტიციის საპირწონედ, ინვესტირებულ საწარმოში ჯგუფის წილის მიხედვით. არარეალიზებული ზარალები ელიმინირდება იგივენაირად, როგორც არარეალიზებული ამონაგები, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ არ არსებობს გაუფასურების მტკიცებულება.

(b) შემოსავალი

ინფორმაცია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე, რომლებიც კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს უკავშირდება წარმოდგენილია შენიშვნაში 6(e).

(i) მილსადენების იჯარა

საოპერაციო იჯარა:

„კომპანია“ იჯარით გასცემს გაზის მილსადენებს და მათთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“. საიჯარო ხელშეკრულება არის არა-გაუქმებადი და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრამდე.

გაზის მილსადენების იჯარებიდან მიღებული შემოსავალი, რომელიც წარმოადგენს ფიქსირებულ საიჯარო გადასახდელს, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ყოველთვიურად (გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 6).

(ii) ნავთობის ტრანსპორტირება

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური მოიცავს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ პირობით ქირას. შემოსავალი აღიარდება მილსადენებით გადაცემული ნავთობის მოცულობის მიხედვით, ხელშეკრულებით ბარელ ნავთობზე დადგენილი განაკვეთის საფუძველზე.

(c) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი;
- ფინანსურ საიჯარო მოთხოვნაზე დისკონტირების დაბრუნება;
- რესტრუქტურირებულ მოთხოვნაზე დისკონტირების დაბრუნება;
- საპროცენტო ხარჯი;
- კლიენტების მიერ გადახდის დაგვიანებისთვის დარიცხული ჯარიმები;
- უცხოური ვალუტის ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებზე და ფინანსურ ვალდებულებებზე

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. დივიდენდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, იმ თარიღისთვის, როდესაც დადგენილია ჯგუფის უფლებები გადახდების მიღებასთან დაკავშირებით.

‘ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი’ არის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტირებს მომავალ ფულად გადახდებს ან მისაღებ თანხებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში:

- ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებამდე

საპროცენტო შემოსავლების და ხარჯების გაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის კრედიტ-გაუფასურებული) ან ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გაანგარიშება ისევ უბრუნდება ბრუტო საფუძველს.

სასესხო ხარჯი, რომელიც პირდაპირ არ უკავშირდება კვალიფიციური აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

სავალუტო ამონაგები და ზარალი აღირიცხება წმინდა საფუძველზე, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, იმის მიხედვით თუ სად აქვს ადგილი უცხოური ვალუტის მოძრაობას - წმინდა ამონაგების თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(d) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, ჯგუფის სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის (კორექტირებული ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, რომელიც კონვერტირებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში რომლებიც ფასდება ისტორიული ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტირებით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(e) დასაქმებულთა გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმის ფარგლებში, თუ ჯგუფს ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან

კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ხსენებული თანხა თანამშრომლის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად, და როდესაც ხსენებული ვალდებულება შესაძლებელია საიმედოდ იქნას შეფასებული.

(f) მოგების გადასახადი

ზოგადად, მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლის საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე გადასახადი მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში მოგვიანებით შევა ძალაში.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. მთავარ საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვის არის გადახდილი დივიდენდები. დივიდენდების განაწილებაზე საგადასახადო ვალდებულების თანხა ანგარიშდება, როგორც წმინდა განაწილებული თანხის 15/85.

საგადასახადო ვალდებულების ჩათვლა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებზე შესაძლებელია მოგების გადასახადზე, რომელიც გადაიხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე 2008-2016 წლებში, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2017 წელს ან შემდგომ წლებში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში განსაზღვრულია მოგების გადასახადის დარიცხვა გარკვეულ გარიგებებზე რომლებიც არ უკავშირდება პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, უსასყიდლო მიწოდებებზე და დაშვებულ ფარგლებს გარეთ წარმომადგენლობით ხარჯებზე. ჯგუფი ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებს გარეთ განიხილავს და მათ აღრიცხავს, როგორც მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადებს.

(გ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის ღირებულება ეფუძნება "FIFO" პრინციპს და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად. წარმოებული მარაგების და დაუსრულებელი წარმოების შემთხვევაში, ღირებულება მოიცავს წარმოების ზედნადები ხარჯების შესაბამის წილს ჩვეულებრივი სამუშაო სიმძლავრის საფუძველზე.

საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობის პირობებში, წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(h) ძიების და შეფასების აქტივები

ძიების და შეფასების საქმიანობა მოიცავს წიაღისეულის ძიებას, ტექნიკური მიზანშეწონილობის დადგენას და მოძიებული რესურსის კომერციული მიზანშეწონილობის შეფასებას.

ძიების და შეფასების საქმიანობა მოიცავს:

- ისტორიული საძიებო მონაცემების კვლევა და ანალიზი;
- საძიებო მონაცემების შეგროვება გეოფიზიკური კვლევების საშუალებით;
- საძიებო ბურღვა და სინჯის აღება;
- წიაღისეულის მოცულობისა და ხარისხის განსაზღვრა და შემოწმება; ტრანსპორტირებისა და ინფრასტრუქტურის მოთხოვნების კვლევა;
- საბაზრო და საფინანსო კვლევების ჩატარება.

ზემოაღნიშნულ ძიებისა და შეფასების საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები ძიებისა და შეფასების აქტივების სახით კაპიტალიზირდება.

ძიებისა და შეფასების აქტივები მოწმდება გაუფასურებაზე მაშინ, როდესაც ისინი რეკლასიფიცირებულია განვითარების მატერიალურ და არამატერიალურ აქტივებად, ან როდესაც ფაქტები და გარემოებები გაუფასურებაზე მიანიშნებს. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ ოდენობით რა ოდენობითაც ძიებისა და შეფასების აქტივების საბალანსო ღირებულება მათ ანაზღაურებად ღირებულებას აღემატება. ანაზღაურებადი ღირებულება არის ძიებისა და შეფასების აქტივების გამოყენებით ღირებულებასა და მათ სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნით, ტესტირებას დაქვემდებარებული ძიებისა და შეფასების აქტივები ჯგუფდება იმ საწარმოო ველების ფულადი სახსრების მწარმოებელ ერთეულებთან, რომლებიც იგივე გეოგრაფიულ რეგიონში მდებარეობს.

(i) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. აქციონერის მიერ შეტანილი ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. ძირითადი საშუალებების თვითღირებულება „ფას“-ის მიღების თარიღისთვის (2008 წლის 1 იანვარი), განისაზღვრა მოცემულ თარიღში მის სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით („დასაშვები საწყისი ღირებულება“).

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით აშენებული აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მასალის და პირდაპირი შრომის ხარჯებს, ნებისმიერი სხვა ხარჯს, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად, დემონტაჟის და მისი გატანის ხარჯებს, ასევე იმ სამუშაო მოედნის აღდგენას, რომელზედაც ისინი არის განთავსებული, ასევე კაპიტალიზირებულ სასესხო ხარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც შესაბამისი მოწყობილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ამ მოწყობილობის ნაწილის სახით.

იმ შემთხვევაში, თუ ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება როგორც ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულები (ძირითადი კომპონენტები). გაზის ტურბინებთან დაკავშირებული კაპიტალური დანახარჯები, რომელიც შესულია „ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულის“ ჯგუფში, რომლის ჩატარება ივარაუდება ყოველ 5-8 წელიწადში ერთხელ, აღირიცხება ცალკე კაპიტალური რემონტის კომპონენტად და ცვეთა ერიცხება ძირითადი აქტივისგან განცალკევებით.

ძირითადი საშუალების ერთეულის გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობისა და მისი საბალანსო ღირებულების შედარებით და აღიარდება წმინდა სახით მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის ან სხვა ხარჯების ფარგლებში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების კომპონენტის ჩანაცვლების ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპონენტში განვითარებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი „ჯგუფში“ შემოედინება, და მისი ღირებულება სანდოდ შეიძლება შეფასდეს. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მომსახურების ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზა მდგომარეობაში მიყვანის მომენტიდან, ან ორგანიზაციის შიგნით შექმნილი აქტივებისთვის, იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი დასრულდება და გამოსაყენებლად მზად იქნება. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის ღირებულებას გამოკლებული მისი ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთა ზოგადად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით ძირითადი საშუალების ერთეულის თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადაზე, რადგან ეს მეთოდი საუკეთესოდ ასახავს აქტივის გამოყენების შედეგად მისაღები მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება იჯარის ვადასა და მათ მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი იჯარის ვადის ბოლოსთვის მიიღებს საკუთრების უფლებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი, ძირითადი საშუალებების ერთეულების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები, მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

– გაზის და ნავთობის მილსადენები	30-35 წელი;
– შენობა-ნაგებობები	50 წელი;
– ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეული	25 წელი;
– ნავთობის ჰაბურდოები	4-9 წელი;

– ძირითადი კაპიტალური დანახარჯები ელექტროენერგიის
გამომუშავების ერთეულისთვის	5-8 წელი;
– მანქანა-დანადგარები	2-14 წელი;
– სხვა	1-6 წლამდე

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის და ისინი საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(j) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნებს და სასესხო ფასიან ქაღალდებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის. ყველა სხვა ფინანსური აქტივის და ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხორციელდება გარიგების თარიღისთვის, როდესაც ჯგუფი ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვერი მხარე.

ფინანსური აქტივი (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელსაც ემატება (თუ აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული), გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული მის შესყიდვასთან ან გამოშვებასთან. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღიარდება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე, როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ჯგუფის მიერ არ ხდება ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა დაკავშირებული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირდება ბიზნეს მოდელის შეცვლის შემდეგ საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს.

ფინანსური აქტივი აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფს აქვს შეუქცევადი არჩევანის უფლება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში განხორციელებული შემდგომი ცვლილებები. ეს არჩევანი კეთდება კონკრეტული ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ეს ვრცელდება ყველა წარმოებულ ფინანსურ აქტივზე. თავდაპირველი აღიარებისას, ჯგუფს შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოფხვრის, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამობებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ფინანსური ვალდებულებები - კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და ამონაგები და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება - ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა შემოსულობით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით განპირობებული ამონაგები და ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ნებისმიერი ამონაგები ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას, ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, ჯგუფმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „მნიშვნელოვანი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ჯგუფი ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლის საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ჯგუფი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- ცვლილებები ფინანსური აქტივის პირობებში, რომლებიც იწვევს შეუსაბამობას „მხოლოდ ძირისა და პროცენტის გადახდების“ კრიტერიუმებთან.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ მოდიფიცირების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი ან მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას, როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას ჯგუფი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას ჯგუფი აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად, ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში ინიცირებული ბანკების მიერ, ეროვნული ბანკის ძირითადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო, თუ სესხის ხელშეკრულების პირობები აძლევს ბანკებს ამის უფლებას და ჯგუფს აქვს უფლება დაეთანხმოს გადახედილ

საპროცენტო განაკვეთს ან დააბრუნოს სესხი ჯარიმების გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, ჯგუფი ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. ჯგუფი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- ცვლილებები გირაოში ან სხვა საკრედიტო გაუმჯობესებები;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ შემოსულობასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ჯგუფი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ჯგუფი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

ჯგუფი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. ჯგუფი ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების გადაცემის და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც „ჯგუფს“ აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავედროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება

(k) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი დამატებითი ხარჯები აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი გადასახადების გამოკლებით.

სააქციო კაპიტალის ზრდა

სააქციო კაპიტალის ზრდა ხორციელდება ახალი აქციების გამოშვების გზით. სააქციო კაპიტალის გაზრდისას ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტის სახით, როგორც სამართლიანი ღირებულების კორექტირების რეზერვი მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის ან დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

(l) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები და სახელშეკრულებო აქტივები

ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ზარალის რეზერვებს აღიარებს:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსური აქტივებზე;

ჯგუფი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი ; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისათვის, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს ჯგუფის მიმართ, ჯგუფის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსური აქტივი 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად (ან უფრო მოკლე პერიოდში თუ ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მაქსიმალურ პერიოდად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას განიხილება მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი დამოკიდებულია საკრედიტო რისკზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის საკრედიტო ზარალების ალბათობით შეწონილი შეფასება. საკრედიტო ზარალები ანგარიშდება, როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის (სხვაობა ხელშეკრულების მიხედვით ჯგუფის მიერ მისაღებ ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ჯგუფი) მიმდინარე ღირებულება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, ჯგუფი აფასებს გაუფასურდა თუ არა საკრედიტო რისკით ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით“, როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკით გაუფასურების მტკიცებულებები მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ჯგუფის მიერ სესხის ან წინასწარ გადახდილი თანხების რესტრუქტურისა იმ პირობებით, რომლებსაც ჯგუფი სხვა შემთხვევებში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის მიერ გაკოტრების პროცედურის, ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის პროცესის დაწყება; ან
- უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ასახვა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების ზარალის რეზერვები გამოიქვითება აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფს არ გააჩნია ფინანსური აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. ინდივიდუალური მომხმარებლებისთვის, ჯგუფს აქვს განსაზღვრული ბრუტო საბალანსო ღირებულების ჩამოწერის პოლიტიკა, როდესაც ფინანსური აქტივი არის 365 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული, მსგავსი აქტივების ამოღების ისტორიული გამოცდილების საფუძველზე. კორპორატიული მომხმარებლების შემთხვევაში ჯგუფი ახორციელებს ვადებისა და ჩამოწერის ოდენობების ინდივიდუალურ შეფასებას, იმის გათვალისწინებით არსებობს თუ არა აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერილი თანხებიდან ჯგუფი არ ელოდება მნიშვნელოვან აღდგენას. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება მაინც გახდეს სააღსრულებლო საქმიანობის საგანი იმისათვის, რომ მოვიდეს ჯგუფის თანხების ამოღების პროცედურებთან შესაბამისობაში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების გაუფასურების ზარალი ანგარიშდება ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულების მის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და აღდება თუ მოხდა დადებითი ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისთვის.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ჯგუფის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოძინების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობისთვის, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოძინებისგან ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალები დაერიცხება ფულადი სახსრების ერთეულში შემავალ აქტივებს პროპორციული გადანაწილების საფუძველზე და ამცირებს მათ საბალანსო ღირებულებებს.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი თანხის განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა განსაზღვრული, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოკლებით, თუ ადგილი არ ექნებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარებას.

(m) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება, როცა ჯგუფს აქვს სანდოდ შეფასებადი, სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად და სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დაფარვას დასჭირდება ეკონომიკური სარგებლის გადინება. ანარიცხები განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით გადასახადებამდე არსებული განაკვეთით, რაც ასახავს ფულის დროით ღირებულების და, ვალდებულებისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს. დისკონტის პოზიციის დახურვა აღიარდება ფინანსური ხარჯის სახით.

(n) ერთობლივი ოპერაციები

ერთობლივი ოპერაცია არის შეთანხმება, რომელშიც ჯგუფს აქვს სახელშეკრულებო ურთიერთობები სხვა მხარეებთან, კონკრეტული საქმიანობების განხორციელებისთვის. ერთობლივ ოპერაციაში, ჯგუფს აქვს უფლებები აქტივებზე და ვალდებულებები ვალდებულებებისთვის, რომლებიც აღნიშნულ შეთანხმებას უკავშირდება. აღნიშნული მოიცავს სიტუაციებს, რომლებშიც მხარეები იღებენ სარგებელს ერთობლივი საქმიანობიდან მიღებული ნაწარმის წილის საშუალებით და არა ვაჭრობის შედეგების წილის მიღების გზით.

ერთობლივ ოპერაციაში ჯგუფის წილთან დაკავშირებით, „ჯგუფი“ აღიარებს მის: აქტივებისა და ვალდებულებების წილს; მისი ნაწარმის წილის გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებს და მის წილს ერთობლივი ოპერაციის საშუალებით მიღებული ნაწარმის გაყიდვიდან მიღებულ ნებისმიერ ამონაგებში; და მის ხარჯების წილს. ყველა მსგავსი ოდენობა ფასდება შეთანხმების პირობების მიხედვით, რაც როგორც წესი ერთობლივ ოპერაციაში ჯგუფის წილის პროპორციულია.

(o) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, ჯგუფი ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მოიჯარე

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს არ აქვს არსებითი საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებშიც ის მოქმედებს როგორც მოიჯარე. ჯგუფმა აირჩია არ აღიაროს აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებები მოკლევადიანი იჯარებისთვის. „ჯგუფი“ აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

(ii) როგორც მეიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადებისას ან მისი მოდიფიცირებისას, ჯგუფი, ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მათი შესაბამისი დამოუკიდებელი ფასების მიხედვით.

როდესაც ჯგუფი მეიჯარეს სახით მოქმედებს, ის იჯარის დაწყებისას განსაზღვრავს იჯარა ფინანსურ იჯარას წარმოადგენს თუ საოპერაციო იჯარას.

თითოეული იჯარის კლასიფიკაციისთვის, ჯგუფი ახორციელებს ზოგად შეფასებას იმისა გადასცემს თუ არა იჯარა შესაბამისი აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. თუ კი, მაშინ იჯარა ფინანსური იჯარის სახით კლასიფიცირდებოდა; თუ არა, მაშინ საოპერაციო იჯარის სახით. აღნიშნული შეფასების ნაწილის სახით, ჯგუფმა გაითვალისწინა გარკვეული მაჩვენებლები, მაგალითად იყო თუ არა იჯარა აქტივის ეკონომიკური სასიცოცხლო ვადის ძირითადი ნაწილისთვის.

თუ გარიგება შეიცავს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს, მაშინ ჯგუფი ხელშეკრულებაში მოცემული ანაზღაურების გასანაწილებლად იყენებს ფასს 15-ს.

ჯგუფი იჯარაში წმინდა ინვესტიციაზე იყენებს ფასს 9-ის აღიარების შეწყვეტის და გაუფასურების მოთხოვნებს. ჯგუფი შემდგომ რეგულარულად მიმოიხილავს იჯარაში ბრუტო ინვესტიციის გამოთვლაში გამოყენებულ სავარაუდო არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებებს.

„ჯგუფი“ საოპერაციო იჯარების ფარგლებში მიღებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს შემოსავლის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე, „სხვა შემოსავლის“ კატეგორიაში.

(p) სეგმენტის ანგარიშგება

საოპერაციო სეგმენტი წარმოადგენს ჯგუფის კომპონენტს, რომელიც ჩართულია ბიზნეს საქმიანობაში, საიდანაც ის იღებს შემოსავალს ან გასწევს ხარჯებს, იმ ხარჯებისა და შემოსავლების ჩათვლით, რომლებიც ჯგუფის ნებისმიერ სხვა კომპონენტებთან დადებულ გარიგებებს უკავშირდება. ყველა საოპერაციო სეგმენტის საოპერაციო შედეგები რეგულარულად არის მიმოიხილული გენერალური დირექტორის მიერ, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები სეგმენტზე რესურსების განაწილებაზე და მისი საქმიანობის შედეგების შეფასებისთვის და რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია დისკრეტული ფინანსური ინფორმაცია.

სეგმენტის შედეგები, რომელთა ინფორმირებაც ხდება გენერალური დირექტორისთვის, მოიცავს სეგმენტზე პირდაპირ მიკუთვნებად ერთეულებს.

30. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, რომლებიც 2021 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ჯგუფს ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- *კაბალური ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის შესწორებები)*
- *საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმა - ეტაპი 2 (ფასს 9, ბასს 39, ფასს 7, ფასს 4 და ფასს 16-ის შესწორებები).*
- *COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობები (ფასს 16-ის შესწორება).*
- *ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის შესწორებები).*
- *კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის შესწორებები);*
- *ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).*
- *ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების შესწორებები*
- *სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები (ბასს 1-ის და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2-ის შესწორებები)*
- *სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (ბასს 8-ის შესწორებები).*
- *ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება 2018-2020 წლების ციკლი;*